Sir Malcolm Stanley Bradbury (1932-2000) a urmat cursurile Universităţii din Londra și apoi a devenit profesor de literatură, împărţindu-și cursurile între University of Manchester și Indiana University din Statele Unite ale Americii. Bradbury și-a terminat primul roman, *Eating People is Wrong,* în 1959, în timp ce se afla în spital, internat pentru tratarea unei boli grave de inimă. Este cunoscut ca fiind un expert în romanul modern care a publicat cărţi despre Saul Bellow, E. M. Forster, F. Scott Fitzgerald.

Dintre cărţile sale traduse în românește, cea mai cunoscută este *Un om al istoriei* (Editura Univers, 1991, colecţia RSXX).

MALCOLM BRADBURY

Tăieturi

Traducere, postfaţă și note de

ANDREIA IRINA SUCIU

UNIVERS

Redactor Diana Crupenschi și Lorina Chiţan **Tehnoredactor** Constantin Niţă

MALCOLM BRADBURY

CUTS

© 11987 by Malcolm Bradbury

© Editura UNIVERS, 2012, pentru prezenta traducere

EDITURA UNIVERS

Str. Suvenir, nr. 4, ap. 3, et. 1 sector 2, cod 020741, București tel/fax 021.31.53.308 comenzi: officeedituraunivers.ro **www.editura univers.ro**

ISBN 978-99931-13-50-8

Ne aflam în vara anului 1986 și peste tot erau tăieri, în fiecare dimineaţă, când deschideai ziarul obișnuit – asta dacă citeai unul din cele serioase, unul dintre acelea ai căror reporteri temerari ieșeau din birourile lor și făceau munca de teren întorcându-se cu ceva ce semăna mai mult sau mai puţin a știri – „tăieri” era cel mai obișnuit substantiv comun pe care îl întâlneai, „a tăia” era cel mai obișnuit verb. Făceau incizii industriei grele, feliau oţelul, tăiau – dar nu chiar așa de mult – cărbunele. Secerau arta, subţiau știinţele, diminuau inflaţia și serviciile externe al BBC-ului. Reduceau cheltuielile publice, scădeau dobânzile, eliminau supra producţia și posturile inutile. Miniștrii tăiau panglica la inaugurarea unor noi tronsoane de autostradă; la trezorerie nu tăiau mai mult material decât puteau croi. Retezau școlile, ciopârţeau universităţile, forfecau sistemul de sănătate, sculptau, dăltuiau spitalele, închideau teatrele – astfel încât, măcar dintr-o perspectivă, erau, de fapt, *cu mult mai multe* tăieri decât înainte. Atenuau pierderile, retezau superfluităţile, extirpau surplusul exagerat. Erau unii oameni care susţineau că ţara era tăiată în două – nordul de sud, bogăţii de săraci. Alţii, mai ales cei care fuseseră chiar ei tăiaţi, se plângeau că aceste ciopârţeli erau un fel de harakiri naţional, automutilarea unei ţări în momentul de declin absolut. Totuși existau și alţii, mai ales cei care executaseră mare parte din tăieri și care acum voiau să-și vadă taxele reduse, care explicau că totul fusese o formă de chirurgie benefică, o eliminare a reziduurilor, a putreziciunii și a cancerului și că ţării

avea să-i fie mai bine, mult mai bine decât îi fusese înainte.

Toate astea erau ajutate de folosirea ambiguă a termenului comod „a tăia”. A curăţa, a subţia, a lăstări, a tunde; a perfora, a inciza, a sfârteca, a înjunghia; a secera, a ciopli, a ciopârţi, a sculpta; a reduce, a scurta, a smulge, a elimina; a reteza, a jugăni, a ciunti, a castra; a șterge, a monta, a îmbunătăţi, a edita, ca în cazul unei cărţi sau al unui film; a ignora, a evita, a trece peste, a te preface că nu știi nimic – toate acestea sunt câteva din variabilele și interesantele înţelesuri ale evazivului cuvânt „a tăia”.

Deci era, în acea vară a lui 1986, un moment al scopului, al realismului, al lustruirii și curăţării, al acceptării a mult prea mult din una și a unui exces extravagant din alta. Era momentul debarasării de vechile iluzii sentimentale și înlocuirii lor cu noile iluzii raţionale. Realismul reapăruse în filosofic și economie, în comerţ și necesităţi, și în tablouri și piese de teatru, poeme și romane – deși în romane oricum abia începuse să dispară. Era momentul investiţiilor, al aventurii comerciale, al capitalismului colectiv, al oportunităţilor, și tot mai mulţi oameni cumpărau acţiuni. Și cu toţii deveneau mai săraci și mai curaţi, mai tăioși și ticăloși, deoarece, la urma urmei, într-o vreme a tăierilor e mai bine să fii dur decât blând, mai mult hardware decât software. Oamenii care obișnuiseră să vorbească înainte despre artă vorbeau acum doar despre bani și murmurau despre textura Telecomului, atracţia către Britoil, gloria petrolului. S-au retras din Japonia și au intrat în Europa, și-au retras investiţiile din alte ţări și le-au plasat în societăţi cu fonduri de investiţie colectivă. Fanteziile și visurile lor erau legate doar de bani și, deși munca fusese mult redusă, erau totuși destui bani. Și cum ceea ce e lăstărit aici crește dincolo, așa întâmplându-se în general când tai lucruri; și asta era o vară a forţei de piaţă, a capitalismului consumatorului, a tranzacţiilor grandioase, a fuziunilor și prelucrărilor. Fiecare din cei cu care luai cina făcea parte dintr-o companie, un concern, un proiect de parteneriat, un SRL, un SNC, un gnom la Zürich sau un nume la Lloyd, asta dacă nu erau șomeri. Trebuia să fii ori una, ori alta în această vară a tăierilor.

În acel an tăiau șabloane pentru haine, haine șic, la modă, care urmau linia revoluţionară a designului vestimentar din High Street: revere și pernuţe ascuţite ca niște cuţite la costumele contabilelor care stăteau în birouri decorate elegant și dădeau sfaturi despre când să tai și când să spânzuri, când să o tai la sănătoasa. Tăiau părul în stilul periuţă care dădea oamenilor aspectul milităresc, cazon al austerilor și moralilor ani ’50, care reveneau la modă. Interziceau fumatul și băutul; toată lumea avea o sticlă de apă minerală Pérrier pe masa de la restaurant în vara aceea, în caz că voiau să ia masa în oraș. Și asta pentru că reduceau grăsimile reducând mesele; deoarece aceea era vara joggingului practicat de manageri cu accesorii Adidas și vara de *cuisine-minceur*-ului, a mâncării ilustrate și a fotografiilor cu sosiere abstracte fără prea mult conţinut. Reduceau distracţia inutilă preferând mic-dejunuri active la Connaught; acolo se făceau afacerile anul acesta. Interziceau sexul și, atunci când acesta era practicat, fornicaţia deveni foarte sacadată și scurtă deoarece femeile aveau

acum multă treabă. Și oricum sexul transmitea boli mortale, cam la fel cum se crezuse odată despre hotelurile egiptene. Era înţelept să nu atingi pe cineva care atinsese pe cineva, care la rândul lui atinsese pe altcineva. Monogamia în serie era la modă, sexul era înlocuit de gen și femeile care vorbiseră odată de dragoste vorbeau acum doar de hărţuire sexuală. Dar banii erau sexy, foarte sexy. Era vara preludiului fiscal, cu speranţe în toamna Big Bang-ului. Femei în costume negre cu ciorapi de un roșu aprins practicau monogamia lor în serie cu tineri în cămăși Turnbull și Asser, cu eșarfe roșii și haine din loden albastru care se bărbiereau cu brice cu lama extrem de lungă și aveau apartamente cu vedere la râu în Wapping, un Porsche argintiu, dar și o investiţie într-o mică vie în

Côtes de Gascogne. În apartamente decorate de profesioniști se discuta, cu *un falafel* în faţă, despre finanţarea unui film, cumpărarea unei locuinţe de vacanţă în Seychelles, investiţia într-un jucător de *snooker* sau intentarea unui divorţ.

Era, în felul ei, o vară liniștită. Numărul turiștilor străini fusese drastic redus din cauza temerii privind terorismul și a scăderii valorii dolarului. Asta a dus și la o scădere a numărului pieselor de teatru și a cifrelor de vânzare la cărţi, cu excepţia celor rămase pe stoc care se vindeau foarte bine la un preţ redus. Urma să aibă loc o nuntă regală și un summit între est și vest, o întâlnire a superputerilor la Reykjavík, dar se și întrevedea perspectiva unei interziceri a armelor nucleare. Oamenii dormeau în cutii de carton la metrouri și se înregistra o reducere a beneficiilor sociale; dar existau căni pentru stângaci, Band-Aid în toate sortimentele și ciocolate belgiene în toate buticurile. Era, în toate părţile, o vară pe care am putea-o numi abrazivă deoarece nordul antipatiza sudul, sau invers, săracii antipatizau bogăţii, sau invers, și viaţa părea mai dură, dar mai curată, mai grea, dar mai fermă. Era frig în Anglia, dar cald în străinătate, care era o destinaţie bună pentru acest sezon, un sezon în care lumea părea să se schimbe rapid și lucrurile deveneau foarte diferite. Astfel, era, mai mult sau mai puţin, acea vară anume, vara tăierilor.

În camera de consiliu de la etajul patruzeci al măreţului nou turn de sticlă ce găzduia Televiziunea Eldorado, deasupra unui mare trist oraș nordic, se tăia friptură.

Avea loc ședinţa săptămânală a comitetului de conducere și Lordul Mellow, președintele acestuia, stătea în capul lungii mese, purtând obișnuitul lui papion. Majoritatea membrilor comitetului de conducere, de la bătrânul Lord Lenticule până la episcopul Whiddicupthwaite, care era sfătuitorul religios al companiei, își croiseră drum, în mașinile lor conduse de șoferi, de la conacele lor de pe întinsele hectare ale comitatelor învecinate, și stăteau acum lângă președintele lor, spre capul mesei. Lordul Mellow mai avea de asemenea obiceiul să invite pe câţiva dintre directorii executivi ai Televiziunii care în săptămâna aceea se întâmplaseră să fie foarte în graţiile lui – pentru că făcuseră un program bun sau erau în cursă pentru câştigarea unui premiu BAFTA, sau prezentau riscul de a fi curtaţi de vreo altă companie mai mare decât Eldorado însăși. Căci Eldorado, în

ciuda marii sale clădiri, era una dintre cele mai mici și îndepărtate companii dintre cele cu program independent. Se credea în general că e mare păcat că, în marea loterie aleatorie a francizei, compania a trebuit să își amplaseze sediul și talentele într-o regiune nordică ce se părea că era specializată exclusiv în mori dezafectate, conurbaţii industriale obosite cu alei mohorâte, ţinuturi sălbatice întunecate și păgâne unde rătăceau creaturi ciudate, animale și oameni, și unde domina o beznă economică generală. Căci partea asta a lumii, s-o spunem sincer, nu se descurcase prea bine după tăieri.

Cu toate astea, ţinuturile ofereau multe povești despre întunecate adevăruri umane, proiectate pe fundalul unor bune locaţii granulare, și cei aproximativ 600 de oameni talentaţi care lucrau în turnul de sticlă al lui Eldorado spuseseră cu toţii că le plăcea, oricât de mult ar fi preferat să fie în Londra sau, mai bine, la Hollywood, unde se găsea adevărata și incitanta inacţiune a branșei lor. Și se mai puteau spune multe despre asta; poate că Lordul Mellow era un bărbat nestăpânit, dar era un președinte întreprinzător, ambiţios și se spunea că avea foarte mare grijă de angajaţii lui. Admirabila nouă clădire de sticlă unde stăteau cu toţii la masa de prânz era o mărturie a instinctelor lui progresiste. Fusese proiectată de un binecunoscut arhitect specialist în hi-tech despre care se spunea că lucrase cu Richard Rogers la complexul Beaubourg și cu Norman Foster la banca din Hong

Kong și, bineînţeles, ca toate cele mai bune noi clădiri din acel an, avea un atrium în mijloc și macarale pe acoperiș. În timp ce munceai, dacă se presupune că făceai asta, în biroul tău de la etajul treizeci puteai vedea pe fereastră tehnicieni fluturându-ţi din mână în timp ce se perindau grăbiţi pe afară. Un nou designer de interior, o doamnă cu păr cărunt care abia făcuse trei hoteluri în Londra, transformase tot felul de lucruri dându-le caracteristici de înaltă prezentare într-un fel în care nimeni nu credea că se poate și gurile de aerisire din plastic, ţevile interioare și cablurile electrice golașe fuseseră pictate în roșu și evidenţiate, dând întregii clădiri un aer de distracţie modernă. Ospătarii de afară, care purtau tricouri inscripţionate cu cuvântul MESTECAŢI în timp ce serveau la mese, erau la fel de remarcaţi pentru *nouvelle cuisine* pe cât erau pentru vinul roșu *nouveau Beaujolais.* Iar Lordul Mellow avea o cramă excelentă, acolo sus la etajul patruzeci. Era întotdeauna o plăcere să fii invitat la prânzul comitetului de conducere al companiei Eldorado.

Așadar, deasupra marelui oraș nordic, care zumzăia indiferent dedesubt, se strângeau să mănânce cu poftă: membrii comitetului de conducere, în prezentabilele lor costume de afaceri, având cu toţii un aer bătrânicios, chiar dacă nu erau bătrâni, și favorizaţii directori executivi de televiziune, îmbrăcaţi în informalitatea studiată a chemării lor artistice, cu toţii arătând tineri, chiar dacă nu erau. La aceste prânzuri, Lordul Mellow avea obiceiul de a aduce câte un invitat special – o distinsă figură din lumea politicii, afacerilor sau artei –, care fie avusese vreo legătură specială cu Eldorado, fie putea face o favoare semnificativă companiei. În această

săptămână era rândul lui Sir Luke Trimingham, marele cavaler al teatrului. Sir Luke fusese faimos în tinereţe pentru frumuseţea lui excepţională și pentru maniera în care își arunca membrele lui lungi pe scenă. Acum, în anii lui de argint, căpătase încă mai multă eminenţă datorită unei dicţii poetice declamatorii atât de măiastre încât nu mai avea nevoie să se miște pe scenă deloc.

— În zilele mele de tinereţe, de acum trecute, spunea el, în acea manieră de deliberare lentă permisă doar celebrităţilor eminente, când eram în apogeul meu de filmare…

— Umple, te rog, paharul lui Sir Luke, spuse Lordul Mellow prinzând de braţ pe un tânăr de la MESTECAŢI. Se știa foarte bine că aceasta e cea mai bună manieră de a elibera inepuizabila capacitate de rememorare a lui Sir Luke.

— Să trăiești, tinere, spuse Sir Luke strălucind. Da, în tinereţea mea, când un regizor experimentat vroia să prezinte un cuplu făcând dragoste, filma întotdeauna un câmp de porumb ce se unduia în bătaia vântului. Asta era convenţia. Cum s-au mai schimbat lucrurile… Acum, când un regizor experimentat voia să prezinte un câmp de porumb ce se unduiește în bătaia vântului, *ce* face?

— Filmează un cuplu în timp ce face dragoste? sugeră Lordul Mellow, renumit în clădire pentru ascuţita lui capacitate de înţelegere.

— Era replica mea, tinere, dar fie a ta dacă trebuie, spuse Sir Luke. Asta este ceea ce numesc eu o schimbare fără îmbunătăţire. Trebuie să băgăm sex ici, violenţa brutală colo, orice pentru a stimula gusturile obosite ale publicului nostru. În sufrageriile noastre putem viziona parada lumii de egouri vanitoase și inutile și prezentările aleatorii ale celor mai obscene pervertite dorinţe. Știu că voi, tinerii, veţi spune că beșinosul ăsta bătrân a devenit îmbâcsit în anii lui de decădere…

— Ba deloc, spuse întregul comitet și unii dintre directorii executivi, dintre care majoritatea deveniseră, în timp, abili în arta manifestării toleranţei faţă de cei faimoși.

— Gust, discreţie, subtilitate, artă, spuse Sir Luke. Pentru mine lucrurile astea au mers întotdeauna împreună. Ah, unde sunt tăierile de altădată, *ou sont les coups d’antan?*

— S-au schimbat lucrurile, spuse Lordul Mellow. Miza e mai mare și se mărește cu fiecare minut ce trece. Unul dintre tinerii de la MESTECAŢI se uită nerăbdător peste umărul lui.

— Am înţeles dintotdeauna că filmul britanic și drama pentru televiziune au condus în domeniu, spuse Sir Luke apucându-l pe tânărul de la MESTECAŢI și punându-l să îi umple paharul din nou. Poate că ne scufundăm noi chicotind în mare, dar nimeni nu se mai închină, cu siguranţă, în faţa noastră în ceea ce privește calitatea filmelor.

— Asta se întâmpla acum câţiva ani, spuse Lordul Mellow. Creaţiile noastre erau ca prăjiturile cu fructe Fortnum și Mason. Nu o puteai bate la greutate, gust și calitate.

— Toată lumea voia să reviziteze *Brideshead,* spuse Sir Luke. Și

Giuvaierul din Coroană era într-adevăr giuvaierul în coroana noastră.

— Și tocmai asta era problema, spuse Lordul Mellow. Recunosc calitatea când o văd și băieţii ăia nu știau probabil ce rău făceau.

— Cum adică? întrebă Sir Luke.

— Au ridicat costul calităţii mult peste nivelul pieţei, spuse Lordul Mellow. Ai idee cât costă seriile alea?

— O, banii, banii, spuse Sir Luke. Nu i-am înţeles niciodată. îl las pe agentul meu să se gândească la asta.

— Au ruinat profesia, spuse Lordul Mellow. Angajaţi! temporar de la secretariat vin cu toţii și vorbesc despre valori ridicate de producţie. Fiecare cameraman învăţăcel așteaptă șase luni de filmări în India cu salariu triplu înainte de a-și ajusta focusul. Avem acum tineri regizori care nici nu pot începe să filmeze o scenă decât dacă sunt mult deasupra într-un elicopter. Chestia asta distruge companiile mici precum Eldorado. În clădirea asta a trebuit să tăiem atât material cât puteam croi.

— Trebuie să recunosc că asta e una dintre cele mai rele invenţii, spuse Sir Luke chemându-l pe tânărul de la MESTECAŢI. Ce e acesta? Un Aloxe-Corton bănuiesc. Strecoară, te rog, o sticlă, două în buzunarul Burberry-ului meu.

— Îmi place calitatea, spuse Lordul Mellow. Am spus asta și la Festivalul de la Edinburgh și acum am rămas cu eticheta asta. Îmi place calitatea, dar îmi place să fie ieftină. Și la îndemâna oricui.

— „După jocul cinstit al lumii, / Așa să am și eu publicul”, spuse Sir Luke. Asta vrei să spui?

— Asta vreau să spun, zise Lordul Mellow.

— Mă temeam eu, spuse Sir Luke. Ei bine, am văzut câte ceva din creaţia ta dramatică. Ubicua bandă video, pe care întotdeauna am crezut-o potrivită doar pentru filmele pentru acasă. Actorul acela de un calibru special care a învăţat prinosul meseriei lui împrumutându-și vocea unor reclame. Acele interminabile platouri de filmare unde lupţi în bătălia de la Waterloo cu trei oameni de fiecare parte a ta. Fermecătorul efect de a vedea braţul microfonului iţindu-se la colţul ecranului. Da, știu creaţia ta.

— Umple-i din nou paharul lui Sir Luke, spuse Lordul Mellow tânărului de la MESTECAŢI și se întoarse din nou către invitatul lui. Exact despre asta voiam să vorbesc cu tine. Ne-am gândit la o ecranizare de foarte bună calitate cu un star care să atragă investiţia.

— Ești sigur că e un lucru înţelept? spuse Sir Luke. Se fac restrângeri peste tot acum, știi doar.

— Străzile se îneacă în bani dacă știi cum să îi obţii, spuse Lordul Mellow.

— Chiar așa? zise Sir Luke. Nu pot spune că înţeleg astfel de chestiuni.

— Dacă am avea un star care să atragă investiţia, am putea face rost de bani pentru o coproducţie cu mai multe ţări, spuse Lordul Mellow. Și cea mai bună oră de difuzare pe principalele canale americane.

— Asta nu prea sună a Eldorado, spuse Sir Luke.

— Ah, spuse Lordul Mellow. Poate că nu știi asta, dar franciza noastră trebuie reînnoită în curând. Și ni s-a făcut o aluzie puternică cum că s-ar putea să nu o obţinem din nou decât dacă facem o ecranizare de bună calitate.

— Serios? spuse Sir Luke. Eu chiar joc golf destul de des cu persoanele de la vârf de la IBA, dar nu îmi amintesc să fi menţionat ceva despre asta.

— Cred că a venit momentul să încercăm să atingem vârfurile, spuse Lordul Mellow. Și de asta ţi-am trimis acel scenariu. Probabil că nu ai avut timp să îl citești.

— A, ba da, spuse Sir Luke. L-am citit în mașină în drum spre un prânz încântător.

— Umple-i din nou paharul lui Sir Luke, spuse Lordul Mellow tânărului de la MESTECAŢI.

— Mellow, pot să îţi spun ceva? zise Sir Luke. Sunt destul de bătrân, cu stomacul și membrele sănătoase, în formă cu toate accesoriile, dar nu tocmai tânăr. Mi-am fixat două reguli pentru anii mei de seniorierat. Una e să nu apar niciodată nud într-o ecranizare pentru televiziune. Cea de-a doua e să nu fiu văzut niciodată cântând la ukulele.

— Foarte natural, spuse Lordul Mellow. Dar cum ţi pare scenariul?

— Mellow, scenariul ăla îmi cere să le fac pe amândouă, spuse Sir Luke. Nu sunt niciunul care se afișează, niciun cântăreţ-dansator. Cred că mă confunzi cu Sir Laurence.

— Nu pot să cred, spuse Lordul Mellow, uitându-se de-a lungul mesei la directorii executivi care, strânși într-o congregaţie la capătul mesei, împărţeau ultimii păstârnaci. Dar cum rămâne cu *Gladstone, Man of Empire?*

— Te asigur, Mellow, spuse Sir Luke. O, scrisul e total incompetent și asta de către cineva foarte faimos într-o zi mai puţin inspirată, dar la asta mă aștept și pot să tolerez. Rolurile sunt iară excepţie de nejucat și replicile de nerostit, dar, crede-mă, nu insist pe replici bune sau motivaţii puternice, ar fi o nebunie să fac așa ceva. Sunt de mult timp cunoscut pentru abilitatea de a da înţeles unor roluri total lipsite de sens. Asta înseamnă actoria.

— Umple-i din nou paharul lui Sir Luke, spuse Lordul Mellow tânărului de la MESTECAŢI. Deci ai câteva critici la adresa scenariului?

— Doar că îmi vine greu să cred că domnul Gladstone a apărut gol în faţa Reginei Victoria la Windsor, spuse Sir Luke. Și cu atât mai puţin probabil că a făcut asta în timp ce cânta la ukelele.

— E adevărat, Pride? întrebă Lordul Mellow uitându-se în josul mesei.

— Scenariul e scris de cineva care se află între cei mai buni din branșă, spuse Jocelyn Pride, un tânăr ciufulit de vârstă mijlocie care era șeful Departamentului pentru drame și ecranizări la Eldorado.

— Nu am nicio îndoială, spuse Sir Luke. Este fără îndoială un nume prestigios, așa cum sunt și acele ale atâtor oameni netalentaţi care ne înconjoară zilele astea.

— Noi toţi de la departamentul de dramă l-am rescris și editat în

întregime, spuse Cynthia Hyde-Lemon, o fată foarte masivă într-o salopetă galbenă, care era șefa departamentului de producţie.

— Nu mă îndoiesc nici de asta, spuse Sir Luke. Nimeni care a avut acces la un manuscris nu poate să nu își pună amprenta.

— Gladstone și ukelele, spuse Lordul Mellow.

— Ei, bine, asta o dramă-documentar, spuse Jocelyn Pride. Este adevăr ficţionalizat. Iei oameni și evenimente reale, dar nu ești legat ca un sclav de faptele reale.

— Înţeleg, spuse Sir Luke. Deci asta e un fel de licenţă ficţionalizată. Explică-mi-o, te rog. Sunt uimitor de ignorant, știi.

— Încerci să transformi fapte vechi și plictisitoare în imagini vizuale simbolice, spuse Jocelyn Pride. Vrem să redăm, în manieră semiotică, înţelesul intrinsec al poveștii. Vezi tu, televiziunea este un mediu foarte vizual.

— Ah, spuse Sir Luke.

— Exact, spuse Pride. Și autorul acesta este faimos în toată lumea pentru motivele lui suprarealiste.

— La fel a fost și autorul celor *O sută douăzeci de zile ale Sodomei,* spuse Sir Luke. Bănuiesc că în curând o să îmi oferi un rol și acolo.

— Umple-i din nou paharul lui Sir Luke, spuse Lordul Mellow hotărât, înainte ca Pride să poată răspunde. Te îmbrăcăm în redingotă din cap până în picioare. Renunţăm la ukelele.

— Băiete dragă, spuse Sir Luke, dându-și capul pe spate. Sunt un actor. Bineînţeles că îmi place să lucrez. Am fost de acord să joc în drame pentru televiziune de cea mai incredibilă absurditate. Mi-am permis să joc alături de nebuni și nimfomane care își executau obiceiurile lor depravate pe platou în faţa ochilor mei, ca să nu spun ai întregului public. Am făcut multe lucruri. Am jucat chiar și în distribuţii religioase.

— Este uimitor, spuse Lordul Mellow.

— Și, Mellow, te asigur, spuse Sir Luke, nimic nu mi-ar face mai multă plăcere decât să joc rolul domnului Gladstone. Este unul la care am tânjit. Dar în ceea ce privește scenariul, pot spune doar ceea ce ar fi spus și marele om dacă ar fi fost aici. Clar, nu este de mine.

— Înţeleg, spuse Lordul Mellow, gândindu-se adânc.

— Scenariul acela nu-i demn nici de mine, nici de tine, spuse Sir Luke. Urmează-mi sfatul, sfatul unuia dintre cei mai în vârstă și experimentaţi bătrâni plictisitori din branșă. Nu vei obţine franciza cu asta. În opinia mea, ar oferi motivele pentru ca vouă tuturor să vi se interzică să mai practicaţi televiziune vreodată în viaţă.

— Asta e foarte îngrijorător, spuse Lordul Mellow. Dezvoltăm povestea asta pentru ultimii doi ani. Șapte istorici de la Oxford au făcut cercetările. Cincizeci de oameni talentaţi au rescris scenariul de cinci ori.

— Bineînţeles că ai putea să spui că am devenit foarte îmbâcsit și pompos în ultimii mei ani, spuse Sir Luke.

Membrii comitetului de conducere și directorii executivi stăteau în jurul mesei în faţa farfuriilor lor de mult goale și nu spuneau nimic.

— Dacă ţi-am găsi o mașină de primă clasă… murmură Lordul Mellow în final.

— Aș fi pregătit să călătoresc în ea? spuse Sir Luke. Mă bucur că ai menţionat asta. Poţi pune pe cineva să sune după mașina mea? Șoferul e pe aici pe undeva și mâine am un zbor la Las Vegas. Fac un număr de step cu Barbra Streisand.

Sir Luke se ridică în picioare și tânărul de la MESTECAŢI îl ajută pe marele cavaler să-și pună haina, care zăngăni zgomotos. Directorii executivi și membrii comitetului de conducere se ridicară și ei, cu excepţia Lordului Lenticule, pe care masa îl obosise cu siguranţă.

— Ai accepta? întrebă Lordul Mellow conducându-și oaspetele de-a lungul camerei. Dacă toţi acești minunaţi și talentaţi oameni pe care i-am angajat pot realiza seria ideală pentru televiziune?

— S-ar putea, chiar s-ar putea, spuse marele cavaler. Numai și numai dacă nu este asta de acum sau ceva asemănător.

— Ne vedem în apartament imediat, murmură Lordul Mellow către Jocelyn Pride în timp ce trecu pe lângă el. Cele două mari figuri își croiră drum către scările care dădeau în atrium. Se vedea un lift de sticlă urcând către ei escaladând marele perete interior al clădirii. În timp ce așteptau, rupse un bileţel de pe un panou cu anunţuri și scrise ceva pe spate.

— Mi-a făcut plăcere întâlnirea noastră, spuse Sir Luke. Aș vrea să pot spune același lucru și despre scenariu. A, iată o notă a cheltuielilor mele. Am crezut că sunteţi mult mai aproape de Londra.

— Și noi la fel, spuse Lordul Mellow uitându-se la bilet. Ei bine, sper cu tărie că vom avea șansa să lucrăm împreună.

— Mai bine ai discuta asta cu agentul meu, spuse Sir Luke. Sau agentul agentului meu. Așa cum bine ai spus, e sigur că aduc banii. Liftul de sticlă ajunse la etajul lor și trei persoane se dădură jos, toţi uitându-se în jos cu o groază hidoasă la marele hău pe care îl lăsaseră jos. Dar Sir Luke păși în el ca în lumina unui mare reflector, cu buzunarele zăngănind zgomotos.

— Ah, ce scenă de film ar fi asta, strigă el, apăsând pe buton. Cineva ar putea trage scena chiar de acolo.

— Chiar așa, murmură Lordul Mellow. Dacă ar fi adus un pistol.

Și se grăbi înapoi către apartament.

În apartamentul de lux de la ultimul etaj, chiar înainte de a se întoarce Lordul Mellow, cu toţii își tăiau pierderile de pe liste.

La cel de-al patruzecilea etaj al măreţului turn de sticlă Eldorado, Lordul Mellow își rezervase o mare suprafaţă pentru el. Acolo se aflau marele lui birou, cu trei secretare, un pupitru alb și câteva mari canapele daneze, în care angajaţii și invitaţii lui se afundau ca într-o spumă de baie. Acolo era camera lui de primire, aprovizionată cu vinuri fine și lichioruri extraordinare, misterioase Strega și rachiuri din Munţii Tatra în care, dacă totul mergea bine, se ţineau petrecerile de preși postproducţie ale diferitelor proiecte de la Eldorado. Dincolo de camera asta, de partea cealaltă a marilor uși de sticlă era imensul lui dormitor alb cu șapte televizoare agăţate deasupra marelui pat cu patru piloni împrejmuitori și cu

vibrator, iar mai încolo era baia lui de marmură cu un jacuzzi dublu, tavan cu oglinzi și mai multe televizoare, căci Lordului Mellow îi plăcea să știe tot ce se întâmpla în clădire chiar și când era pe tron. Imperiul Eldorado era mare și conţinea multe lucruri – săli de jocuri și staţii de service pe autostradă, o companie cu mobilă de exterior și o corporaţie de emisie prin satelit, o sondă sau două de petrol în Marea Nordului și o mină din care se extrăgea ceva la polul opus în Australia. Dar televiziunea era prima dragoste a Lordului Mellow și el trăia și dormea în Eldorado, mânca și bea, se îmbăia, făcea duș și se schimba în el. Exista și o Lady Mellow, dar era folosită doar pentru ocazii speciale publice la Londra, și se știa că niciodată nu călătorise în nord. Lordul Mellow era aici tot timpul, când nu era undeva în străinătate, jonglând cu banii sau inventând noi proiecte sau conglomerate internaţionale. Se trezea în patul lui chiar în momentul în care începea prima transmisie uitându-se la ecrane și începând deja să își cheme staiful la micul-dejun cu mesaje autoritare. Se înfuria și flata și ţipa și plângea pe tot parcursul zilei până când transmisiile încetau în orele târzii ale nopţii când se prăbușea, adesea îmbrăcat, în marele lui pat, pe când cele șapte ecrane încă transmiteau poze prin satelit ale marelui glob media care era scoica lui.

— Doamne, Joss, spuse Cynthia Hyde-Lemon, șefa departamentului de producţie. Ce te-a făcut să trimiţi pachetul acela de prostii bătrânului ăla senil? Nu știi că e prieten la cataramă cu Lordul Mellow?

— Nu știu cine i l-a trimis, spuse Pride, care bineînţeles că știa.

Trei sau patru membri ai comitetului de conducere care nu trebuiau să zboare imediat la Hong Kong sau să tragă un pui de somn stăteau pe canapelele daneze și se uitau la el necompătimitor. La fel se uitau și câţiva dintre directorii executivi: patru bărbaţi cu frezele făcute cu foehnul și bronzuri pronunţate, care erau șefii unui, altui sau celuilalt departament; era Cynthia Hyde-Lemon, mare în salopeta ei galbenă, și era o fată încă și mai mare într-un pulover tricotat ajungându-i până la glezne și genunchiere pe care se pare că nimeni nu o recunoștea. Jocelyn Pride era un copil-minune de patruzeci de ani care dezvoltase politica dramelor pentru televiziune la Eldorado, o creaţie abilă prin care scenarii banale și profund convenţionale, scrise rapid de autori semi-experimentaţi, erau filmate pe bani puţini și asta totuși cu actori de renume mondial. Purta costume maro și pantofi din piele întoarsă, o preferinţă vestimentară nu prea bine primită în birou, dar care se presupunea că dădea bine la Hollywood, unde se pare că își petrecea majoritatea timpului. Aici făcea niște afaceri extraordinare de coproducţie și făcea aranjamente pentru distribuţii internaţionale, astfel încât staruri americane de film, cu o reputaţie enormă, apăreau dintr-odată în producţiile Eldorado, jucând chelneri *cockney,* fermieri din ţinuturi nordice, văduve eminente sau membri ai Parlamentului britanic cu o fină indiferenţă faţă de orice lege de veridicitate, dar cu rezultate excelente la vânzările din lumea întreagă. Nimeni nu-l plăcea pe Pride, cu atât mai puţin pentru pantofii lui din piele întoarsă, dar se știa că are un dar extraordinar și era greu de crezut acum că îl pierdea.

— Cine o să poarte vina? întrebă șeful departamentului financiar, care făcea acum pe ospătarul și umbla prin cameră cu o carafă, cu cafea și cu bomboane mentolate. O să fie în toane rele, cum i se întâmplă mai mereu.

— Eu n-am citit scenariul cum trebuie, spuse Cynthia Hyde-Lemon. Și de altfel nici nu mi-a plăcut ideea. A cui a fost?

— A fost a lui, spuse Joss Pride cu amărăciune. Dar nu îi putem spune asta. Uite ce e, suntem cu toţii în chestia asta.

1. Cockney – specific clasei muncitoare din Londra.

— Așa e, spuse Lordul Mellow intrând, lăsându-se greu în scaunul de la marele lui birou alb și uitându-se roată la întregul grup. Cine o să sară primul pe fereastră? Vreau să sară cineva pe fereastra aia și să păteze trotuarul. Nu îmi pasă cine, dar vreau să se facă imediat.

— În mod evident s-a produs o eroare, spuse Lordul Lenticule, cel mai în vârstă membru al comitetului de conducere. Nu spun mai mult de atât.

— Sigur că s-a produs o eroare, spuse Lordul Mellow. Am cheltuit jumătate de milion să dezvolt scenariul ăla.

— Lord Mellow, spuse Jocelyn Pride, l-am discutat de fapt în detaliu cu dumneavoastră.

— Aţi crezut că are tot ce-i trebuie, spuse Cynthia Hyde-Lemon în marea ei salopetă galbenă.

— Case de ţară măreţe, figuri regale, conflict politic, chestiunea irlandeză, mult din Imperiu, spuse Jocelyn Pride.

— Peisaje frumoase, India, Crimeea… spuse un bărbat cu papion: șeful corpului tehnic.

— Irlanda, Balcanii, adăugă Jocelyn Pride.

— Liverpool pentru o actualitate mohorâtă, spuse ferm Cynthia Hyde-Lemon.

— Și o blestemată de ukelele, spuse Lordul Mellow. Nimeni nu mi-a spus de ukelele.

— A fost dezvoltată ulterior, spuse Pride.

— Uitaţi care e situaţia, nu este deloc esenţial să îl avem pe bătrânul Lord Trimingham, spuse Cynthia Hyde-Lemon. Asta a fost distribuţia iniţială.

Lordul Mellow stătea la biroul lui și se uită cu amărăciune la toţi.

— Sir Luke avea dreptate, spuse el. Ceea ce vreau să știu este cine a autorizat gunoiul ăsta? Cine s-a gândit la blestematul de Gladstone?

— Presupun că eu m-am gândit, spuse Jocelyn Pride, fără precauţie. Când aţi spus că vreţi o poveste despre un prim-ministru din secolul nouăsprezece care era interesat de prostituate și de chestiunea irlandeză.

— Nu mi-a plăcut niciodată, spuse Lordul Mellow. Nu l-am vrut niciodată. Acum vreau scenariul ăsta rupt în bucăţi. îl vreau mărunţii. Vreau ca resturile de hârtie să fie vândute în străinătate. Și dacă poţi să îl bagi și pe autor cu susul în jos în tocătorul de hârtie, ăsta ar fi un bonus de primă mână.

— Ieri aţi spus că vă place scenariul, spuse Cynthia.

— Minţeam ca să vă scutesc de dureri, spuse Lordul Mellow.

— Deci ce vreţi, Lord Mellow? întrebă Cynthia.

Lordul Mellow se uită la ea, își dădu încet haina jos și apoi vorbi foarte hotărât.

— Cynthia, nu îl vreau pe Gladstone, spuse el. Am terminat cu istoria. Nu mai vreau să mai văd niciodată o dramă despre un prim-ministru care își croiește drum până sus făcând sex. Refuz să mă mai uit măcar la o scenă a ușii ăleia blestemate cu numărul 10 pe ea. Niciodată, niciodată, niciodată nu mai vreau să văd construită pe platourile noastre o replică a Camerei Comunelor. Clar?

— Clar, spuse Cynthia.

— Ce vreau e ceva internaţional și aparţinând prezentului, spuse el. Care să conţină dragoste și bucurie, dar și puţină durere. Așa că hai să începem cu toţii să gândim, să gândim cu adevărat de la început.

Se așternu tăcerea.

— Ei bine, ce alte scenarii mai ai în teanc, Joss? întrebă Cynthia Hyde-Lemon, jucându-se cu degetul pe fermoarul salopetei ei galbene.

— Mai e povestea aia despre declinul unei măreţe moșii de la ţară, Cyn, spuse Pride. Sunt treisprezece episoade, dialogul sare ca o minge de tenis, și toată lumea e într-o stare de nostalgie acum.

— Nu, spuse Lordul Mellow.

— Nu? spuse Jocelyn Pride.

— Nu, nu mai vreau iar o mare moșie de ţară cu o afurisită de fântână, spuse Lordul Mellow. Nu mai vreau să mai văd vreodată un erou mergând somnambul pe lângă o faţadă Hawksmoor ţuguindu-și buzele frumos fiindcă nimeni nu i-a scris o afurisită de replică pe care să o rostească. Vreau o poveste despre aici și acum în actualitatea contemporană. Cu un erou puternic, plin de resurse, care să rostească replici cu care se poate identifica și pe care le poate compătimi oricine.

— Cred că tocmai avem o poveste despre căderea Singapore-ului, spuse cealaltă fată mare, care nu era șefa a nimic, dar îi zâmbise Lordului Mellow pe hol cu o săptămână înainte.

— Nu mai vreau niciun sfârșit de Imperiu, spuse Lordul Mellow. Numai la asta se gândește toată lumea? Nu mai vreau nicio poveste unde eroul rămâne fără un braţ. Nu mai vreau nimic situat într-o ţară care ne provoacă diaree. Toată lumea stă pe budă pe parcursul filmărilor și nu ne încadrăm niciodată nici în timp, nici în buget.

— Mai e o poveste la arhivă despre șomaj în Newcastle, spuse Jocelyn Pride.

— Nu o vreau, spuse Lordul Mellow. Nu vreau Newcastle sau orice altceva deprimant. Vreau ceva puternic și vreau ceva dramatic.

— Mai e o poveste foarte bună despre un divorţ, spuse Cynthia. Plasată în Hampstead.

— Nu o vreau, spuse Lordul Mellow. Vreau ceva mare și ceva epic. Vreau să fie totul inclus în film și îl vreau filmat în locaţii elegante.

— Dar ce altceva mai e? spuse Jocelyn Pride. Vreau să spun, am acoperit tot ceea ce au scris scriitorii britanici vreodată.

— Atunci căutaţi scriitori noi, spuse Lordul Mellow scoţându-și bretelele. Uitaţi de Pinteri și Potteri și Plateri. Găsiţi-mi pe cineva nou și original. Care predă scenariile la timp și care nu e plecat pe un iaht cu Bertolucci când ai nevoie de el pentru rescrieri. Cineva care are spectru epic, dar care nu crede că asta înseamnă să scrii ca pentru milioane de lire despre toată retragerea rusă din Moscova. Cineva care gândește mare și puternic, dar înţelege costurile financiare pe care le poate suporta un serial de televiziune la Eldorado. Clar?

— Clar, spuse Cynthia.

— Vreau ceva care să fie artă, dar și viaţă în cele mai adânci și mai grăitoare aspecte, spuse Lordul Mellow, încălzindu-se la tema asta și dându-și jos cămașa. îl vreau pe Mark Hasper să regizeze și vreau să îi simt amprenta artistică peste tot. Vreau genericul de David Hockney

și muzica de George Fenton. Ceva vizual, luminos, conceptual.

— Sună foarte scump, spuse șeful departamentului financiar.

— La ăsta chiar nu ne mai gândim la mărunţișuri, spuse Lordul Mellow. Trebuie să ni se reînnoiască franciza. Orașul e plin de bani care zboară și care încep să fie investiţi în pachete artistice de bună calitate. Nu cred că am văzut vreodată atâţia bani disponibili care să aștepte produsul potrivit. Nimeni nu mai are unul cu adevărat mare pus la punct, așa că suntem siguri de ore de primă audienţă. Nu trebuie să fim zgârciţi cu ăsta.

— Deci vorbim de patru până la șase episoade? întrebă Cynthia.

— Mă gândeam mai degrabă de la zece la treisprezece, spuse Lordul Mellow.

— Scenariu original sau adaptare? întrebă Jocelyn Pride.

— Mă gândesc la unul original, spuse Lordul Mellow. O poveste nou-nouţă care are aroma adevărată a succesului. Și cu talentul care mă înconjoară aici știu că putem să îl găsim.

— Va trebui să începem să căutăm scenariști, spuse Cynthia. Nu avem nimic de genul ăsta acum.

— Duceţi-vă și căutaţi, spuse Lordul Mellow. Găsiţi un scriitor nou care scrie de vis și într-un mod prestigios. *Și care* creează roluri pe care Marlon Brando le-ar interpreta și pe degeaba. Acum este clar ce vreau?

— Foarte clar, spuse Cynthia. Un necunoscut cu mintea unui geniu ar fi cel mai bun. Dar nu o să fie ușor.

— Nu lucrăm în televiziune pentru că este ușor, spuse Lordul Mellow. Lucrăm aici pentru că ne place să riscăm. Pentru că prosperăm de pe urma provocărilor și oportunităţilor. Ei, și acum – duceţi-vă și prosperaţi.

Lordul Mellow își dăduse pantalonii jos și rămăsese în chiloţi. Pentru majoritatea staff-ului lui, cu excepţia secretarelor lui de încredere, ăsta era un semn că trebuiau să plece. Lordul Mellow se schimba întotdeauna pentru orice întâlnire următoare sau cel puţin așa se credea. Așa că directorii executivi puseră pe masă paharele lor de degustat, se ridicară de pe canapeaua daneză, îl sculară pe Lordul Lenticule și se îndreptară spre coridor.

— Și vreau să fie filmat toamna și prezentat primăvara, strigă Lordul

Mellow după ei.

Afară pe scări, în timp ce așteptau liftul, se holbară toţi unul la celălalt. În condiţiile date, Lordul Mellow fusese chiar calm.

Nimeni nu vorbea cu Jocelyn Pride. Purta costume îngrozitoare maro închis și pantofi ridicoli din piele întoarsă. Nu era niciodată aici, și, când era, era distant cu ștaiful lui. Nu mai primise un premiu BAFTA pentru niciuna dintre producţiile lui de ani buni. Spectacolele lui nu arătau deloc bine. Poate copilul-minune nu mai era minunat.

— Să filmăm toamna! spuse șeful departamentului financiar.

— Nu a spus dacă îl vrea ieftin, spuse Cynthia.

— Și îl vreau ieftin, spuse Lordul Mellow, stând în ușa apartamentului lui, o siluetă mare rotofeie, îmbrăcat doar în șosete și în bretele.

— Vezi acum de ce am introdus și ukelelele, spuse Cynthia șefului departamentului tehnic.

În micul și deprimantul sat de deal unde locuia și respira și își ducea traiul Henry Babbacombe, un autor eminamente necunoscut, chiar și lui însuși, se tăia porumbul.

Mașini mari ca niște macarale, combine de recoltat de mare putere cu dinţi mari în faţă, casetofon în cabină, sistem de încuiere automată și steaguri de curse fluturând, vuiau asurzitor prin câmpurile învecinate, zguduind pământul, făcând copacii să tremure, clătinând fundaţiile, dacă exista așa ceva, micului și întunecatului atelier rătăcit printre buruieni aflat în fundul grădinii reședinţei de vară a lui Henry aflate lângă cimitir, unde el stătea și își scria cărţile. Gâze foarte mici – oamenii din sat, oameni secretoși și izolaţi pe care Henry îi vedea rareori, cu excepţia momentelor în care se uita afară pe fereastră, le numeau „trips" – zburau prin aer în nori mari și negri. Nici în atelierul din grădină nu te puteai adăposti complet de ele. Se băgau în părul lui Henry, în ochii lui, în nasul lui, dar și în cel al fetei de la Radio Haywain, postul local independent de radio, al cărui reportofon Henry reușise, după un lung efort, să-l facă să meargă.

— Nu înţeleg lucrurile astea, nu așa cum trebuie, spuse fata de la Radio Haywain. Nu sunt un reporter adevărat, lucrez cu ei doar printr-un program de master. Radio Haywain este un post foarte mic, dar întreprinzător.

— Cred că ar trebui să meargă foarte bine acum, spuse Henry Babbacombe. Dacă ești cu ochii pe butonul acesta mic de aici. Îmi pare rău că nu m-am descurcat mai bine, dar nu sunt obișnuit să mi se ia interviuri.

— Acesta de aici? spuse fata. Ei bine, domnule Babbacombe, mai întâi de toate îmi puteţi spune ce aţi servit la micul-dej un?

— La micul-dejun? spuse Henry, care, deși, așa cum își spunea și lui însuși, publicase trei cărţi importante și era cu siguranţă pe punctul de a atinge o mare realizare în cariera sa, nu fusese, într-adevăr, niciodată intervievat. Ei, bine, am mâncat regimul meu obișnuit de cereale cu fibre cu cafea decofeinizată. Și apoi mi-am așternut visele pe hârtie.

— Visele dumneavoastră? spuse fata de la Radio Haywain.

— Visele și scrisul sunt foarte strâns legate, după cum a dovedit și

știinţa, spuse Henry Babbacombe cu încredere.

— Nu știam asta, spuse fata, trăgând cu ochiul la butonul pentru măsurarea vocii. Sunt aici doar printr-un program de master. O să îl pornesc acum.

— Am crezut că deja îl porniseși, spuse Henry. Am crezut că începusem deja.

— Aia a fost pentru stabilirea nivelului, spuse fata. Puteţi să îmi arătaţi de unde să îl pornesc?

Henry îi arătă. Fata zâmbi și îi vârî un microfon sub nas.

— Mă aflu azi în prezenţa domnului Henry Babbacombe din Smallby, care este bine cunoscut pentru scrierea a trei romane destul de cunoscute, începu ea. Domnule Babbacombe, sunt cu dumneavoastră într-un mic atelier în fundul grădinii dumneavoastră. Aici vă scrieţi toate operele?

— Da, aici, spuse Henry. Lucrez întotdeauna aici în atelierul acesta la o veche mașină de scris portabilă Remington. Obiceiurile mele privind scrisul sunt foarte simple. Mă trezesc la opt, după ce dorm bine. Îmi iau micul-dejun…

— Cineva mi-a spus că mâncaţi cereale bogate în fibre, spuse fata.

— Exact, și îmi pun pe hârtie visele. Apoi alerg o milă, după care mă apuc de lucru. Întotdeauna am un program fix. Chiar dacă nu ai nimic de spus, trebuie întotdeauna să scrii. Asta spun întotdeauna când scriitorii tineri îmi cer sfaturi. La șase mă opresc și îmi pregătesc o salată simplă.

— Staţi toată ziua în atelierul ăsta învechit și scrieţi? întrebă fata. Asta faceţi toată ziua?

— Mai mult sau mai puţin, spuse Henry Babbacombe.

— Nu vă simţiţi niciodată rupt de lume? spuse fata. Oh, oh, oh, domnule Babbacombe, tocmai am simţit pământul mișcându-se.

— Da, spuse Henry. Așa e, s-a mișcat pământul.

Și așteptară amândoi o secundă sau două până ce combina se mișcă spre cealaltă parte a câmpului.

— Nu, este locul ideal pentru mine pentru a fi în comuniune cu gândurile mele, spuse Henry. Cred că scrisul este în principal gândire.

— Deci gândiţi foarte mult, domnule Babbacombe, spuse fata. Și faceţi ceva special pentru a vă găsi inspiraţia?

— Ei bine, fluier mult, spuse Henry. Am gusturi clasice.

— Înţeleg, deci staţi așa și așteptaţi să vă vină o idee. De unde știţi când v-a venit una? întrebă fata.

— Eu spun întotdeauna că ideile sunt precum culorile, spuse Henry. Cartea pe care o scriu acum este galbenă, galben aprins. Pe tot cuprinsul ei încerc să păstrez acest sentiment galben.

— Dar despre ce este cartea?

— Despre ce? Mă tem că nu trebuie să fie un *despre ceva* pentru ca o carte să fie despre ceva, nu crezi? întrebă Henry. Mă tem că trebuie să îţi spun că mă îndoiesc de o realitate exterioară.

— Înţeleg cum puteţi face asta stând aici toată ziua de unul singur într-un atelier învechit ca ăsta, spuse fata. Dar nu credeţi că scriitorul are o

responsabilitate, vreau să spun, în contextul șomajului actual, și cu lipsurile de azi, și cu toate reducerile și revoluţia computerelor, adică, asta nu vă îngrijorează, nu credeţi că ar trebui să scrieţi despre asta?

— În mod natural de pe poziţia creatorului de ficţiune, cred că toată lumea este o ficţiune, spuse Henry. Sunt în directă competiţie cu lumea, dar nu încerc să o imit în manieră vulgară.

— Ei bine, de fapt nu am citit nici măcar un roman al dumneavoastră, nu sunt aici decât printr-un program de master, dar aţi putea să le prezentaţi ascultătorilor noștri cum sunt romanele dumneavoastră? în afară de faptul că sunt galbene? Vreau să spun, spuneţi-ne niște titluri.

— Primul se intitulează *Numen,* al doilea *Compoziţii 2* și al treilea *Compoziţii 4.* A mai fost unul între ele care nu a fost publicat, spuse Henry.

— Oh, da, spuse fata. Și aţi putea să le comparaţi cu *Watership Down* de exemplu?

— A, influenţele mele, spuse Henry. Aș spune că opera mea se încadrează în linii mari între Eco și Endo.

— A, da? spuse fata.

— Lucrările mele prezintă preocupările semiotice ale celui dintâi și precizia formală și imagistic precisă a celui de-al doilea.

— Aceștia doi sunt scriitori locali? întrebă fata. Știţi că ăsta e un post local de radio.

— Unul este italian și celălalt este japonez, spuse Henry cu dispreţ. Trăim într-un deșert fără oază și trebuie să ne luăm răcoritoarele de departe.

— Se spune în sat că ţineţi niște cursuri la universitate, zise fata de la schema de master, cu o privire disperată.

— Sunt lector la departamentul de studii la distanţă, spuse Henry.

— Vă place? spuse fata.

— Spun întotdeauna că este locul ideal pentru un outsider, zise Henry cu un râs urban.

— Dar o întrebare – dacă aveţi o meserie, cum puteţi petrece atât de mult timp aici în atelierul ăsta?

— Pentru că în educaţia adulţilor cursurile se ţin seara. Asta îmi oferă o destul de lungă zi de scris, un aranjament ideal pentru un creator.

— Deci scrieţi toată ziua și noaptea ţineţi cursuri, spuse fata. Îmi imaginez că nu sunteţi căsătorit.

— Nu, nu sunt, spuse Henry. S-a întâmplat cumva să nu găsesc persoana potrivită.

— Vă cred, spuse fata de la master. Doar dacă ar fi căzut cineva din avion și ar fi aterizat în atelier. Ei bine, Henry Babbacombe, scriitor extraordinar, vă mulţumesc foarte mult. Cum se oprește aparatul ăsta?

— O să mă anunţaţi când se dă pe post interviul, nu? spuse Henry Babbacombe nerăbdător după ce opri reportofonul. În mod normal nu am timp să ascult radioul.

— O să vă anunţ, dacă se va da, spuse fata.

— De ce nu ar face-o? întrebă Henry.

— Ei bine, spuse fata, n-am de unde să știu. V-am spus, sunt aici doar printr-un program de master. Poate din cauza zgomotului de afară. Apropo, cred că este un șoarece în coșul pentru hârtii.

— Sunt șoarecii de câmpie, spuse Henry. Întotdeauna vin și își caută adăpost înăuntru când se taie orzul.

Ușa atelierului se deschise și intră un potop de gâze de câmpie și doamna Raper din sat care, după cum spunea ea, avea grijă de Henry.

— O, domnule Babbacombe, telefonul ăla al dumneavoastră sună întruna, spuse doamna Raper. Vă caută urgent cineva de la Eldorado TV. Au tot încercat să dea de dumneavoastră în ultimele zile. Începuseră să creadă că v-aţi deconectat.

— Nu, deloc, spuse Henry ridicându-se de pe scăunelul de muls pe care lucra. Televiziunea Eldorado? Cred că e vorba de încă un interviu. Vin imediat.

— Nu uitaţi să le spuneţi totul despre sentimentul galben și învechit, spuse fata de la radio Haywain urmărind firul de la magnetofonul ei care, nu se știe din ce motiv, nu părea conectat la nimic în perete. Și vă mulţumesc de un milion de ori.

Pe bancheta unui mare Ford Granada gri, stând confortabil pe fibră de acrii în spatele unui șofer purtând o uniformă gri și șapcă neagră, în timp ce mașina mergea lin prin marele oraș nordic unde Eldorado își avea fieful, Henry Babbacombe nu putea decât să se gândească la faptul că își tăia drumul spre succes într-o manieră elegantă.

Pentru un scriitor care fusese mult timp ignorat, era ceva grandios în a aluneca pe străzile aglomerate și zgomotoase ale unui mare oraș, ţinându-se de centura de siguranţă, lăsându-se pe spate pe o tetieră capitonată, scrutând lumea prin geam. Străzile erau pline de oameni tineri și zgomotoși care aruncau permanent cu doze de bere unii în ceilalţi și care se deosebeau destul de mult de cei din diferite mici orașe târg, unde, în mici sucursale de biblioteci din lemn în seri târzii, când aproape toată lumea dormea, el își preda cursurile de seară pe tematica „Sexul și maturitatea în romanul englez”, dar și mult mai popularul „Ficţiunea și ferma”. Asta era lumea cu care era el obișnuit; lumea în care îi înflorea creativitatea.

Probabil că fusese o greșeală să părăsească acea lume pentru a se îmbarca în ceea ce părea din ce în ce mai mult o aventură inutilă. Dar domnul Jocelyn Pride, care îl sunase de la Televiziunea Eldorado, insistase tare mult ca el să îi facă această vizită. Fuseseră transmise cuvinte pe fir despre talentul lui prodigios și versatil, cuvinte care fuseseră foarte agreabile. Este adevărat că domnului Pride nu-i păreau a-i fi familiare romanele pe care le lăudase atât de cald, dar, ca oricărui scriitor și oricărei fiinţe umane, lui Henry îi plăcea să fie plăcut, prin urmare chiar îl îndrăgi pe domnul Pride. Cu toate astea, fusese precaut, explicând cu atenţie că, deoarece preda seara, și, de fapt, în orice alt caz, deoarece prefera să își scrie singur operele, și nu să vadă ceea ce scriseseră alţii, nu își cumpărase niciodată televizor, deși se uita la cel al mamei lui când o vizita de Crăciun. Nici măcar și acest impediment evident nu îl împiedicase pe domnul Pride.

— Minunat, asta înseamnă că nu ești contaminat, strigă el, și măcar asta era adevărat.

Emise o convocare urgentă pentru Henry, care trebuia să vină la Eldorado a doua zi.

Dar când închise telefonul, Henry își dădu seama că nu avea nici cea mai mică idee de ce venise la această convocare. Poate că era pentru un interviu la studio despre *Compoziţii 4,* care cu siguranţă că nu se bucuraseră de atenţia pe care o meritau. Poate că era pentru ceva de adâncime, ca o trecere prin peisajul copilăriei lui, în căminul consiliului local din Grimsby, unde își conturase pentru prima dată dragostea pentru arta abstractă. Ei, o să fie precaut; un lucru sigur pe care orice scriitor trebuie să și-l păstreze este integritatea. Dimineaţa următoare, când se trezi pentru a face excursia, ideea i se păru și mai puţin atractivă. Deși marele turn al Televiziunii Eldorado și micul atelier din grădină unde lucra Henry erau amândouă în nordul Angliei, nordul este o suprafaţă mult mai mare decât cred uneori cei din sud sau decât credea chiar Henry și părţile lui nu se leagă deloc cu ușurinţă. Ca să ajungă la Eldorado până la ora douăsprezece, Henry trebui să se scoale la cinci – ceea ce nu reprezenta un lucru dificil în sine de vreme ce combinele continuară să vuiască întreaga noapte, făcând podeaua dormitorului lui să se cutremure, proiectând mari fascicule ale reflectoarelor de căutare în cele mai ascunse colţuri ale camerei și făcând somnul imposibil. Trebui să își scurteze repriza de jogging, apoi să se urce în mașină să conducă douăzeci de mile pe drumuri de o calitate deplorabilă până la cea mai apropiată gară, pentru că, într-o eră de mult apusă a restructurărilor, ceea ce fuseseră odată servicii de cale ferată excelentă fură acum mai mult sau puţin strămutate din regiune. Mașina lui Henry era un Morris Traveller antic, pe care o cumpărase pentru structura ei de tip lut cu nuiele. Ce păcat că, asemenea majorităţii celor ce cumpărau proprietăţi medievale, nu luase în considerare vânturile puternice și aerul rece care de obicei trec direct prin structură. Mirosuri învechite de bălegar umpleau mașina, cerealele bogate în fibre stăteau greoi în stomacul lui și un mistral rece siberian bătea mașina în timp ce aceasta trecea peste vârfuri de dealuri. Chiar mai rău, odată ajuns la gară, Henry știa că urma să înfrunte lumea.

Lumea era mai rea decât crezuse el. Trenul diesel care îl duse spre următoarea destinaţie a călătoriilor lui duduia peste dealuri pe șine distorsionate și deșirate, ceea ce făcea imposibilă adnotarea eseurilor despre

Middlemarch pe care le adusese ca să îi bucure călătoria. Apoi vagonul se umplu cu fum delà eșapament, făcându-l pe controlor să se poziţioneze permanent lângă stingător și acoperindu-l pe Henry cu un strat gros de grăsime. Când ajunse în întunecatul complex urban, ce consta în principal din utilaje de la mine de cărbune și staţii de triaj năpădite de buruieni, unde trebui să schimbe un tren mai mare, Henry era deja sătul de călătorie. În marele expres de la Londra, tras de o locomotivă diesel obosită, Henry se trezi înconjurat de persoane tinere purtând căști ciudate ce

păreau să le permită să-și asculte propriile organe interne. Dincolo de fereastră era o priveliște extraordinară: de pe poduri de tren înalte, de piatră, ce treceau ca arcuri peste orașe industriale gri, se uita în jos la mari fabrici ce erau dezasamblate sau demolate, vechi filaturi din era măreaţă a lânii și bumbacului care se prăbușeau în râuri poluate, mari internate de după război unde toate clădirile fuseseră acoperite cu scânduri la ferestre și uși. Niște artiști acoperiseră fiecare parapet sau zid cu graffiti, cu obscenităţi foarte colorate care erau probabil numele ostile ale unor formaţii pop. La fiecare peron unde se oprea trenul, erau grupuri ciudate de oameni: tinere vrăjitoare îmbrăcate complet în negru, cu feţele pudrate în alb și cu cercuri negre în jurul ochilor și lanţuri în jurul taliei și gleznelor; tineri ciudaţi, mutilaţi, chei, cu excepţia unei creste de păr portocaliu, și piepturi dezgolite ca pentru reclamă; bătrâne doamne în treninguri și domni bătrâni cu tricouri imprimate cu „Trage-mi-o"; nenumărate sosii ale prinţesei Di; membri ai unor secte neobișnuite,

1. *Middlemarch* – roman al autoarei engleze George Eliot (pseudonim al lui Mary Anne Evans) publicat în anul 1874.

tunși precum călugării și întinzând câte un vas de cerșit. Așa cum îi sugerase și fata de la Radio Haywain, lucruri foarte ciudate se petreceau în lumea restructurărilor.

Erau momente în care era bucuros că era scriitor, deoarece scriitorii puteau trăi în mintea lor și nu trebuia să iasă afară deloc. Și totuși poate erau compensaţii. Deoarece, când ajunse la ultima staţie și coborî pe peron, era un bărbat în uniformă ţinând un carton cu numele Dl Henry Babbacombe scris pe el cu cele mai mari litere și înţelese că, într-o lume în care toţi erau înfometaţi de recunoaștere, el măcar avea ceva. Șoferul îl conduse la un Ford Granada, și acum Henry stătea acolo, cu un raft pentru băuturi ca o veche orgă în faţa lui și în siguranţă de lumea ciudată care se afla acum dincolo de geam. Era cu siguranţă o lume foarte amestecată și ciudată, lumea asta de azi, și probabil chiar captivantă dacă găsești un mod de a scrie despre ea fără să te implici prea mult în realitate, care bineînţeles că oricum nici nu exista.

În faţă, șoferul, cu șapca lui neagră și uniforma lui gri, tuși respectuos și se întoarse să se uite la Henry.

— Vă supăraţi, domnule, dacă o tai pe aici prin străzile astea lăturalnice ca să evit tot traficul ăsta? spuse el. Lordului Mellow întotdeauna îi place să fac așa.

— Bineînţeles, mergi pe unde știi tu că e mai bine, spuse Henry întinzându-și picioarele.

— Bineînţeles că sunt șoferul Lordului Mellow, spuse șoferul, dar el folosește elicopterul azi. A plecat la Londra pentru Premiile BAFTA. Cred că se întâlnește cu dumneavoastră imediat după asta. E un om fascinant Lordul Mellow.

— Serios? întrebă Henry. Cine este el, de fapt?

— Înţeleg că nu sunteţi în branșa televiziunii, domnule, spuse șoferul.

— Nu încă, spuse Henry.

— Poate sunteţi din vreo ţară estică sau ceva de genul ăsta? întrebă șoferul.

— Nu chiar, spuse Henry, dar vin destul de departe.

— Ei bine, domnule, Lordul Mellow este președintele comitetului de conducere și al companiilor asociate, spuse șoferul.

— Chiar așa? spuse Henry.

— Știţi, domnule, am parte de tot felul de pasageri, spuse șoferul. Celebrităţi. I-am avut pe Joan Collins și pe prinţul Andrew săptămâna trecută – nu împreună, bineînţeles. David Puttnam, Steven Spielberg, i-am văzut pe toţi.

— Serios? spuse Henry.

— Și dumneavoastră, domnule, întrebă șoferul.

— Eu sunt scriitor, spuse Henry.

— Înţeleg, domnule, spuse șoferul, și nu se știe pentru ce motiv nu mai spuse nimic după aceea până când ajunseră la marele turn de sticlă al Televiziunii Eldorado, care se ridica deasupra liniei orizontului și strălucea în lumina soarelui de amiază.

— Mergeţi drept la recepţie, spuse șoferul. Vă așteaptă. Și Henry intră într-un foaier plin de plante tropicale unde curgea o fântână și un bărbat de la securitate îl pipăi sub braţe și apoi între picioare și se uită în servieta lui. Apoi o recepţioneră de origine chineză îl întrebă pentru cine a venit și cine era, îi recunoscu numele pe o listă, sună la un număr și scrise un permis de intrare.

— Plin deţi-l de rever, spuse ea. Biroul domnului Pilde e la etajul zece, domnule Babbacombe. Folosiţi liftul de acolo și secretara domnului Pilde vă va întâmpina. Vă mulţumesc, domnule Babbacombe.

Henry arătă reverul unui alt bărbat de la securitate și intră în marele lift de sticlă. Mult sus deasupra lui se înălţa marele atrium de la Eldorado, cu plante din abundenţă înverzind pereţii interiori. Trei blonde cu clipboarduri și un bărbat cu ochelari intrară și ei.

— Lenjerie de corp, pantaloni scurţi, corsete și sutiene, spuse bărbatul în timp ce liftul își începu ascensiunea pe o parte a atriumului și blondele râseră. Henry crezu că îl recunoaște pe bărbat din televizorul mamei lui ca fiind un comedian nordic cu ceva faimă, deși arăta diferit cu ochelari. Vibratoare, păpuși gonflabile, penis de cauciuc, reviste porcoase, Terry Wogan, spuse comedianul la etajul următor și blondele râseră destul de mult. Henry coborî și se uită înapoi. Era totul așa de diferit, cu mult mai incitant, în această nouă lume a televiziunii, și nu se compara deloc cu predarea de cursuri de seară unor doamne în vârstă în micile filiale de biblioteci, chiar dacă o dată ce apucai să cunoști această lume ar fi părut probabil un pic superficială.

Apoi Henry fu întâmpinat de o secretară și condus în camera de așteptare a biroului domnului Pride. Patru mari actori stăteau acolo așteptând pentru a da probe preliminare pentru un rol în care cel care l-ar fi obţinut trebuia să cadă de pe un acoperiș înalt și să moară și încercau să moară unul pe celălalt până când se deschise o ușă și fuseră chemaţi

înăuntru. Intră și un scriitor cu niște scenarii și i se spuse să plece și să nu se mai întoarcă niciodată. Veni și un bărbat în echipament de motociclist cu înscrisul FILM EXPRESS pe spate cu o cutie metalică rotundă în care pretindea că se află probele de imagini turnate în Egipt, deși nu prea părea. Secretara îi oferi cafea și când el ceru obișnuita lui decafeinizată ea nu păru să se supere deloc. Apoi se deschise ușa și un bărbat cu părul ciufulit purtând un costum maro veni la el și îi scutură mâna călduros, explicând că el este Jocelyn Pride. îl luă pe Henry într-o cameră foarte confortabilă cu multe canapele unde se afla și o doamnă generos de solidă într-o salopetă neagră, pe nume Cynthia Hyde-Lemon, care spuse:

— Oh, ce bine, vreau să îmi iau prânzul.

Abia când au plecat să ia prânzul la o staţie de pompieri foarte elegant restaurată undeva în inima comercială a orașului, Henry se întrebă dacă într-adevăr fusese chemat aici să facă un interviu despre cartea lui. Jocelyn și Cynthia vorbeau mult despre ea și spuneau că le plăcuse la nebunie; Henry se uită în farfuria din faţa lui, Ia carnea de căprioară și la pateul de gorgonzola cu kiwi, așezate așa de frumos că îţi era milă să le strici, cum s-a și dovedit, și radie de plăcere. Jocelyn și Cynthia ridicară paharele cu Buck Fizz și simţi perspective mari la orizont. Poate îi vor cere să adapteze un roman de-al lui pentru televiziune? Dacă da, va insista cu siguranţă să îl facă în culori. Și va căuta cu siguranţă să își păstreze integritatea, pentru că integritatea este tot ceea ce are un scriitor.

— Ei, hai să vorbim despre televiziune, spuse Joss, deasupra cefei de miel cu kiwi, și apoi el și Cyn începură să discute un mare proiect de dramă pentru televiziune pe care Eldorado vroia să îl demareze. Joss scoase un plic cu pete de cafea pe el pe care erau notate câteva rânduri și începu să explice ideea, care nu părea prea închegată. Vorbi despre realitatea contemporană, un erou puternic, locaţii elegante. Spuse că trebuie să fie artistic, realistic, vizual, luminos, conceptual. Mai spuse ceva că îl vrea filmat toamna și difuzat primăvara. Abia când sosi și șerbetul de kiwi, Henry își dădu seama că îl întrebau pe el dacă nu vrea să scrie scenariul.

— Eu? întrebă el.

— Te-am ascultat, Henry, spuse Cyn. Și ne-ai plăcut.

Părea un proiect absurd de mare, acum că Henry se gândea la el, dar cum mai stătură acolo pentru încă o oră și băură trei sticle de vin roșu Leoville-Barton despre care cineva menţionase că era foarte bun, Henry începu mai mult sau mai puţin să simtă că îl cam pusese la punct.

— Îl văd ca esenţialmente castaniu, spuse el.

— Excelent, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Și plasat într-o ţară străină necunoscută care nu e chiar o realitate, spuse Henry. Vedeţi voi, în realitate, eu nu prea cred în realitate.

— Ai dreptate, spuse Cynthia, îndreptând un deget spre el. Ai absolut perfectă dreptate. Lumea vorbește despre rrrealitate de parcă am putea cupla camera la ea, de parcă am putea îndrepta camera exact spre ea și gata. După cum spunea Roland Barthes – nu era Rrroland Barthes? – rrrealitatea este doar un concept semiotic.

— Barthes sau posibil Eco, spuse Henry simţind că este în sfârșit cu oameni din tagma lui. De fapt mă găsesc sub puternica influenţă a lui Eco.

— Micule domn Eco, ce mai faci? spuse Cynthia. Cred că am stabilit în mare. Poţi scrie opt în două luni?

— Opt ce? întrebă Henry.

— Opt episoade de cincizeci și două de minute, spuse Joss Pride.

— Nu încep cursurile decât spre sfârșitul lui septembrie, spuse Henry. Dar am promis să scriu un articol pentru un ziar educativ pentru adulţi despre stilul târziului Pinter.

— Târziul Pinter, el este minunat, spuse Cynthia.

— Dar l-aș putea lăsa deoparte, spuse Henry.

— Ai putea să îl incluzi, spuse Cynthia.

— Da, cred că aș putea să îl… programez, spuse Henry.

— Bine, spuse Jocelyn Pride. Deci dacă îl sun pe agentul tău?

— Agentul meu? spuse Henry care aproape uitase că are unul.

— Kenneth Stoke-Patrick, spuse Jocelyn. Ea e cea care a sugerat numele tău.

Henry își aminti de ea acum, o doamnă foarte inteligentă și întreprinzătoare care îl abordase și îi spusese că putea să ducă mai departe cariera lui și cu care se întâlnise o dată sau de două ori pentru un pahar în barul de la Clubul Groucho în timp ce ea aștepta să ia la prânz vreun romancier faimos american sau vreo romancieră faimoasă americancă și pe neobișnuit de bronzata sau bronzatul iubit/iubită.

— A, da? spuse el.

— I-am spus că suntem în căutarea unui scriitor de geniu necunoscut care nu avea nimic programat pentru vară și ne-a dat imediat numele tău, spuse Cynthia scoţând cartea de credit și dându-i-o chelnerului. Hai, mai bine să-l cunoști pe Lordul Mellow. Va zbura în curând spre Londra pentru Premiile BAFTA. Nu îi place când cineva întârzie.

La etajul patruzeci al marelui turn de sticlă, Lordul Mellow stătea din nou în chiloţi la biroul lui în apartamentul lui de lux în timp ce secretarele îi aduceau hainele pentru următoarea întâlnire.

— Dragul meu coleg, spuse Lordul Mellow luându-l pe Henry de braţ și conducându-l în cameră, deci ai ajuns să fii angajatul meu!

— Cu contract în regulă, da, spuse Henry amintindu-și că agenta lui îi spusese o dată, în Clubul Groucho, imediat înainte de a intra John Updike, să înceapă toate propoziţiile în felul acesta.

— Poţi să iei asta de bună, spuse Lordul Mellow. Ceea ce vreau obţin. Sper că acești tineri talentaţi ţi-au explicat pe deplin natura acestei aventuri cruciale. Ceea ce căutăm este un proiect câștigător de premii care va transforma întreaga istorie a dramei de serie pentru televiziune. Vreau artă, vreau sentiment. Vreau vânzări în întreaga lume și oameni plăcuţi. Vreau să fie filmată într-o locaţie străină luxuriantă unde poţi bea whisky de malţ.

— Aha, înţeleg, spuse Cynthia. O să fii producător?

— Da, spuse Lordul Mellow. Intenţionez să fiu chiar eu producător executiv, unul de genul care nu face prea multe, dar are pagină separată pe

generic. Nu-i așa, Cynthia?

— Așa-i, spuse șefa departamentului de producţie.

— Vreau staruri așa de faimoase de să nu-i vină nimănui a crede că ni le putem permite și un personaj central care nu vorbește deloc. Jeremy Irons nu a spus nimic în *Brideshead* și totuși l-a făcut faimos. Recunosc o tendinţă când văd una.

— Așa-i, spuse Cynthia.

— Vreau un regizor care filmează scenele foarte încet cu o grămadă de scene filmate cu macaraua și asta înseamnă categoric nu Mark Hasper, spuse Lordul Mellow. Și de câte vorbim?

— Opt, spuse Jocelyn Pride.

— Ba nu, vorbim de zece, spuse Lordul Mellow. Oricine nu gândește grandios nu e destul de mare pentru Eldorado.

— Dar filmăm toamna, spuse Jocelyn Pride.

— Deci începem să filmăm fără să avem toate scenariile, spuse Lordul Mellow. Și asta este o tendinţă.

— Vrei să scriu *zece* scenarii acum? spuse Henry simţind cum trece efectul băuturii. Dar în septembrie începe din nou semestrul la universitate. Nu cred că aș putea să…

— A, ești vreun membru marcant al corpului didactic universitar, spuse Lordul Mellow.

— Sunt lector, spuse Henry.

— Fascinant, spuse Lordul Mellow. Eu mă gândeam să devin vreun profesor pe la vreo universitate de genul Cambridge. Până când mi-am dat seama că niciun om întreg la minte nu își poate permite asta. Vino cu mine.

Lordul Mellow îl luă din nou pe Henry de cot și îl îndreptă spre fereastră care era mare până la podea și avea o calitate neplăcută de a nu părea să fie acolo deloc.

— Acum uită-te jos și spune-mi ce vezi, spuse Lordul Mellow.

Ceea ce vedea Henry era o cădere vertiginoasă, pentru că turnul Eldorado racea ca orașul să pară un pitic, ridicându-se nu numai deasupra acoperișurilor, dar chiar deasupra păsărilor, care zburau disperate dedesubt. Mult sub păsări se mișcau oamenii, traficul, orașul: autobuze roșii pitice, mașini Dinky, mici oameni de jucărie mișunau printr-un complicat labirint al existenţei.

— Toată viaţa umană, sugeră Henry simţind că asta trebuie să spună.

— A, aia, spuse Lordul Mellow. Dar știi ce sunt clădirile alea?

Arătă către niște construcţii victoriene mici și dărăpănate cu turnuleţe și cupole care stăteau umilite în marea umbră a înaltului turn de sticlă. Găinaţ de păsări împodobea acoperișurile de plumb, iarba creștea nestingherită prin jgheaburi, becuri sparte de pe acoperiș se holbau la ei.

— Aia este universitatea din oraș, spuse Lordul Mellow. Am vrut în mod special locul de lângă ea. Vezi, ori de câte ori mă uit jos, îmi amintește că și noi la Eldorado avem funcţiile și responsabilităţile noastre educative. De fapt, ne inspirăm din serviciile tipilor ălora de jos de acolo pentru a programa o după-amiază cu program educativ în fiecare zi a săptămânii.

Poate l-ai văzut și tu.

— De fapt eu nu am… spuse Henry.

— Trebuie să fie unul chiar acum, spuse Lordul Mellow.

Lordul Mellow deschise televizorul și o figură pipernicită cu mustaţă trăncăni pentru o clipă despre Jane Austen, până când Lordul Mellow deveni deodată nerăbdător și îl închise.

— Îmi amintește, de asemenea, că avem al naibii de mulţi bani, spuse el. Tinere, uită cariera ta inutilă de predare. ia-ţi un concediu, o vacanţă, aruncă prosopul, cere-ţi pensia, cere salarii compensatorii. Vom avea nevoie de tine pe tot parcursul filmării, pentru re-scrieri și re-re-scrieri. Ce sumă ridicolă te plătesc acum?

Henry murmură cuantumul salariului lui și Lordul Mellow râse.

— Doamne, Dumnezeule, spuse el, cu două scenarii ai atins deja suma asta. Chiar unul dacă vindem asta în Australia, America, peste tot în lume. Și așa vom face. Nu vorbim de lălăieli aici. Sună-ţi agentul. O să-ţi spună una din ofertele alea pe care nu le poţi refuza. Orice scriitor din ţară și-ar da viaţa pentru așa ceva. Cea mai mare dramă pentru televiziune din întreaga istorie a televiziunii!

Tocmai atunci un elicopter zbură exact pe lângă fereastră și putu fi auzit făcând un zgomot înfricoșător în timp ce ateriza pe acoperișul alăturat. Vântul zbură hârtiile de pe biroul Lordului Mellow; o secretară îi întinse repede o pereche de pantaloni în care el sări repede. O alta îi întinse sacoul pentru dineu; alta stătea în faţa lui și îi lega papionul.

— Ei bine, trebuie s-o tai, spuse Lordul Mellow, deschizând un sertar de la biroul lui care era plin de bani, și încărcându-și buzunarele. Am plecat spre Premiile BAFTA. Nimic, din păcate, pentru noi anul ăsta…

— Ca de obicei, murmură Cynthia Hyde-Lemon.

— Dar la anul vreau să fim acolo pe scenă, plecând de acolo cu fiecare premiu de la fiecare categorie pentru proiectul ăsta prestigios, spuse Lordul Mellow, trăgându-și pe cap o plasă pentru păr. Deci, abia aștept să lucrez cu tine în manieră reciprocă, domnule Oricineaifi. Tot ce vreau este ca ăsta să fie cel mai mare show care a fost văzut vreodată.

— Și îl vreau ieftin, murmură Cynthia Hyde-Lemon.

— A, și îl vreau ieftin, spuse Lordul Mellow, în timp ce își punea o cască, își îndreptă papionul și alergă spre elicopter.

La mica universitate provincială unde Henry Babbacombe îndeplinea funcţia de lector de engleză și dramă în cadrul departamentului de studii la distanţă, tăiau aproape orice.

Tăiau numărul de studenţi, tăiau cursurile, tăiau din secretare, tăiau din paznici; tăiau terenurile de sport, tăiau cazarea studenţilor, tăiau biblioteca, tăiau corpurile de clădire. Tăiau, de asemenea, și din personal. Erau unii care suspectau că cei din conducerea universităţii – care, din pură întâmplare, nu erau în procesul de a fi tăiaţi – prestau acţiunea aproape cu un exces de entuziasm de parcă așteptau ziua când profesorii supărători, lectorii pretenţioși, conferenţiarii enervanţi vor migra către alte ţinuturi, în special către Statele Unite.

Poate că era o situaţie nefericită că prorectorul care era, ca mulţi prorectori, un om de știinţă dezamăgit, abia fusese uns cavaler de actualul prim-ministru și, drept urmare, se simţea foarte apropiat de cele mai adânci mecanisme ale gândirii ei. Bineînţeles că era și el un adept al privatizării și, în vara aceea a anului 1986, „privatizare” era, împreună cu „slogan”, noul mare slogan. De un an sau chiar mai mult fermenta de tot felul de idei noi de genul ăsta, încurajând, de exemplu, cursurile sponsorizate, astfel că lectorii discutau acum poeziile lui Catullus sau ecuaţii matematice purtând tricouri și șepci inscripţionate cu „Boots” sau „Babycham”. Pe toate coridoarele, erau anunţuri mari pe care scria „Angajaţii acestei universităţi poartă cu toţii încălţăminte de la Mark and Spencer”. Într-o manieră chiar mai îndrăzneaţă, încercase să determine toate catedrele din universitate să fie sprijinite de organizaţii comerciale sau chiar persoane fizice: catedra Westland de relaţii anglo-americane, catedra Kingsley Amis de studii feministe, catedra Durex de limbi franceze erau doar câteva din ideile pe care le dezvolta în prezent. Impulsionat de presiunea guvernului să introducă discipline noi mai relevante, încerca să desfiinţeze departamente mai vechi precum catedra de studii clasice sau de engleză și să le înlocuiască cu unele mai moderne, precum departamentul de studii snooker.

Acestea erau doar câteva din ideile cu care spera să transforme o instituţie tradiţională ce producea numai pierderi într-una mai potrivită pentru lumea de astăzi. De vreme ce studenţii străini nu sunt consideraţi studenţi convenţionali și aduc astfel venituri suplimentare, se străduise, cu un enorm entuziasm și spirit întreprinzător, să îi aducă în campus. Membrii facultăţii își petreceau acum majoritatea vieţii lor în hoteluri și moteluri din Hong Kong și Statele Unite cu imagini video ale unui campus pastoral luminat de razele soarelui, făcând oferte premium studenţilor din penultimul an ce includeau tururi la Turnul Londrei, weekenduri de evadare în Paris și cursuri pe Shakespeare și dansul popular englez pe care puţini de la facultate erau în stare să le predea. Mai inteligent decât atât, convinsese într-un fel Serviciul de imigrări să strecoare fluturași viu coloraţi în pașapoartele ne-naţionalilor la sosirea acestora în aeroporturile și porturile britanice, promovând ofertele ambiţionase ale universităţii. Întregul ţinut de provincie din jurul universităţii era acum plin de formaţiuni nomade din Malaezia și Vietnam, oprindu-i pe localnici și întrebându-i cu accente ciudate unde pot găsi universitatea, de care oricum puţini auziseră. Și vai, când în sfârșit o găseau, erau deseori dezamăgiţi; deoarece cursurile atractive fuseseră deja tăiate.

În timp ce Henry Babbacombe își parca mașina lui Morris Traveller în parcarea universităţii, goală pe timpul vacanţei de vară, văzu niște bărbaţi care demontau înscrisul „Bibliotecă” de pe marea clădire din faţa lui și îl înlocuiau cu un alt mare înscris: „Centrul pentru studenţi străini”. Asta se întâmpla imediat a doua zi după vizita lui incitantă la Eldorado și o perspectivă sumbră se lăsa peste toate. Efectul vinului Leoville-Barton se dusese, simţea în gât un gust ciudat de kiwi rânced și tocmai petrecuse încă o noapte fără somn de data asta nu numai din cauza vuietului combinelor de

recoltare, ci și din cauza unor gânduri îngrozitoare. Era gândul că, trecând peste discreţia lui academică obișnuită, fusese tentat să își lase integritatea coruptă de ieftinismul comerţului. Mai era gândul că, din cauza unor motive pe care nu și le mai amintea clar, se angajase să scrie, curând și cu cea mai mare viteză, scenariul unui mare serial de televiziune, care să aibă vreo zece episoade, cu un subiect dramatic pe care nu și-l mai amintea, exceptând faptul că trebuia să aibă tonul general de castaniu. Mai era gândul sau mai degrabă realizarea întunecată a faptului că asta însemna să lucreze sub controlul executiv al Lordului Mellow, pe care chiar și Henry îl vedea ca având dispoziţii volatile. Și mai era și gândul sau mai degrabă cunoașterea sigură a faptului că singurul mod de a face acest lucru era de a se comporta așa cum sugerase Lordul Mellow și să îi ceară Șefului departamentului lui, profesorul de educaţie pentru adulţi, un concediu pe durata întregului trimestru fără vreun avertisment suplimentar aruncând programul academic de toamnă în haos total.

Dar profesorul Finniston era un om cumsecade și înţelegător, manifestând o mare grijă pentru viitorul angajaţilor săi. Când Henry se alăturase departamentului lui, îl luase deoparte, în cea mai cumsecade și grijulie manieră, și îi explicase că a fi un profesor la universitate era un mare privilegiu și că asta explica de ce salariul era menit să poată întreţine numai un bărbat necăsătorit.

— Asta a fost întotdeauna tradiţia academică, a spus el. Când am început eu, toţi profesorii de la universitate aveau venituri private. Și niciunul dintre noi nu s-a căsătorit. Am înţeles atunci cu toţii că organele genitale reprezintă o mare distragere de la viaţa academică.

Din acel moment, el fusese întotdeauna un șef și prieten înţelept și Henry Babbacombe credea că tocmai pentru că urmase sfatul înţelept al profesorului Finniston reușise să devină scriitor, el însuși neavând, bineînţeles, o prea mare contribuţie.

Chiar și așa, Babbacombe se îndrepta acum cu ceva emoţii către departamentul de învăţământ fără frecvenţă, care, așa cum se și cuvine, se afla cu totul în afara campusului și înflorea sau dimpotrivă într-o veche casă victoriană care se afla destul de departe de drumul principal. Arăta ciudat de goală când Henry intră, dar așa arăta mai mereu spre sfârșitul verii, când chiar și ciudata școală de vară se termina și programul de iarnă nu începuse încă. În acest spaţiu liniștit scriitorii din mediul academic își scriu operele, de obicei găsind necesară o cercetare a castelurilor din Dordogne sau a vinurilor din Grecia. Astfel că în aer se ridica praful, majoritatea cabinetelor erau goale, iar în hol mari cutii de carton așteptau să fie umplute cu cărţi menite pentru cursuri de iarnă în ţinuturi îndepărtate.

Dar profesorul Finniston era acolo ca întotdeauna. Ușa de la cabinetul lui era larg deschisă și lăsa să se audă un ţăcănit ca și cum cineva bătea la mașină cu un singur deget.

Babbacombe bătu la ușa deschisă.

— Intră, spuse profesorul Finniston, uitându-se în sus. Ah, Babbacombe.

Profesorul Finniston era un bărbat gras, dar ca oricine și orice altceva păru că se mai subţiase în vara asta. Se uită peste mașina lui de scris și străluci și atunci Babbacombe știu că nimeni altcineva nu ar fi înţeles mai bine problemele lui sau nu ar fi putut să îi dea sfaturi mai bune.

— Domnule profesor Finniston, pot să vă reţin câteva minute? spuse Babbacombe. Aș vrea să vă cer sfatul ca unui prieten.

— Bineînţeles, tinere. Mută prăjiturelele alea de pe scaun și așază-te tu, spuse profesorul Finniston luându-și ochelarii de pe nas. Și cum te pot ajuta?

— Mă aflu într-un fel de dificultate, spuse Henry. Și nu prea sunt sigur de ce ar trebui să fac.

— Pe onoarea mea, chiar așa, Babbacombe? spuse Finniston cu blândeţe. Și care este numele tinerei domnișoare? Și mai precis, e caz litigios? Mă tem că așa e cu aproape toate în ziua de azi.

— De fapt, nu e vorba despre asta, domnule profesor Finniston.

— Dacă nu asta, atunci ce? întrebă Finniston. Majoritatea problemelor pe care le întâlnesc sunt fie cele legate de fornicaţie, fie cele de plagiat. Se zvonește că avem un caz regal din cele din urmă. Ce păcat că nimeni nu a șoptit acelei urechi nobile simplul cuvânt „intertextualitate”. Ei bine, dacă este din acestea din urmă…

— Nu este nici asta, spuse Babbacombe. Domnule profesor Finniston, am fost abordat de o companie de televiziune. Știţi ce e asta?

— Am o idee vagă, spuse Finniston. Continuă, te rog.

— Vor să scriu pentru ei o serie de televiziune, din categoria dramelor.

— Pe onoarea mea, chiar așa, băiete? spuse Finniston. Și ce Dumnezeu i-a alertat în privinţa luminii tale ascunse în întuneric?

— Păi… agentul meu, spuse Babbacombe.

— A, ai unul din ăia, așa-i? spuse Finniston uitându-se la el cu un nou respect. Am scris douăzeci și cinci de cărţi și întotdeauna m-am descurcat iară un agent. Bineînţeles că nu am câştigat niciun sfanţ pe niciun exemplar, ba chiar am pierdut considerabil în majoritatea cazurilor. Dar, spre deosebire de actualul nostru prorector, nu aș visa niciodată să îmi angajez prietenul pentru un profit nerușinat.

— Este o ofertă foarte tentantă, spuse Babbacombe. Dar ceea ce mai înseamnă este că ar trebui să vă cer concediu pentru întregul trimestru următor.

Profesorul Finniston se holbă la el.

— Serios? spuse el încet. Vrei să spui că m-ai lăsa împotmolit, fără lector, cu cinci cursuri grele de acoperit în zone îndepărtate și să mă descurc cum oi putea?

— Păi, mă tem că da… spuse Babbacombe.

— Înţeleg, spuse Finniston. Ei bine, asta e o veste bună.

— Da? spuse Babbacombe.

— Păi da, spuse Finniston ridicându-se din scaun. Vezi tu, Babbacombe, în timp ce tu zdrăngăneai la calculatorul tău toată vara, așezându-ţi fanteziile tale ciudate și solitare, noi aici am trecut prin totală

nefericire. Eminentul nostru Comitet pentru burse universitare a ales să scrie un raport despre toate universităţile. Cum poate știi deja, dacă ajunge și la tine vreodată presa.

— Auzisem, spuse Henry. Înţeleg că vor să taie…

— Vor să măcelărească, să facă stricăciuni, să distrugă, spuse Finniston. Ai văzut probabil și că vor să dea calificative diferitelor departamente și universităţi din ţară. De parcă ar scrie un Ghid Michelin al gândirii. Au dat celor mai bune departament stele și așa mai departe. Au avut totuși bunul-simţ să descrie demersul ca „aproximativ”, deși termenul tehnic pentru asta este

„Zăpăceală”. Vai, Babbacombe, mă tem că aici nu ne-am descurcat foarte bine.

— Nu? spuse Babbacombe.

— Nu, spuse profesorul Finniston. Toate departamentele noastre au primit pumnale. Nu a fost nicio surpriză. Suntem foarte în nord și departe de linia de cale ferată. Din câte știu, niciunul din subcomitetele Comisiei pentru Burse în Universităţi care au fost trimise să ne examineze nu a reușit să ajungă la noi. Reputaţia noastră este, în majoritate, bazată pe bârfa și mă tem că nicio bârfa nu ne-a fost niciodată favorabilă.

— De ce oare? întrebă Babbacombe.

— Dragul meu coleg, spuse Finniston, nu ne-am propus niciodată să ne fălim cu reputaţia noastră precum noile universităţi vulgare. Și știi că mulţi dintre colegii mei au refuzat întotdeauna să publice cărţi, preferând în mod natural să își transmită gândurile pe cale orală celor doi sau trei oameni apţi să le înţeleagă.

— Chiar așa, spuse Babbacombe.

— Toate semnele prevestitoare sunt chiar rele, Babbacombe, foarte rele, spuse Finniston. Prorectorul este în Mauritius acum, încercând să se împace cu situaţia. Deja s-au înregistrat multe pierderi.

— O, Doamne! spuse Henry Babbacombe.

— Îl știi pe profesorul Porritt de la departamentul de franceză, structuralist metodistul? Și-a obligat toţi subalternii să semneze un angajament și și-a botezat fiicele Langue și Parole.

— Da, îl știu, spuse Babbacombe.

— Ei bine, el este responsabilul cu salariile compensatorii. Așa că și-a oferit unul și acum am auzit că își deschide un restaurant franţuzesc în Dufford. Care se va numi pentru nu știu ce motiv Mise-En-Abâme. Iar în ceea ce îl privește pe profesorul Harris de engleză – îl știi pe părosul shakespearian?

Babbacombe aprobă din cap.

— Și-a depus dosarul de pensionare înainte de termen și se recalifică pe un post de pilot de avioane. Profesorul de fizică Festinger a fugit cu iubirea vieţii lui, despre care nu știm cărui sex îi aparţine, dar lucrează în corpul de balet. Și bugetul meu a fost tăiat cu douăzeci de procente.

— Asta e îngrozitor, spuse Babbacombe.

— Deci acest demers televizionistic, spuse profesorul Finniston,

înţeleg că vei fi plătit destul de bine pentru asta, nu? înţeleg că aventurile de genul acesta sunt chiar scumpe.

— Cred că bugetul pentru întregul program este de opt milioane de lire, spuse Babbacombe cu modestie.

Profesorul Finniston se uită la el cu uimire și își șterse fruntea cu o batistă.

— Dumnezeule mare, omule, spuse el. Dumnezeule mare. Îţi dai seama că ai putea începe o proprie universitate cu banii ăștia?

— Da, dar nu fac asta pentru bani, spuse Babbacombe.

— O, nu, niciodată nimeni nu face asta pentru bani, spuse Finniston. Atunci pentru ce?

— Nu sunt chiar sigur, spuse Babbacombe. Pentru artă. Pentru artă în nuanţe de castaniu cu o puternică linie narativă.

Profesorul Finniston se așeză din nou.

— Și bineînţeles că din prinosul ăsta vei avea și tu o parte considerabilă, nu?

— Bineînţeles, trebuie să discut aspectul cu…

— Agentul acela care se ocupă de afacerile de bază ale vieţii tale, spuse Finniston. Chiar așa. E clar că trăim în două lumi diferite, Babbacombe. Deși cred că în zilele noastre majoritatea oamenilor fac așa.

— Păi, îmi imaginez că, în condiţiile actuale, dacă ar fi să îmi iau concediu un trimestru întreg, asta ar ușura lucrurile puţin, spuse Henry Babbacombe. Ar putea să fie chiar o situaţie fericită pentru toată lumea.

— Babbacombe, spuse Finniston, este trista mea îndatorire să tai doi angajaţi. Am sperat cu disperare toată vara că doi colegi vor fi loviţi de autobuz. I-am trimis în fiecare zi cu treburi periculoase, dar mă tem că slaba mea strategie nu a funcţionat deloc. Ei bine, sper că autobuzul a venit în sfârșit. E clar că în condiţiile actuale nu mai ai nevoie de noi.

Babbacombe se holbă la el.

— Dar mai am, spuse el. Nu sunt genul de persoană care lasă faima să i se urce la cap. Nu sunt o persoană comercială și „integritatea” este cuvântul meu de ordine. Sunt de felul meu un profesor, scriu de partea…

— Cu toţii trebuie să luăm partea cuiva zilele astea, spuse profesorul Finniston. Ce noroc că triumful tău coincide așa de bine cu dorinţa noastră de a scăpa de tine.

— De mine? Dar de ce trebuie să fiu eu cel care… întrebă Babbacombe. Aţi spus întotdeauna că sunt unul dintre cei mai buni oameni ai departamentului dumneavoastră.

— Chiar așa, spuse Finniston. De ce? Dacă s-ar măsura meritele academice, nu încape nicio îndoială. Ești, cu siguranţă, unul dintre cei mai buni și alerţi membri ai departamentului nostru. De asta te-am și recomandat pentru avansare până acum.

— Atunci de ce nu unul dintre ceilalţi? întrebă Babbacombe.

— Exact. De ce nu doctorul Mucklethwaite care a dovedit întotdeauna că nu are vreun gând de împărtășit și e total incompetent? Dar are șapte copii mici, toţi handicapaţi după cum mă asigură. Sau de ce nu domnișoara

Battle, care s-a dovedit constant incompetentă din cauza nesfârșitelor ei căderi nervoase și a agorafobiei ei? Dar pentru faptul că e femeie, oricât ar fi de neajutorată, e foarte probabil să ne dea în judecată. Nu, Babbacombe, ești singurul membru sănătos al departamentului. Mă tem că trebuie să renunţăm la tine. La urma urmei, nimeni nu depinde de tine. Tot ceea ce faci este să scrii într-un atelier toată ziua.

— Dumneavoastră aţi fost cel care m-a sfătuit să nu mă căsătoresc, spuse Babbacombe. Aţi spus că un profesor de universitate nu își poate permite.

— Chiar așa, spuse Finniston. Și vezi acum ce vizionar am fost.

Finniston se ridică și îi întinse mâna.

— Mi-aș dori ca această strângere de mână să vină ca urmare a unui bonus, spuse el călduros. Totuși tu nu ai nevoie de asta. Ești un model exemplar de spirit întreprinzător în stil Thatcher și te felicit. Abia aștept să citesc într-una din zilele astea despre Premiul Reginei pentru Industrie în rubricile neacademice ale ziarului *The Times.*

1. Premiul Reginei pentru Industrie – aluzie ironică la Premiul Reginei pentru Antreprenori, program de premiere a afacerilor britanice, dar și a altor organizaţii care excelează la comerţ internaţional, inovare și dezvoltare durabilă.

— Dar nu m-am decis dacă să accept contractul cu televiziunea, spuse Babbacombe. Am vrut să discut întâi informai cu dumneavoastră. Și oricum am o poziţie de titular…

— Sper că nu te gândești să ne dai în judecată, spuse profesorul Finniston. Tocmai ai încercat să îţi încetezi contractul. Și în lumea asta nesigură, un lucru este sigur. Universitatea asta nu are bani, nu are niciun ban. Nu, succes, tinere. Sunt sigur că faci lucrul care trebuie. La urma urmei, nu au fost sfaturile mele întotdeauna cele mai bune?

Așa că Babbacombe ieși pe ușă; iar profesorul Finniston își frecă palmele și se apucă din nou să bată la mașină cu un deget.

Pe recent tăiatele câmpii de prerie care se întindeau dincolo de gardul viu ce împrejmuia atelierul din grădina lui Henry Babbacombe, oamenii împrăștiau în mod evident bălegar.

Frunzele începeau să se întoarcă, nopţile să se micșoreze; în vechiul adăpost al lui Henry șoarecii de câmp, care luaseră în stăpânire coșul de hârtii, își pregătiseră culcușul pentru o iarnă rece. Gâzele de câmpie plecaseră, dar mirosul de îngrășământ natural pătrundea peste tot cu o intensitate mai mare ca niciodată. Pe peretele de lemn neșlefuit de deasupra biroului lui, Henry Babbacombe prinsese cu bolduri o serie de bileţele cu îndatoririle din timpul verii. Erau bilete de reamintire privind articolul despre Pinter în perioada lui foarte târzie, precum și vreo două recenzii de carte pe care le promisese celor de la *Al Fresco: Ziarul pentru fără frecvenţă* pentru sfârșitul vacanţei. Mai erau foiţe cu diferite cifre abstracte și hieroglife, notele de lucru pentru romanul lui colorat în galben.

Acum părea puţin probabil că vreuna dintre sarcinile astea va fi dusă la îndeplinire. Căci evident scrisul pentru televiziune nu avea nicio legătură

cu liniștita și contemplativa activitate pe care Henry o considerase întotdeauna necesară scrisului și pe care o găsise până acum de fiecare dată trăind cu totul într-un ţinut de aventură creativă. Când scriitorii scriu un roman sau meșteșugesc un articol erudit, așa cum făcuse Henry de-a lungul carierei sale artistice, le plac de obicei liniștea și singurătatea, un loc liniștit într-un spaţiu liniștit; de asta se retrăsese în atelierul lui din grădină. Dar scrisul pentru televiziune se pare că era făcut în mijlocul unei babilonii nesfârșite de zgomot, activitate, interferenţe și acuzaţii reciproce care pentru el începuseră în turnul de la Eldorado, dar apoi se revărsară și în atelierul lui. Din prima clipă când Henry încercă să înceapă lucrul la proiect nu mai avusese parte de ceea ce doamna Raper numea o clipă de pace.

Mai întâi apăru lunga criză legată de contract, care o ţinu pe agenta lui Henry, fata numită Kenneth, la telefon pentru ore întregi în fiecare zi discutând probleme legate de aspectele nelămurite din Puerto Rico pe care nu le înţelegea nici cât negru sub unghie. Când în sfârșit apăru în grădina lui un bărbat cu o motocicletă de curierat cu o copie a unui document consistent pe care Henry înţelesese că trebuie să îl semneze, și după ce Henry se duse în casă să îi telefoneze lui Kenneth, apărură mai multe mistere derutante.

De exemplu, seria de televiziune căpătase nu se știe cum un titlu, *Daune serioase,* care bineînţeles că nu venise de la el. Kenneth spuse că acesta era doar un titlu de lucru necesar pentru a putea fi semnat contractul. Comisionul menţionat era cu mult mai mic decât suma care fusese discutată la început la prânzul de prezentare și în biroul Lordului Mellow; Kenneth explică faptul că aceasta se întâmpla deoarece ea rezervase multe drepturi pentru autor care avea să simtă o binecuvântare dincolo de închipuiri când serialul urma să fie difuzat la televiziune și că oricum nimeni nu auzise de el. Data de predare a scenariilor care era prevăzută în contract era sfârșitul lui septembrie, dar Kenneth explică faptul că acest aspect era doar orientativ. Henry nu avea niciun cuvânt de spus în alegerea regizorului, a actorilor sau în stabilirea formei finale a scenariului; Kenneth spuse că asta era perfect uzual, mai ales de vreme ce Henry nu cunoștea oricum niciun regizor sau actor. Lui Henry i se cerea să realizeze oricât de multe rescrieri i s-ar fi cerut până când scenariul era aprobat; Kenneth spuse că așa mergeau treburile în televiziune, sau cel puţin așa i se părea ei, de vreme ce nu mai făcuse un contract pentru televiziune vreodată. Documentul descria serialul ca având treisprezece episoade; Kenneth spuse că acesta era încă unul din aspectele încă discutabile. Bărbatul de pe motocicletă spuse că spera să se întoarcă în Anglia înainte de a se înnopta, la care Henry oftă și, luându-și stiloul, semnă.

După aceasta telefonul nu se mai opri din sunat pentru că, evident, era o lege bine cunoscută a seriilor de televiziune, că exact din momentul în care autorul se așază la biroul lui să scrie telefoanele încep să sune. În momentul în care Henry se așeză în faţa tastaturii mașinii lui de scris și își depărtă degetele pentru a o cuprinde, doamna Raper venea bătând la ușa

atelierului. Henry alerga pe cărăruia năpădită de buruieni, pe lângă trandafirii ofiliţi, prin mirosul proaspăt de bălegar, și gâfâia în receptor. Bineînţeles că munca îi mai fusese și înainte întreruptă de telefoane – de mesaje ce îi transmiteau că pantofii lăsaţi la reparat cu șase luni înainte puteau fi acum ridicaţi sau de schimbarea unei programări la tuns. Dar telefoanele astea erau diferite. Ele veneau nu numai din birouri și cabine telefonice, ci și din mașini și trenuri și avioane. Veneau în mijlocul nopţii; veneau, și asta era garantat, în momentul în care se apropia cât de puţin de toaletă.

Veneau de la petreceri ciudate cu cereri neobișnuite. O fată care spunea că e de la costume suna în fiecare dimineaţă în jurul orei șapte și discuta perucile pentru personaje, deși Henry nu inventase niciun personaj încă și nici nu era sigur dacă voia să scrie o poveste cu personaje. Un tânăr care spunea că era responsabil cu găsirea locaţiilor suna constant din Veneţia, descriind diferite palate splendide despre care spunea că ar fi fost ideale pentru cel de-al treilea episod. Un bărbat extrem de insistent pe nume Webber continua să sune ca să vorbească zilnic despre conceptele muzicale pe care voia să le pună în serial, deși Henry spusese că nu vrea să includă niciun fel de muzică și se întreba chiar dacă să nu facă toată chestia mută. Un bărbat pe nume Roger Trothammer, care spunea că este asist, prod., suna întruna întrebând despre bugete și cheltuieli, punând întrebări ciudate despre cât aveau să stea în India și ce tipuri de avioane aveau să trebuiască pentru scenele de zbor; câteodată suna doar ca să facă remarce enervante. O groază de actori sunau și spuneau că citiseră despre proiect în *Radiodifuziune* și îl întrebau dacă avea să scrie roluri și pentru ei și câţiva oameni din sat veniseră și spuseseră că au legitimaţii de conformitate și voiau să fie figuranţi. O echipă de televiziune de la altă companie sună și îl întrebă dacă putea să îl filmeze în timp ce scria scenariul. O grădină zoologică sună și îi oferi lei. Jocelyn Pride venea constant cerând o schiţă a sinopsisului sau măcar un plan de abordare.

Dar mai presus de toate era Lordul Mellow, care părea să sune din oră în oră, din mașină sau din avion, din locuri ciudate, și într-o varietate mercurială de toane. Uneori era extaziat și extravagant, spunând că ceea ce scria Henry era probabil cel mai mare lucru pe care îl scrisese vreodată, chiar dacă nici nu văzuse încă nimic, deși trecuseră deja două săptămâni. Alteori era generos și iertător, realizând că poate Henry finisa chiar acum cele treisprezece episoade și poate mai bine îi mai lăsa câteva zile până să îi ceară să le predea. Uneori era furios, ţipând cu violenţă întrebări pe fir la care Henry nu putea să răspundă, precum dacă înnebunise de tot și trăsese apa după zece milioane de lire.

Telefonul suna atât de des, încât Henry abia avusese ceva timp să se gândească vreun pic la scenariu, deși avusese niște vise importante despre el și își dădea acum seama că nu avea să fie așa de mult castaniu, ci mai degrabă o nuanţă înspre maroniu-roșcat. Azi, totuși, la trei săptămâni de la vizita lui la Televiziunea Eldorado, lucrurile păreau mai liniștite. Așa că Henry se urcă în mașină și conduse douăzeci de mile până la cel mai

apropiat orăşel de unde îşi cumpără hârtie igienică şi sticla de Valpolicella şi tot acolo din mica librărie cumpără o cărticică intitulată *Scrisul pentru film şi televiziune pentru începători* despre care Kenneth îi spusese că e interesantă. Acum cartea stătea lângă maşina lui de scris, plină de sfaturi deprimante despre cum să faci un plan, să trasezi un rezumat, să faci un sinopsis, să faci o abordare şi cum să tratezi rescrierile. Dar toate astea păreau tardive acum; lucrul important era să scrie scenariul acum. Henry aşeză cartea deasupra maşinii de scris, citi un capitol întreg despre importanţa de a păstra scenele foarte scurte şi apoi găsi ceea ce căuta. Spre sfârşitul cărţii era o pagină despre format şi tehnică, totul despre secvenţe şi secvenţe racord şi treceri de secvenţe şi schimbări de scenă şi scene tăiate şi comentariul naratorului şi scene în mişcare. Henry fixă cartea deschisă la pagina respectivă, o puse lângă maşina de scris Remington şi începu să scrie:

DAUNE SERIOASE de Henry Babbacombe EPISODUL UNU Actul unu scrise el. Apoi se uită la formatul oferit în instrucţiuni şi scrise din nou:

1/1. INT. CABINĂ FOTO. ZIUA

2. , un bărbat mai mult scund decât înalt, undeva între treizeci şi şaizeci, stă în cabină uitându-se la aparatul de făcut poze pentru paşaport. Este clar îngrijorat în privinţa viitorului. Are o geantă de voiaj pe umăr. Sunetul de trenuri şi şuierăturile arată că se află într-o gară. O voce strigă într-o limbă străină necunoscută din afara cabinei foto. Bărbatul se întoarce. Camera îşi aprinde bliţul.

SCHIMBARE DE CADRU:

1/2. EXT. GARĂ STRĂINĂ. ZIUA

O mare gară internaţională cu multe trenuri şi furnicar de pasageri. Agenţi de pază înarmaţi se plimbă printre pasageri şi unii stau pe pasarela de deasupra holului principal al gării.

O atmosferă de nelinişte sinistră.

Camera trece spre o cabină foto. Înăuntru se aprinde bliţul.

SCHIMBARE DE CADRU:

B. , un bărbat purtând o pălărie mare urmăreşte cabina foto din spatele unui ziar.

SCHIMBARE DE CADRU:

C. , o tânără atractivă îmbrăcată în negru urmăreşte cabina foto din altă poziţie.

SCHIMBARE DE CADRU:

D. , un alt bărbat purtând o pălărie mare o urmăreşte pe tânără.

O atmosferă de ameninţare, dacă nu anticipare, de nedescris.

SCHIMBARE DE CADRU:

1/3. EXT. CABINA FOTO. GARĂ. ZIUA.

Fotografiile alunecă în tăviţă.

CADRU DE APROAPE:

Fotografiile: sunt albe!

SCHIMBARE DE CADRU:

Femeia, C., grăbindu-se, înhaţă fotografiile de pe tăviţă. Se pierde

grăbindu-se în mulţimea densă.
SCHIMBARE DE CADRU:
D. O urmărește.
SCHIMBARE DE CADRU:
A. iese din cabină, caută fotografiile.
O atmosferă de uimire.
Apoi A. O vede pe femeie dispărând în mulţime. Se grăbește și el după ea.
SCHIMBARE DE CADRU:
B. Își împăturește ziarul și îl urmărește pe A.
O atmosferă de condamnare iminentă.
SCHIMBARE DE CADRU:
1/4. INT. BIROU. CASA LUI A. ZIUA.
O veche casă englezească într-o veche grădină englezească. Păsări ciripesc fericite. O atmosferă de eleganţă confortabilă. Bărbatul, A., arătând mai tânăr, stă într-un birou elegant așezat la un vechi și stilat birou. Bate la o mașină de scris Remington foarte nouă.
CADRU DE APROAPE:
Cuvintele pe care le scrie. Sunt într-o limbă străină necunoscută.
A. pare să își piardă inspiraţia. Se oprește din scris și se gândește. Mintea îi freamătă. Pare să își amintească ceva, poate din copilăria lui. Dar cuvintele nu vin. Se agaţă de un gând, apoi de altul. În disperare se ridică în picioare și se duce la fereastră.
O atmosferă de confuzie intelectuală.
Din acest punct de vedere (pdv) vedem o fată foarte frumoasă, E., într-un costum de baie sumar întinsă pe un șezlong în grădina elegantă. Bea o bătură cu gheaţă și citește o carte. Se întoarce pe burtă, stând cu faţa către casă.
TRECERE LA:
A. dpv al lui E.
O atmosferă de așteptare erotică.
SCHIMBARE DE CADRU:
1/5. EXT. GRĂDINĂ. CASA LUI A. ZIUA.
Fata, E., citindu-și cartea și aruncându-și privirea sus spre casă. Pune cartea jos. Vedem titlul într-o altă limbă străină necunoscută!
O atmosferă de mister.
În casă îl vedem pe A. în biroul lui, străbătând camera cu disperare.
SCHIMBARE DE CADRU:
1/6. INT. BIROUL DE LA ETAJ DIN CASA LUI A. ZIUA. A. SE UITĂ LA SCRIEREA MISTERIOASĂ.
O atmosferă de neliniște. Deodată telefonul…
— Telefonul, spuse doamna Raper, năvălind în atelierul din grădină. Nu am nicio clipă de liniște, și nu pot fugi înainte și înapoi pe această cărare de douăzeci de ori pe zi la vârsta mea, domnule Babbcombe, și cu asta basta. Știţi, ar trebui să vă luaţi unul dintre telefoanele alea cu bază și fără fir care se fac acum.

— Cine mai e de data asta? întrebă Henry ridicându-se de pe scăunelul de muls.

— Lordul ăla Mellow de la Eldorado din nou, spuse doamna Raper.

— Vin, spuse Henry.

— Prea târziu, a închis, spuse doamna Raper. Suna de la prinţul Rainier din Monaco și nu a vrut să își încarce convorbirea.

— Ce voia? întrebă Henry.

— A zis că vrea să vă duceţi la Eldorado mâine dis-de-dimineaţă pentru o întâlnire de producţie să discutaţi întregul proiect.

— Cum pot să ajung acolo mâine? spuse Henry. Se presupune că trebuie să lucrez la scenariu. Știi, nu e ușor să scrii pentru televiziune.

— *Nu am* cum să știu, domnule Babbacombe, spuse doamna Raper. Eu nu pot să scriu nici măcar o scrisoare cumsecade. A spus doar că, dacă nu ești acolo dis-de-dimineaţă, angajează un alt scriitor.

— Dar e o călătorie de cinci ore cu trenul, spuse Henry. Singurul fel în care pot ajunge este dacă conduc toată noaptea.

— Ce vă trebuie este un elicopter. Știţi că se fabrică.

— Știu, spuse Henry. Lordul Mellow are unul.

— Atunci cereţi-i lui să vină la dumneavoastră, spuse doamna Raper.

Henry se uită în jurul atelierului din grădină. Șoarecii de câmp făceau zgomot în coșul de hârtii. Mirosul de bălegar se simţea și mai puternic.

— Nu, spuse el. Mai bine mă duc eu la el.

— Ei, bine, trebuie să mă duc să îi fac un ceai lui Jack, spuse doamna Raper. Cu obligaţia asta de a răspunde la telefon, nu am mai mișcat nimic în ultimele trei săptămâni. Și erai o persoană așa de liniștită și mă bucuram să fiu în serviciul dumitale. Acum nu știu la ce să mă aștept.

— Nici eu nu știu, spuse Henry, luând foile din mașina de scris și punându-le în servietă. Nu mă așteptam să scriu pentru televiziune. Uneori cred că nu sunt făcut pentru asta.

— Bineînţeles că sunteţi, domnule Babbacombe, spuse doamna Raper, cu loialitate de neclintit tipic sătească. Prostiile pe care le dau azi la televizor, orice idiot poate scrie așa ceva, chiar și dumneavoastră, domnule Babbacombe.

— E foarte drăguţ din partea ta, doamnă Raper, spuse Henry, uitându-se la ea cu recunoștinţă.

Și, cu servieta pregătită, se duse să umfle cauciucurile de la mașina lui obosită pregătindu-le pentru lunga călătorie din timpul nopţii.

8.

Când Henry Babbacombe ajunse pentru a doua oară la măreţul turn de sticlă care găzduia Televiziunea Eldorado, i se cam tăie răsuflarea.

Lunga și neplăcuta călătorie peste denivelata, muntoasa șiră a spinării Angliei nu se dovedi a fi mai simplă cu mașina decât cu trenul sau mai plăcută noaptea decât ziua. Puternice vânturi urlătoare tulburau vârfurile dealurilor, o lună rău prevestitoare strălucea roșiatic și chiar înainte de răsăritul soarelui mașina lui Henry lovi o oaie foarte mare care alesese să își petreacă noaptea în mijlocul drumului. După ce Henry scoase animalul de

pe drum, acesta părea nevătămat, dar nervos și fugi în întuneric behăind hulitor. Mașina, însă, nu se descurcase așa de bine și radiatorul lui Henry își vărsă prompt conţinutul. La momentul la care începuse întâlnirea de la Eldorado, Henry încă mai aștepta de trei ore să se deschidă micul garaj dintr-un sat și mai dură încă două ore până reparaţia fu terminată. Henry decise să o taie pe autostradă, care se dovedi asaltată de inundaţii, furtună și o pestă de camioane sălbatice. Acestea treceau pe lângă el la o viteză nebună, aprinzând faruri mari, stropindu-l cu jeturi de apă, tot felul de grohotiș și în final o grindină de pietriș care îi ciurui parbrizul. Asta mai luă încă o oră de reparaţii și era deja aproape după-amiază când Henry ajunse în marele oraș fremătător care era destinaţia lui.

Aici mai petrecu o oră inutilă, circulând într-un sistem de străzi cu sens unic, ocolit și obscur, care formau o spirală în jurul clădirii Eldorado. Marele turn de sticlă se ridica deasupra lui, mai vizibil decât oricând, dar greu de accesat. În cele din urmă Henry își lăsă mașina într-o parcare de beton multietajată și mâzgălită cu graffiti și, cu servieta pe cap, parcurse ultima parte a călătoriei lui printr-o ploaie torenţială.

Henry o tăie pe o scurtătură prin curţile și arcadele marii universităţi victoriene. Marile clădiri gotice, înnegrite în mare parte de fumul industrial care le adusese și finanţarea iniţială, stăteau liniștite, căci, evident, în lumea academică pacea vacanţei, perioada ideală în calendarul universitar, continua încă. Peste toate domnea ceva ca o liniște sacră. Câţiva porumbei murdari gânguriră cu răutate la el din streșinile deformate și de pe capul statuii filantropului victorian fondator, care se înălţa ca o fantomă în mijlocul curţii. Clopotul din turnul dărăpănat al ceasului croncănea bronșitic ora. Cineva fără abilităţi muzicale exersa la fagot. Câteva anunţuri fluturară pe avizier anunţând concursuri de eseuri pe tematica posibilei existenţe a unui al treilea sex sau dând indicaţii pentru locaţia unde se putea dona sânge. Campusul era diferit mult de cel al lui Henry, și totuși se simţi imediat ca acasă în lumea distinctă a contemplaţiei intelectuale, a liniștii, a excentricităţii manierate și a indiferenţei faţă de realitatea tristă și stupidă, care, sincer vorbind, reprezenta pentru el cea mai bună parte a vieţii omenești. Era lumea căreia simţea că îi aparţine cu adevărat și lumea din care, acum, din cauza reducerilor, fusese exclus. Cu inima tristă, merse prin ploaie către lumea modernă a sticlei și betonului. Ușile automate de la Eldorado se deschiseră chiar înainte ca el să se apropie și îl lăsară să treacă.

Era deja momentul acela din după-amiaza târzie când foarte ocupaţii directori executivi din televiziune care părăseau clădirea după o zi de muncă obositoare se intersectau cu alţi directori mai ocupaţi care se întorceau în clădire după un prânz de lucru obositor. Henry se lăsă percheziţionat de agenţii de securitate și se duse la recepţie. Fata chinezoaică de acolo îi completă permisul de trecere și îl direcţionă către biroul lui Jocelyn Pride fără măcar să se uite la el, de parcă știa deja că reputaţia lui era în scădere. Nu mai era nimeni amuzant în liftul de sticlă. Lăsat la voia întâmplării în camera de așteptare din faţa biroului lui Pride,

trebui să aștepte jumătate de oră un lung șir de scriitori uzi și murdari ţinând scenarii uzate pe genunchi, un grup de actori răvășiţi și trași la faţă care așteptau să dea probe pentru niște roluri pe care știau că nu aveau să le ia vreodată și un bărbat care după zece minute se dovedi că venise să repare copiatorul. Nimeni nu îi spuse nimic lui Henry, nu i se oferi cafea, decofeinizată sau de alt fel. Și când Pride, cu un păr mai ciufulit și un costum mai maroniu decât niciodată, deschise ușa biroului lui și îl chemă pe Henry înăuntru, expresia lui păru indiferentă, dacă nu chiar aspră.

— Ai întârziat al naibii, Henry, spuse el. Lordului Mellow nu îi place să aștepte.

— Nu mă mai așteaptă, nu? întrebă Henry. Îmi pare rău că am întârziat atât. Am lovit o oaie pe drum.

— Se simte mirosul, Henry, spuse Pride. Lordul Mellow a trebuit să o taie. A zburat la prânz pentru o întâlnire a gnomilor, la Zürich. Dar înainte de a pleca a lăsat un mesaj pentru tine, dacă aveai de gând să apari în cele din urmă.

— A, spuse Henry. Și care e mesajul?

— Spune-i ticălosului ăluia să își ridice fundul de pe scaun și să îmi dea scenariile, recită Jocelyn Pride.

— Dar termenul de predare e abia ia sfârșitul lui septembrie, spuse Henry. Și chiar și asta e cam din scurt.

— Am renunţat la programul acela la întâlnirea de producţie de azi, spuse Jocelyn Pride. Sincer, e imposibil un program ca ăla, dacă vrem să filmăm în toamnă și să transmitem la primăvară.

— Dar nu pot să le fac mai devreme, spuse Henry. Un scriitor trebuie să își lase inspiraţia să își urmeze cursul.

— Sper că nu încerci să spui că Lordul Mellow nu respectă scriitorul, spuse Jocelyn Pride. Lordul Mellow este vestit în toată lumea pentru că respectă scriitorul. I-a respectat pe Pinter și Stoppard și Beckett. I-a respectat pe Shakespeare și Molière și Euripide. I-a respectat pe toţi; și ei l-au respectat pe el. Dar se așteaptă ca aceștia să fie total profesioniști și să le vină inspiraţia la timp, dacă nu chiar înainte. Lucrul ăsta e foarte deranjant, Henry. Nu ai nimic pentru noi, chiar nimic?

— Am adus o mică parte din el, spuse Henry ducând mâna la servietă și scoţând puţinele pagini pe care le îndesase acolo. Doar ca să discutăm conceptul iniţial.

— Am știut că ești extraordinar dincolo de suprafaţă, Henry! strigă Jocelyn Pride bătându-l pe braţ și strigându-și tare secretara. Babs, fa o sută de copii și distribuie-le la toată echipa.

— Sigur că totul e doar o încercare și doar niște sugestii preliminare, ca să simţiţi esenţa, spuse Henry. Despre ce echipă este vorba?

— Echipa care planifică *Daune serioase,* spuse Jocelyn Pride. Vino şi-o să-ţi arăt.

Pride îl luă pe Henry de braţ și îl conduse grăbit afară printr-o ușă din dos pe un lung coridor. La capătul coridorului erau niște uși duble mari, și pe uși era un anunţ mare pe care scria *Daune serioase: birou de producţie.*

Pride îl împinse pe Henry pe uși și acesta văzu înăuntru o cameră mare plină de activitate. Erau înăuntru vreo cincizeci de birouri, unele cu ecrane mobile în jurul lor, altele cu telexuri și computere pe ele, altele cu monitoare de televizor suprapuse tronând pe ele. La birouri stăteau oameni, oameni ce arătau creativi, îmbrăcaţi în haine creative. Unii editau texte. Alţii făceau mici machete de camere. Alţii citeau cărţi. Alţii desenau hărţi. Alţii analizau fotografii. Majoritatea beau ceai sau cafea din pahare de plastic. Aproape toţi vorbeau la telefon.

— Asta e echipa, spuse Pride cu mândrie. Cei de acolo sunt echipa de design, ceilalţi costumele și recuzita, ăia de la producţie și coordonare, ăia sunt de la transport, ăia de la distribuţie, ăia de la localizare, ăia de la finanţe. Sunt oameni străluciţi, străluciţi. Lordul Mellow i-a angajat pe sume fabuloase. Ar putea fi la Hollywood. Ar putea fi la Roma. Ar putea fi la Londra. Sunt crema talentelor din televiziune. Și tot ceea ce fac e să stea pe șezuturile lor scumpe bând ceai doar pentru că nu au primit până acum scenariul tău.

— Măi să fie, spuse Henry.

— Vreau să vii să îl cunoști pe Brad, spuse Jocelyn Pride. El este editorul de scenariu. El va pregăti scenariul tău pentru filmare, așa că nu îţi face griji în privinţa schimbărilor de cadru și a cadrelor de aproape sau chestii de genul ăsta. Nu trebuie decât să ne spui o poveste simplă și emoţionantă. Brad, ăsta e Henry, autorul.

Brad stătea holbându-se la monitorul computerului de pe biroul lui și nu spunea nimic.

— Cum merg rescrierile, Brad? întrebă Pride.

Brad se uită în jos la câteva pagini bune de text pe un mic ecran din faţa lui.

— Rescrierile? spuse Henry. Dar cum poate să facă rescrierile? Nu am făcut nici scrierile încă.

— Lordul Mellow vrea ca rescrierile să fie făcute primele la proiectul acesta, spuse Jocelyn Pride. Trebuie neapărat să grăbim lucrurile dacă vrem să filmăm la toamnă și să îl difuzăm la primăvară. Poţi să ai încredere în Brad. Nu spune el multe, dar dialogul lui scris e extraordinar.

— Joss, Streep nu e disponibilă, spuse o fată într-un hanorac al echipei de schi din Colorado, punând telefonul în furcă la biroul de lângă ei.

— Câştigi pe de-o parte, pierzi pe alta, spuse Jocelyn Pride. Lordul Mellow o voia în special pe Meryl Streep. Ea e Gill, regizorul de distribuţie. Fă cunoștinţă cu Henry, care a scris scenariul.

— Care încă îl scrie, spuse Henry.

— Minunat, spuse Gill, deschizând o carte enorm de groasă ce se afla pe biroul ei și care se intitula *Reflector.* Pot să verific măcar pe câţiva din cei din distribuţie cu tine?

— Nu văd cum ne putem gândi la distribuţie, dacă scenariul nu a fost scris încă, spuse Henry.

— Știi cu cât timp înainte trebuie să îi angajezi pe actorii principali? spuse Gill. Deja suntem în întârziere. Așa am pierdut-o pe Streep. Dar ce

zici de ea pentru rol?

Gill îi arătă lui Henry o poză a unei fete foarte frumoase care avea în jur de douăzeci și cinci de ani, purta o rochie decoltată și se uita îmbufnată la aparat. Lângă fotografie era scris numele Jonquil Pouvoir.

— Arată, cu siguranţă, foarte atractiv, spuse Henry.

— Ei, nu arată chiar așa *acum,* spuse Gill. Fotografia cred că are zece ani și nici nu sunt sigură că e ea. Și s-a mai îngrășat după mamectomie. Dar e disponibilă pentru toate cele patru luni de filmare și este ideală pentru rol.

— Care rol? întrebă Henry.

— Rolul lui Streep, spuse Gill. Rolul principal. Orice rol. Atâta timp cât e femeie. A, și încă o veste bună. îl avem pe Sir Luke Trimingham.

— Cine? întrebă Henry.

— Cavalerul actor. Auzi, cică „cine?”, spuse Gill. Lordul Mellow i-a deschis un cont nelimitat la Berry Brothers și Rudd și el a acceptat ca un mielușel. Spune că vrea să moară în scena de final.

— Nu am scris încă scena de final, spuse Henry. Și nici altceva măcar aproape de ea.

— Asta ar trebui să ușureze lucrurile, spuse Pride.

— Nu îmi place să scriu despre moarte în lucrările mele, spuse Henry. Sunt chiar superstiţios în privinţa asta.

— Dar e scris în contractul lui Sir Luke, spuse Gill. Toţi ceilalţi cavaleri actori au avut mari și memorabile scene de moarte în seriile din ultima perioadă și Sir Luke vrea și el una. Vrea să moară în pat cu gura deschisă.

— Nu sunt sigur că ideea e compatibilă cu conceptul meu… începu Henry, dar Jocelyn Pride îl apucă de braţ și îl conduse la mai multe și mai multe birouri până ajunseră la un mic birou retras la capătul camerei.

3. Berry Brothers and Rudd – cea mai veche firmă de vin și băuturi spirtoase din Anglia care își desfășoară activitatea încă din secolul 17.

— Hai să intrăm aici, spuse Pride. Vreau să-l cunoști pe Roger Trothammer, asist, prod.

— Ce este un asist, prod? întrebă Henry.

— E doar pivotul întregii producţii, doar atât, spuse Pride. Mai ales că acum Lordul Mellow s-a autonumit producător executiv. El planifică producţia, stabilește bugetul, organizează resursele, el face totul.

Roger Trothammer stătea în spatele biroului din micuţul lui birou, în faţa unui perete acoperit cu organigrame colorate. Avea la ambele urechi telefoane pe care le lăsă jos când intrară Henry și Pride.

— Ăsta e scriitorul nostru, Henry Babbacombe, spuse Pride. Ne-a adus niște scenarii.

— Cât de generos și grijuliu din partea lui, spuse Roger Trothammer, uitându-se la Henry cu ceea ce el însuși simţea că nu putea fi decât o expresie malignă. Sper că nu o să ruineze producţia. Lucrurile au mers destul de bine până acum. Sper că i-ai spus despre ce s-a discutat la întâlnirea de producţie din dimineaţa asta.

— Nu am avut timp, spuse Pride.

— Au trebuit luate niște decizii fundamentale, spuse Roger

Trothammer. Mai sunt doar două zile până la prima zi de filmare.

— Andrew Lloyd Weber scrie muzica, spuse Pride.

— Eu am aranjat asta, spuse Roger Trothammer.

— Mark Hasper o să regizeze, spuse Pride.

— Eu am aranjat asta, spuse Roger Trothammer. L-am adus de la Hollywood în dimineaţa asta.

— O să îl cunoşti la cină în seara asta la Roaring Bullock, spuse Jocelyn Pride. Roy şi Brad şi Gill vor fi acolo şi Cyn – moare să te vadă din nou. Ţi-am aranjat un hotel?

— Da, spuse Roger Trothammer, am aranjat eu asta.

— Nu credeţi că grăbiţi lucrurile? întrebă Henry.

— Doamne, scriitorii! spuse Roger Trothammer. Ai vreo idee despre ce înseamnă să montezi un serial de televiziune aşa de importantă? Trebuie să rezervi avioanele, să rezervi hotelurile, să angajezi douăzeci de camionete şi generatoare, să programezi cincizeci de oameni pentru perioade diferite în locaţii prin toată Japonia…

— Trebuie să planificăm programul de filmare ca să ştim cine face ce, când şi unde în fiecare zi timp de patru luni de filmare, trebuie să le asigurăm mâncare, trebuie să le asigurăm toalete portabile… spuse Pride.

— Ai spus Japonia? întrebă Henry.

— Am plasat povestea în Japonia, spuse Pride. Lordul Mellow a aranjat o coproducţie fabuloasă acolo, cu toate facilităţile tehnice incluse.

— Lordul Mellow! spuse Roger Trothammer. Eu am aranjat asta.

— Dar nu ştiu nimic despre Japonia, spuse Henry. Nu ştiu nimic nimic despre ea. Nici nu îmi amintesc unde este.

— În regulă, îţi angajăm un cercetător, doi chiar, spuse Roger Trothammer. O să îmi scriu un bileţel să îmi amintesc să aranjez asta.

— E un om strălucit şi total fără scrupule, spuse Pride aprobator în timp ce părăseau biroul lui. Ţi-a oferit o producţie cu adevărat prestigioasă.

— Am simţit într-un fel că nu mă place prea mult, spuse Henry.

— Asta pentru că ai fost ales ca scriitorul scenariului înainte de a veni el în proiect, spuse Pride, deci nu a putut să aranjeze el asta. Rog e de treabă dacă îl înfrunţi. Acum ar trebui să te conduc la hotel. E chiar peste stradă. Fă un duş, spală-ţi oaia de pe tine şi te aşteptăm la opt la Roaring Bullock. O să trimit un şofer să te ia.

Puţin mai târziu, Henry Babbacombe stătea în duş în micul apartament plăcut de la hotelul de peste drum, şi ştia că nu făcu o impresie prea bună în după-amiaza aceea. Erau pe lume scriitori şi erau scriitori pentru televiziune; părea puţin croit să fie din cea de-a doua categorie. Şi, într-adevăr, ieşind din duş şi văzându-şi albul trup gol reflectat în oglinda aburită din baie, îşi dădu seama că nu făcea nicio impresie deosebită. Substanţa lui cărnoasă albă, atât de puţin folosită, atât de dedată gândirii, atât de neobişnuită cu viaţă, arăta ca o coală de hârtie albă pe care trebuiau să se mai scrie atâtea: semănând perfect în această privinţă cu scenariul lui.

Intră în dormitorul micului său apartament, unde cineva lăsase un ibric, pliculeţe cu cafea şi o sticlă de Mouton Cadet într-un vas cu gheaţă.

Henry își turnă puţin vin, care părea foarte bun, într-un pahar, își scoase scenariul din servietă, se așeză pe pat și începu să citească. În birourile de la Eldorado, care străluceau la el prin fereastră, cu siguranţă făceau cu toţii la fel. Scenariul, cu nebunele schimbări de cadru, cu dispoziţiile capricioase și atmosferele misterioase, păru deodată absurd în lumina a ceea ce avea să genereze: bilete de avion pentru deplasări în jurul lumii și camionete de călătorie, regizori faimoși și actori scumpi, locaţii îndepărtate și toalete portabile, adevărata esenţă a dramei de televiziune.

Lângă pat era un pistol electronic cu raze pe care Henry îl ridică. În perete se deschiseră niște uși mici care dezvăluiră un televizor. Se aprinse la viaţă și începură știrile Eldorado. Avansul celor din Partidul Tory fusese tăiat în alegeri. Asta era foarte probabil să ducă la reduceri de taxe și dobânzi. S-ar putea să fie mari reduceri și în rândul armelor nucleare. Henry apăsă pe un buton; Botham tăie o minge chiar pe tușă. Henry căscă și se uită la ceasul de pe măsuţa de lângă pat. Ceea ce avea să fie, fără îndoială, întâlnirea traumatizantă de la Roaring Bullock era abia peste două ore. Noaptea lui iară somn, ziua lui îngrozitoare și experienţa citirii propriului scenariu îl obosiseră foarte tare. Era cu siguranţă timp pentru un pui de somn, și Henry, în lumina pâlpâitoare a televizorului, își lăsă ochii să se închidă.

La o masă foarte mare în partea din spate de la Roaring Bull, elegantul restaurant de artă culinară pe care un arhitect abil reușise să îl restaureze din ceea ce fusese odată parte dintr-un abator, echipa de la Eldorado tăiase deja nodul gordian.

Henry sosise târziu, cu o jumătate de oră mai târziu; puiul de somn se transformase într-un somn veritabil și numai reacţia experimentată a șoferului, familiarizat, după cum se vedea, cu obișnuinţele autorilor, și care sunase de câteva ori din hol până să îl trezească, reușise să îl facă să ajungă la întâlnire. La Roaring Bullock, chelnerii purtau pulovere de pescuit Breton și mari berete negre și erau, evident, foarte prietenoși, ţipând către el termeni de afecţiune în timp ce el o urma la masă pe plasatoarea care purta o rochie decoltată și cu o despicătură adâncă. Un pianist cu monoclu cânta o selecţie din Piaf, iar pe pereţi atârnau tablouri de Bouguereau. Era clar că se aflau într-un loc de clasă, dar era la fel evident că în televiziune se trăia chiar bine.

Se pare că grupul de la Eldorado era deja de ceva timp acolo, dacă era să ne luăm după paharele goale de aperi tiv și duzina de sticle goale din faţa lor. Joss și Brad, Rog și Gill erau acolo, fiecare ţinând un pahar într-o mână și o copie a scenariului lui Henry în cealaltă. Mai era acolo și un bărbat scund, de vârstă mijlocie, purtând o vestă de piele, ochelari cu ramă de metal și un mic cioc, care era tratat cu un considerabil respect și căruia i se spuneau o grămadă de povești. Cu toţii se uitau cu răceală la Henry.

Dar Cynthia Hyde-Lemon era în capul mesei și, așa cum promisese Jocelyn Pride, părea foarte mulţumită să îl vadă.

— O, Henry, spuse ea ridicându-se, sărutându-l dizgraţios pe ambii obraji și strângându-l cu ceva forţă de fesa dreaptă, am avut o discuţie așa

de faină despre scenariul tău. Te rog fa cunoştinţă cu Mark Hasper, regizorul nostru. Abia l-am adus de la Hollywood. Nu este unul dintre cei mai buni din branşă?

— Cel mai bun din branşă, spuse Roger Trothammer.

— Iar Henry este scriitorul nostru, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

Mark Hasper îşi potrivi pe nas ochelarii cu ramă de metal şi spuse:

— Scriitorul, hai? încântat de cunoştinţă.

— I-am cerut să ni se alăture, spuse Cynthia. Am zis că o să fie amuzant. Ia un pahar de la masa alăturată, Henry. Tocmai gustăm un Saint Julien destul de bun despre care Mark a spus că este îmbietor.

Roger Trothammer mai comandă încă şase sticle ca să îl poată gusta mai bine şi apoi mulţimea de la masă încetă să se mai uite la Henry şi începu să îşi spună diferite poveşti despre diferite filmări la care participase. Erau filmări la care toţi membrii echipei, de ambele sexe, încercaseră să o seducă pe actriţa principală şi filmări la care actriţa principală încercase să seducă toată echipa; filmări la care regizorul fusese mâncat de peşti piranha şi filmări la care peşti piranha fuseseră mâncaţi de către regizor. Abia târziu, când se serviseră *quenelle de broschette* cu fructe de kiwi, se mai referi cineva şi la scenariul lui Henry.

— Poate ar trebui să vorbim doar despre scenariul lui Henry, spuse Jocelyn Pride, în timp ce Roger Trothammer mai comandă alte şase sticle de Saint Julien.

Mark Hasper, care avea o privire destul de aspră, spuse:

— Dar scriitorul e aici.

— Lordul Mellow are această filosofic de a respecta întotdeauna scriitorul, spuse Cynthia Hyde-Lemon. A menţionat-o o dată la Festivalul de la Edinburgh şi acum a rămas cu ea.

— Aşa e, spuse Jocelyn Pride în costumul lui maro. Henry, am văzut cu toţii scenariul tău şi l-am citit cu atenţie şi l-am discutat în detaliu. îl găsim foarte bun, Henry.

— Da? spuse Henry.

— Într-adevăr foarte bun, spuse Cyntlfia Hyde-Lemon.

— Nu l-aţi găsit prea maro? întrebă Henry.

— Nu, l-am citit cu toţii cu mare atenţie şi credem că e foarte bun, spuse Jocelyn Pride.

— Asta e minunat, spuse Henry.

— Totuşi, spuse Mark Hapser, şi în televiziune este întotdeauna un „totuşi”, credem că există doar câteva probleme.

— De exemplu, spuse Roger Trothammer, pentru treisprezece ore de televiziune este cam scurt.

1. *Quenelle de broschette* – (fr.) bruscheţe din amestec de carne de peşte, pui, firimituri de pâine şi ou.

— Aşa e. La o estimare rapidă, fără să facem o cronometrare exactă, aş spune că e mai scurt cu douăsprezece ore şi patruzeci şi cinci de minute, spuse Mark Hasper. Dar asta e numai o estimare rapidă.

— Ne dăm seama că *ai intenţionat* să fie scurt, spuse Cynthia, dar,

chiar și pentru scurt, e prea scurt.

— Dar asta nu este decât o încercare de început, spuse Henry. Am vrut doar să stabilesc atmosfera de bază.

— Ceva îmi spune că atmosfera e foarte importantă pentru tine, Henry, spuse Mark Hasper.

— E adevărat, spuse Henry.

— De asta scrii așa de mult despre ea? întrebă Mark Hasper.

— Cred că da, spuse Henry.

— O atmosferă de ameninţare de nedescris, spuse Roger Trothammer.

— De tensiune insuportabilă, spuse Jocelyn Pride.

— De așteptare erotică, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— De fapt, Henry, foarte puţini scriitori pot prezenta atmosfera în maniera în care o faci tu, spuse Mark Hasper. E fantastic. Dar pot să verific ceva? Scrii și dialog, nu?

— A, da, spuse Henry. O să fie destul dialog mai târziu, odată ce am stabilit atmosfera.

— Și personajele? întrebă Roger Trothammer. Vreau să spun personaje cu nume? Și motivaţii?

— Și intrigi? întrebă Mark Hasper. Scrii intrigi de felul tău? Vreau doar să înţeleg.

— A, da, spuse Henry. Fac toate astea.

— Puncte culminante? întrebă Cynthia Hyde-Lemon.

— Punctele culminante sunt, de fapt, problema mea principală, recunoscu Henry. Am dificultăţi în a atinge punctele culminante.

— Chiar așa, Henry? spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Minunat, spuse Mark Hasper umplând paharele. Asta e minunat. Henry, mă întrebam dacă ai remarcat vreodată că scenariile pentru televiziune au margini foarte late.

— Da, știu, spuse Henry. Am citit o carte despre asta.

— Știi *de ce* au margini late? întrebă Mark Hasper.

— Nu, spuse Henry.

— Să-ţi spun eu, Henry, spuse Mark Hasper. Au margini late ca să se poată scrie pe acele margini. Te superi dacă, datorită experienţei noastre în televiziune, scriem câteva observaţii mici pe marginile scenariului tău?

— Deloc, spuse Henry. Întotdeauna sunt foarte receptiv la sugestii.

— Chiar ești, Henry? spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Asta e minunat, spuse Mark Hasper, chiar minunat. Pentru că avem una sau două observaţii. Nimic, bineînţeles, care să schimbe conceptul esenţial. Doar ceva care să umple povestea și să ne dea treisprezece ore de televiziune, fără de care, sincer, Henry, o s-o-ncurcăm, o s-o-ncurcăm rău de tot. Treisprezece ore de televiziune înseamnă chiar mult, Henry. Le cerem oamenilor să ne dea treisprezece ore din viaţa lor, să se oprească să mai gătească, să înceteze să mai facă dragoste, să stea acasă când ar putea să jefuiască bătrâne pe stradă, să schimbe de la *Dallas,* să consume curent electric la preţuri mari, le cerem să facă asta și vrem să facem să merite chestia asta. Asta e singurul motiv pentru care facem sugestiile astea,

Henry. Putem să ţi le facem?

— O, faceţi-le, spuse Henry.

— Brad, spuse Mark Hasper.

Brad, care petrecuse majoritatea cinei până în acest moment cu nasul adânc băgat în *cuisine minceur,* se dovedi foarte fluent.

— Păi, iată câteva din reacţiile pe care le-am avut după ce am citit foarte bunul tău scenariu, spuse Brad.

— Un scenariu foarte bun, spuse Mark Hasper.

— Am înţeles că totul este esenţialmente o poveste de dragoste între o englezoaică foarte atrăgătoare cu ochi misterioși și samuraiul ăsta japonez aparţinând uneia din marile familii japoneze, care s-au întâlnit în anii ’30 în umbra războiului ameninţător.

— Asta a fost și reacţia mea, spuse Jocelyn Pride.

— În minunatul oraș Kyoto, un loc minunat al templelor și altarelor, se întâlnesc din întâmplare într-o ceainărie și se îndrăgostesc instantaneu, spuse Brad.

— Asta e o locaţie foarte frumoasă și e ceva cu care pot să lucrez.

— Au o relaţie furtunoasă și apoi se…

— Despart, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— … din cauza războiului și pentru că ea nu îi poate înţelege credinţa Shinto. Ea se întoarce în Anglia și naște un copil, spuse Brad.

— Se naște un copil, spuse Cynthia. Ăsta ar putea fi un titlu alternativ.

— Copilul e o fetiţă și când crește…

— Ăsta ar putea fi rolul lui Jonquil Pouvoir, spuse Gill.

— … ea se decide să își caute ambii părinţi, de care a fost…

— Despărţită, spuse Cynthia Hyde-Lemon, începând să plângă.

— … de un capriciu al soartei. O caută pe mama ei, care o trimisese înapoi pentru că, în Marea Britanie, în timpul războiului, ea fusese curtată și câştigată de un lord britanic bogat cu o frumoasă moșie de ţară.

— Știi cine ar putea juca asta? strigă Gill. Sir Luke Trimingham!

— Își găsește mama și sunt…

— Reunite, plânse Cynthia Hyde-Lemon.

— Mama ei o trimite în Japonia să își găsească tatăl. Acesta a devenit erou de război și acum e șeful unei corporaţii japoneze. El e acum însurat cu o frumoasă gheișă. Se întâlnesc la ruinele unui templu și sunt…

— Reuniţi, suspină Cynthia Hyde-Lemon.

— O ia la casa lui fabuloasă și acolo își întâlnește vărul japonez, un mare inventator. Fata și vărul ei se îndrăgostesc. Escaladează împreună muntele Fiji. Și vai, sunt…

— Despărţiţi, începu să plângă Cynthia Hyde-Lemon, iar machiajul ei i se scurgea îngrozitor.

— Sosesc vești despre o tragedie de familie. În marele lui pat, străjuit de patru piloni, la moșia sa, bătrânul lord își dă acum ultima…

— Sir Luke ar putea juca scena asta minunat, spuse Gill.

— Dar, în timp ce stă pe patul de moarte, își amintește de un tânăr care îi salvase viaţa într-o închisoare japoneză după ce fusese condamnat la

decapitare. Vrea ca acest tânăr să fie președintele marelui lui consorţiu de companii. Trimite după tânăr și lângă patul mortuar…

— E un pat foarte lung, spuse Mark Hasper.

— Vede o fată care plânge. Tânărul este vărul japonez!

— Minunat, spuse Jocelyn Pride.

— Așadar, reuniţi de bătrânul lord înţelept, cei doi își reiau relaţia. Ei moștenesc moșia. Preiau corporaţia.

— Inventează Honda Accord, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Se căsătoresc în capela veche de pe moșie. Bătrânul samurai vine la ceremonie. Soţia i-a murit între timp. Pe când stau în capela glorioasă, se uită la mama fetei, singura lui iubire adevărată. Se uită unul la celălalt și sunt…

— Reuniţi, strigă Cynthia Hyde-Lemon, suspinând zgomotos. E frumos. Fantastic. Strălucit, Henry. Felicitări.

— Am știut că o să ne scrii un scenariu minunat, spuse Jocelyn Pride. Chiar atunci veni un chelner cu beretă, își puse braţul în jurul lui și îi șopti în ureche.

— Mă caută cineva la telefon, spuse Pride ridicându-se. Dar voi continuaţi să discutaţi minunatul scenariu al lui Henry.

Henry stătu și se gândi.

— Nu credeţi că e cam banal și convenţional? întrebă el.

— Henry, întreabă-te, de ce există convenţii? spuse Mark Hasper. Există pentru că oamenii au nevoie de ele și le iubesc și le înţeleg. Nu vor surprize. Nu vor povești neobișnuite.

— Nu vor limbi străine necunoscute, spuse Roger Trothammer.

— Vor filme clare cu o musculatură puternică, spuse Cynthia.

— Simt că îi lipsește ceva, spuse Henry. Vreun element de experimentalism, un sentiment al surprizei, vreo… diferenţă.

— Henry, spuse Roger Trothammer, Eldorado nu e o companie experimentală. Oamenii noștri nu merg la Cannes. Ei nu ţin cursuri la Institutul de Artă Contemporană despre frontierele dramei pentru televiziune. Ei caută ceea ce le place oamenilor și le dau acel ceva. Asta e felul în care lucrăm noi la Eldorado.

— Are de toate, spuse Cynthia Hyde-Lemon. Trecut și prezent, atunci și acum.

— Dragoste și sentiment, clădiri vechi și probleme contemporane, spuse Roger Trothammer.

— O distribuţie cu un potenţial extraordinar, spuse Gill.

— Locaţii străine minunate, spuse Roger Trothammer.

— O dimensiune internaţională care o va face să se vândă în America, și nu mă refer la PBS, spuse Mark Hasper.

— Are de toate, spuse Cynthia Hyde-Lemon, în afară de ukelele. Nu putem băga un mic ukelele?

Exact atunci se întoarse și Jocelyn Pride.

— Era Lordul Mellow, spuse el. I-am spus despre scenariul tău, Henry. Crede că e minunat, cu adevărat minunat.

— Asta e minunat, spuse Cynthia.

— E doar o mică problemă, spuse Pride. A căzut afacerea japoneză. Lordul Mellow a croit acum o coproducţie fantastică cu elveţienii. Vor să o filmeze în Alpi.

— Dar nu acolo mi-am plasat povestea, spuse Henry. Nu pot să schimb scenariul. Nu așa de ușor. Eu am plasat-o în Japonia.

— Bineînţeles că ai plasat-o acolo, Henry, spuse Cynthia Hyde-Lemon, strângându-l de picior pe sub masă, dar asta nu înseamnă decât că trebuie să îl mai rescrii. O să te ajutăm, Henry.

— Suntem adevăraţi profesioniști, spuse Mark Hasper.

— Deci de ce nu mai stai pe aici pentru câteva zile, spuse Cynthia, în timp ce Roger Trothammer mai comandă niște vin.

În dimineaţa următoare, Henry se sculă în neobișnuita cameră de hotel cu o durere de cap neobișnuită.

Nu se știe din ce motiv nu reușise să își pună pijamaua. Pipăi prin pat după ea și descoperi altceva la fel de neobișnuit, un foarte mare și foarte gol trup care stătea confortabil lângă el.

— Henry, spuse Cynthia Hyde-Lemon ridicându-se și dovedindu-se a nu avea nici urmă din salopeta ei, cum te simţi azi?

— Nu sunt sigur, spuse Henry. Scenariul meu. Ce au făcut cu scenariul meu?

— Uită de scenariu, spuse Cynthia și mâinile ei se îndreptară spre el pe sub plapumă. Aruncă-l la coșul de hârtii. Trage apa după el. Păstrează-l pentru lucrările tale complete publicate după moarte. Și-a făcut treaba.

— Nu cred că sunt deloc un scriitor pentru televiziune, spuse Henry holbându-se cu disperare la tavan. Nu înţeleg cum de am luat contractul.

— Joss Pride se culca în săptămâna aia cu fata pe nume Kenneth, spuse Cynthia. A promis să ia pe cineva de la agenţia ei și singurul pe care l-a putut propune ai fost tu.

— Nu o să reușesc niciodată, spuse Henry. Nu aș putea niciodată să scriu povestea aia.

— Haide, Henry, spuse Cynthia, care, nu se știe de ce, se afla acum deasupra lui, suntem cu toţii profesioniști. Lasă-te cu totul în mâinile noastre. Problema asta pe care o ai cu punctele culminante, de exemplu. Putem să îndreptăm asta.

Și astfel, după cum s-a dovedit, putu să facă acest lucru; și Henry se decise până la urmă să mai rămână pentru câteva zile, așa cum sugerase Cynthia, și se lăsă cu totul în mâinile ei foarte profesioniste.

10

Așadar, în puţinele săptămâni care au urmat, marea echipă care fusese alcătuită să producă *Daune serioase* lucră și lucră să taie și să croiască o formă adecvată pentru scenariul lui Henry.

Zilele trecură, vara lui 1986 se transformă într-o toamnă umedă și răcoroasă, anii ’80 se apropiară mai tare de anii ’90, secolul douăzeci tremura pe muchia pășirii în secolul douăzeci și unu, cel de al doilea mileniu creștin trecea cu un sentiment specific al apocalipsei spre zilele lui ultime și

finale și prima zi de filmare se apropia tot mai tare de seria care urma să fie filmată în toamnă și difuzată în primăvară. Pe ecranele televizoarelor care pâlpâiau și licăreau în toate birourile de la Eldorado, încă un serial nesfârșit, brut și banal prezenta zilnic povestea de la cap la coadă, într-o permanentă curgere, a nefericirii, violenţei, disperării, obscenităţii, lăcomiei și conflictului sub numele de știri. Feţe sclipeau pe ecran, feţe ale oamenilor care concurau pentru bani cu oameni care concurau pentru putere într-o nesfârșită competiţie pentru faimă. Erau prezentate încercări și reușite de transplanturi, revolte și atentate cu bombă. La Cernobîl un reactor nuclear rusesc a explodat și și-a trimis radiaţiile mortale asupra marii părţi a Europei de Nord. Poluarea industrială a fost deversată în marile râuri și a compromis mările. Ploile acide au despădurit dealurile și emisiile de la mașini ardeau stratul protector de ozon. SIDA se extindea ca o epidemie împreună cu cancerul cervical, cu meningita și alte nenumărabile virusuri netratabile. Foametea creștea, seceta și ruina se multiplicau, războaie mici izbucneau și teroarea venea din permanentul fundamentalist Orient Mijlociu. Industria producătoare era în declin, locurile de muncă pentru tineri dispăreau, speculaţia financiară creștea și toată lumea aștepta Big Bang-ul. Violurile și pruncuciderilese înmulţeau, numărul de crime sporea, centrele marilor orașe se deteriorau. Sexul era mortal, fumatul – îngrozitor, băutul – periculos, mâncarea – distructivă și, într-adevăr, singura plăcere pentru care mai merita să trăiești, dacă mai merita în vreun fel, erau banii, micile bancnote, care încercau să facă totul. Era un serial pe care Henry îl urmărea intermitent, trăgând cu ochiul la banalele lui oribilităţi, tragediile lui insipide, mesajele lui pe jumătate apocaliptice, subiectele lui nestructurate și haotice. Toate astea îl făceau să fie fericit că și el scrie un serial, armonios, ordonat și elegant. îl făceau chiar să înţeleagă de ce oamenii chiar voiau să urmărească o poveste cu personaje reconfortante, cu case tradiţionale și solide, cu tradiţii bine stabilite, cu pajiști luminate de soare, cu trăiri sentimentale, nostalgie debordantă și un prea fericit sfârșit – felul de poveste care, după cum lucra el împreună cu întreaga echipă de la Eldorado, dădea toate semnele să devină *Daune serioase.*

Pentru că scrisul pentru televiziune era o muncă de echipă și Henry chiar se mutase acum din sătucul sigur de peste dealuri – abandonându-și micul atelier din grădină și lăsându-l în uitare și în grija șoarecilor de câmpie – în marele oraș trist. Ideea era a Lordului Mellow, pe care o urmă cu insistenţă. Lui Henry nu îi plăcu la început, de teamă că o să își taie rădăcinile, că o să se rupă de arta lui. Totuși, în cele din urmă, sfatul Lordului Mellow se dovedi logic. Știrea că el scria scenariul unui mari serial de televiziune se împrăștiase în comunitatea din sat asemenea uneia dintre epidemiile care umplu acum știrile, dar nu îi aduse respectul pe care îl așteptase. Oamenii care îl ignoraseră pe Henry de ani întregi acum se dădură peste cap să taie orice relaţie cu el, fie din cauză că îl învinovăţeau pentru programul abisal de vară, fie din cauză că erau invidioși pe succesul lui; era greu de spus. Dar într-un fel sau altul devenise un străin în sat. Și fusese îndeajuns de neînţelept să mai acorde un interviu fetei de la Radio

Haywain, care învăţase ceva tehnologie între timp, astfel încât undele locale au fost umplute cu laudele lui Henry care vorbea de relaţia intimă pe care o avea cu cei de teapa lui Sir Luke Trimingham și Jonquil Pouvoir, neîntâlnind încă pe niciunul dintre ei. Nici asta nu mersese prea binari se soldă cu consecinţe nefericite: în ziua următoare doamna Raper, de care depindeau atâtea, apăru cu o expresie de nenorocire să facă un anunţ. Căci Jack al ei găsise, în ceea ce numea ea una dintre tablete, un articol de Jonquil Pouvoir în care aceasta făcea o prezentare foarte detaliată a unor poziţii faimoase prin care trecuse. „Și nu se referă la poziţii în cadrul unor filme, domnule Babbacombe” spuse doamna Raper. „Astea erau altfel de poziţii. Poziţii foarte deosebite, într-adevăr, împreună cu oameni foarte mari. Deci Jack spune că nu mai trebuie să intru în vizuina dumneavoastră de promiscuitate niciodată”.

Așadar Henry găsi de cuviinţă să accepte sfatul Lordului Mellow, și era probabil cel mai bine, căci în scurt timp își dădu seama că nu ar fi devenit niciodată îndeajuns de profesionist pentru a termina serialul iară această mutare. Deoarece, așa cum insistase Lordul Mellow, acolo sus, în biroul lui, televiziunea este un mediu colaborativ, făcut din multe intrări și ieșiri. Astfel că Roger Trothammer îi găsi lui Henry cu ciudă un mic birou într-un colţ întunecat al marelui birou de la Eldorado și mai mult fără voie decât cu voie îi rezervă un apartament mult mai mic la hotelul de peste stradă. Asta însemna că pentru prima dată Henry putea asista la toate conferinţele de discutare a scenariului și la atelierele de evoluţie a poveștii, la ședinţele de distribuţie și la întâlnirile de producţie, la necesarele pauze de prânz în baruri și la obligatoriile cine târzii în restaurante scumpe care alcătuiesc toate un proiect de televiziune. Își dădu seama că prezenţa lui e chiar indispensabilă sau cel puţin nu mai mult dispensabilă decât a oricărui altcineva. Aici învăţă arta colaborării și a compromisului, plăcerile și durerile lucrului împreună cu o echipă strălucită, bine unsă, într-adevăr adeseori prea bine unsă, dar și înţelepciunea de a se lăsa pe mâini profesioniste. Se decise că are sens să stea în marele și tristul oraș, până se retrăgea agitaţia din sat, până când deciziile cu privire la proiect erau luate, cele treisprezece scenarii scrise, treaba terminată și până când ar fi venit momentul să se întoarcă la ceea ce semăna a viaţă reală.

Asta dacă scenariile aveau să fie vreodată terminate, în momentele lui de slăbiciune, Henry își spunea că era o misiune imposibilă. El scria, bineînţeles; într-adevăr scria și scria și scria. Scria ziua, în biroul din turnul de sticlă; scria noaptea pe măsuţa de toaletă din camera din apartamentul din hotelul de peste stradă. Scria în timp ce mânca, mânca în timp ce scria. Scene și acte și episoade începeau să curgă din cilindrul uzat al vechii mașini de scris Remington; mormane de hârtie se strângeau pe biroul lui. Ceea ce scria îi dădea lui Brad, care rescria și îi dădea lui Pride, care rescria și îi dădea uneia dintre cele câteva secretare ale lui Mark Hasper care rescria și trimitea înapoi la Henry pentru a fi rescris. Deoarece televiziunea era, într-adevăr, așa cum spusese Lordul Mellow, un mediu colaborativ și nimic nu era de fapt scris, ci rescris. Nimic nu rămânea fix,

nimic nu rămânea neschimbat, așa cum se întâmpla cu romanele. Samuraiul japonez devenise între timp un bătrân elveţian ce fusese ordonanţă. Vechea casă de la ţară devenise un castel pe un lac străin. Noi idei se nășteau din neant și apoi sfârșeau în neant.

Între timp restul echipei de producţie era ocupată. Fusese angajat un bărbat să lucreze la anul 1936. Mark Hasper însuși se dovedea cam evaziv, închizându-se în marele lui birou cu jaluzele pentru ședinţe de distribuţie, stând în hoteluri străine scumpe supraveghind locaţiile, ducându-se la cabane în Cotswodls să lucreze la scenariul de filmare sau repetând cu actori în mici săli de biserică în faţa unor zone deprimante din oraș, în faţa unor stive de scaune ce le fuseră descrise drept Alpii Elveţieni. Dar acum avea trei asistenţi care soseau la biroul lui Henry cu mesaje de la el, fiecare dintre ei pretinzând în feluri diametral opuse că știa ceea ce gândea. La început Henry găsi acest fapt înspăimântător, dar numai până când începu să înţeleagă cum operau aceștia. Astfel, dacă Henry scria indicaţia „noaptea" în scenariu, ei o schimbau în „ziua". Dacă el scria „în lumina soarelui", ei o schimbau pur și simplu cu „în ploaie".

Dacă el scria „interior", ei tăiau și scriau „exterior". Dacă el scria cuvântul „Londra", ei tăiau cu pixul și mâzgăleau „Paris". Dacă el scria o scenă ce dura zece minute, ei o tăiau la una ce dura cincisprezece secunde. Dacă el scria o scenă ce dura cincisprezece secunde, ei inventau ceva vizual ce dura zece minute. Dacă el punea un eveniment dramatic la sfârșitul unui episod, instinctul profesional le spunea să îl scoată și să îl plaseze la începutul alteia. Henry înţelese după o vreme că nu prea conta ce scria el, atâta timp cât el scria ceva, cineva găsea o cale să modifice. Își dădu seama, de asemenea, că putea obţine exact ce voia să scrie doar scriind opusul. Dacă voia să apară ceva în film – și învăţa totul despre film – scria „casetă video". Dacă voia ceva legat de o locaţie – și învăţa totul despre locaţii – scria „studio". Înţelegea, de asemenea, că toată lumea era acolo ca să schimbe ceea ce făceau toţi ceilalţi. Când Mark Hasper îi ceru să scrie o scenă care era scumpă, Roger Trothammer veni și îi ceru să scrie o scenă care era ieftină. Versiunile se multiplicau, variaţiile înfloreau și Henry nu mai avea un scenariu, ci câteva. De fapt, acum că se lăsase pe mâini profesioniste, Henry știa că și el devenea destul de profesionist.

Dar nicio o pereche de alte mâini nu erau mai profesioniste decât cele ale Cynthiei Hyde-Lemon și apela des la ele. Întradevăr unul dintre motivele pentru care Henry rămânea în marele și tristul oraș era acela că el îi permitea apropierea regulată de ea. De fapt nu petreceau prea mult timp împreiină; la urma urmei, Cynthia era o doamnă director executiv foarte ocupată cu o agendă de întâlniri plină. Dar camera de hotel a lui Henry era convenabil plasată vizavi de turnul Eldorado și, la multe variate și neregulate ore din zi sau din noapte – curând Henry nu mai știa care e una și care cealaltă, batea la ușa apartamentului lui Henry deja desfacând fermoarul de la cea mai nouă salopetă, pentru a se folosi cum puteau mai bine de vreo pauză în programul ei. Aceste ședinţe scurte erau întotdeauna bine folosite și la fel era și Henry după ele. Ea înhăţa teancul de foi ale

scenariului de pe măsuţa de toaletă în timp ce își arunca hainele și se îndrepta spre pat, sporovăind într-o tiradă de jargon profesional despre vârfuri și depresiuni, situaţii de suspans și pauze, un jargon care părea să încurce *Poetica* lui Aristotel cu *Kāma Sūtra*. Într-adevăr, când se gândea retrospectiv la toate astea, lui Henry îi venea la fel de greu să descâlcească sfatul ei înţelept, atât de diferit de cel al profesorului Finniston, cum le venea lor să se descâlcească unul de celălalt la sfârșitul acestor vizite scurte. Ce era sex și ce era artă? Ce era patul și ce era mașina de scris?

— Hai să ne uităm la mușchiul ăsta de aici, obișnuia Cynthia să spună, în timp ce stăteau goi, întinși pe pat, într-un morman de hârtii. Nu este destul de ferm, nu-i așa?

— În scenariu? întreba Henry.

— În scenariu, Henry, răspundea Cynthia. Uite, pune-ţi deschiderea aici, mai bagă niște tensiune aici, și aici ar trebui să fie sfârșitul, nu-i așa?

— În scenariu? întreba Henry.

— În scenariu, Henry, în scenariu, spunea Cynthia. Acum vrem vârful aici și coada aici. Și să uităm de preludiu și să trecem direct la punctul culminant.

— În scenariu? întreba Henry.

— Iisuse, nu, spunea Cynthia. Treci la treabă, Henry. Am o ședinţă de producţie cu Lordul Mellow în zece minute.

Și Cynthia avea orgasm, ca și el, și Cynthia pleca; iar el rămânea adunând foile șifonate dintre cearșafurile șifonate și se așeza la mica mașină de scris, apăsând pe taste cu un nou sentiment de tensiune și conflict, de act și episod. În anii următori, Henry își dădu seama cât de mult învăţase despre viaţă și artă și despre confuzia dintre cele două în micul dormitor de la hotel. Și nu era nicio îndoială că, dacă paginile goale ale scenariului iui și ale vieţii lui au acum pline de scris, asta se datora foarte mult lui Cyn.

Apoi într-o bună zi se sfârși totul și cinci dactilografe cu cinci mașini de scris munciră timp de cinci nopţi să scrie și să tipărească și să lege și să așeze marele morman ce alcătuia cele treisprezece scenarii în forma lor finală revizuită, purtând titlul *Daune serioase* pe copertă și numele lui Henry în litere destul de mari dedesubt. Erau scenarii pentru actori și scenarii pentru filmare, și programe și liste de distribuţie care trebuiau adăugate marelui morman, cumulul muncii care fusese depusă în marele birou și care fusese terminată tocmai la timp. Henry7 frunzărea marele morman care se înălţa până la tavan, nu doar o operă de artă, dar și instrucţiuni pentru patru luni de filmare, pentru angajarea a sute de oameni, cheltuiala a milioane de lire. Era adevărat că lucrarea nu era chiar în stilul obișnuit al lui Henry, care fusese descris ca „obscur, dar strălucind de spirit” *(Daily Telegraph),* „puternic și vioi în tonuri beckettiene” *(Daily Mail*), „paradigmatic intertextual și parodic postmodern” *(Glyph).* Dacă opera lui Henry era faimoasă, chiar dacă și numai într-o elită restrânsă de cititori bine aleși, pentru textualitatea autoreferenţială și autoconștientă, un critic structuralist putea să analizeze scenariul timp de zece ani și nu ar fi

găsit nici urmă de semnificam sau conţinut. Dacă opera lui anterioară fusese remarcată, de puţinii fericiţi care văd astfel de lucruri, pentru ironiile ei ascuţite și refuzul de a accepta conceptul de personaj, în maniera lui Samuel Beckett, această lungă și emoţionantă poveste a două generaţii de iubiţi era de un calibru puţin diferit și seamănă, mai degrabă, cu Elinor Glyn în cel mai dezgustător grad. Și dacă se întâmpla cumva să cauţi o calitate maronie, ei bine, puteai să citești aceste câteva mii de pagini și tot nu ai fi găsit ceva maroniu în ele.

Dar măcar erau treisprezece episoade, fiecare pe hârtie de culoare diferită. Asta era o poveste care trebuia să ajungă nu la o mie de cititori, ci la multe milioane. Avea dragoste și putere și tandreţe și glorie și o grămadă de munţi pe fundal. Scenele erau scurte, mușchii erau fermi, punctele culminante erau culminante; scenariile ieșiseră îndeajuns de lungi; Mark Hasper și echipa lui de cronometrare confirmau asta. Scenariile se încadraseră în bugetul stabilit; Roger Trothammer, cu dispreţ, trebui să recunoască asta. Aveau roluri potrivite pentru a fi jucate de actori și erau în concordanţă cu distribuţia; Gill spusese asta. Erau numai bune de filmat într-o secvenţă de filmare rezonabilă; Brad se asigurase de asta. Se potriveau cu programul locaţiilor; responsabilul cu găsirea locaţiilor sunase de undeva din Corfu să confirme și el. Aveau conflict dramatic și solide situaţii de suspans; Cyn spusese asta. Aveau mici goluri drăguţe în mijlocul poveștii pentru pauze publicitare; Jocelyn Pride avusese grijă de asta. Și reușiseră toate astea la timp, perfect la timp pentru ca toată lumea să participe la petrecerea de dinaintea seriei pe care Lordul Mellow urma să o dea în apartamentul lui de la ultimul etaj al turnului de sticlă în vinerea de dinaintea plecării ultimelor camionete, când cei din distribuţie urcară în mijloacele lor de transport și se duseră la aeroportul Heathrow, când camerele de filmat erau încărcate și urma să se înceapă filmarea în Elveţia lunea următoare.

Henry se duse înapoi în camera lui și se pregăti pentru petrecere; ba chiar, jucându-se cu ideea viitorului profit, ieși în oraș și își cumpără o cravată scumpă pentru eveniment. În acea seară stătu în liftul de sticlă în turnul Eldorado în timp ce urca spre marea cupolă în direcţia apartamentului Lordului Mellow. Liftul era aglomerat cu oameni pe care Henry nu îi recunoștea; presupuse că erau actori, actorii care fuseseră reţinuţi cu repetiţiile în îndepărtatele lor biserici și pe care nu îi văzuse nimeni până atunci. Dar, dacă erau actori, păreau ciudat de supuși și tăcuţi, lipsindu-le exuberanţa lor naturală. De fapt, cu faimoasa lui sensibilitate pentru astfel de aspecte, detectă o atmosferă de ceva. Putea oare fi frământare sinistră? Sau anticipare nedumerită? Henry nu era sigur, se tot gândea la asta în timp ce îi urmă afară din liftul rapid și spre ușile albe care duceau la apartamentul Lordului Mellow.

Intră în marea cameră ce se înălţa deasupra orașului, ale cărui lumini licăreau și străluceau dedesubt. Erau cu toţii acolo, toţi cei cu care lucrase de luni întregi – Cyn și Joss, Roger și Brad, Gill și Mark, cei trei asistenţi ai regizorului, designerii, cei de la costume, echipa de filmare, costumierii, cei

de la distribuţie, o fată masivă cu genunchiere care nu părea să facă vreodată mare lucru, bărbatul care era expertul pe anul 1936. Pe lângă cei pe care îi mai văzuse, erau și mulţi alţii pe care nu îi mai văzuse; actorii, câţiva noi tehnicieni, șeful departamentului de finanţe, şeful staffului tehnic. Mașini mari aduseră oameni mari, pe membrii consiliului director, de pe moșiile lor întinse din comitate; Lordul Lenticule era acolo și adormise într-o manieră incomodă într-un scaun chiar în faţa canapelelor. Cei de la serviciul de catering MESTECAŢI se plimbau de jur-împrejur cu băuturi și gustări, dar ceva din aceeași atmosferă care dominase liftul părea să plutească și în cameră. Toată lumea era foarte tăcută și mulţi beau mult prea mult, chiar și pentru obișnuinţele lor. Ce era? Neliniște erotică? Ameninţare de nedescris? Cynthia Hyde-Lemon stătea într-un colţ discutând foarte nervos cu asistentul principal al directorului și cu cel secund. Mark Hasper stătea într-un scaun cu capul în mâini și apoi se sculă brusc și ceru să fie dus la un telefon. O doamnă cu o înfăţișare exagerată și distantă de vreo cincizeci de ani, purtând o rochie cu decolteu, stătea în mijlocul camerei, însoţită de un bărbat cu păr grizonant într-un costum foarte scump; părea să ţipe destul de tare.

— Cine e doamna excentrică de acolo? o întrebă Henry pe fata cu genunchiere mari, care păruse întotdeauna prietenoasă, cea cu bărbatul cu părul alb?

— Nu o recunoști? întrebă fata. Ea e starul show-ului, Jonquil Pouvoir. Și bărbatul care e cu ea este psihiatrul personal. Doamne, nu cred că am mai fost la o petrecere așa de mohorâtă de când au întrerupt *Gladstone, un om de Imperiu.*

— Ce-a fost aia? întrebă Henry.

— Ultimul mare serial de la Eldorado, atât doar, spuse fata.

— L-au întrerupt? întrebă Henry.

— L-au retezat, l-au tăiat, l-au ciopârţit, l-au anulat, spuse fata.

— Chiar așa? spuse Henry.

— Și nu doar atât, spuse fata. L-au spintecat, l-au fărâmiţat, l-au rupt în bucăţi.

— Ei, nu ar face asta și scenariului ăstuia, nu acum, spuse Henry.

— Oare nu? spuse fata. Atunci de *ce* nu este Lordul Mellow aici?

— Atunci de ce nu este Lordul Mellow aici? spuse Henry uitându-se la Cynthia Hyde-Lemon, care era tot în colţ, într-o salopetă maro, cu primul asistent al regizorului și cu cel secund.

— Poate nu îi place ceea ce ai scris, spuse Cynthia Hyde-Lemon în ceea ce părea o atitudine destul de distantă.

— Ceea *ce am* scris noi, spuse Henry.

— Ceea ce ai scris tu, spuse Cynthia.

— Ar putea să îl anuleze? întrebă Henry.

— Întregul proiect nu poate merge mai departe fără acordul lui, iar el nu a venit să și-l dea, spuse Cynthia. Mark crede că o să îl anuleze. Vorbește deja la Hollywood căutând un nou proiect cu Robert Redford. Spune că sunt

niște semne foarte neplăcute.

— Ce semne? întrebă Henry.

— Sir Luke Trimingham nu a apărut la repetiţii. Și el și cu Lordul Mellow au petrecut mult timp împreună pe terenul de golf zilele astea.

— Dar au cheltuit atâţia bani pe proiect, spuse Henry albindu-se la faţă. Toată echipa asta de oameni străluciţi. Camionetele sunt deja în drum spre Elveţia. Toate camerele la hoteluri sunt rezervate…

— Ar putea să considere totul o simplă experienţă, spuse Cynthia. Cu toţii am câştigat o grămadă de experienţă. Mai ales tu, Henry.

— Am câştigat, e adevărat, spuse Henry.

— Și dacă veni vorba de asta, dă-mi, te rog, cheia de la camera ta, murmură Cynthia. Am uitat ceva de care am nevoie în baie.

În timp ce Henry se uită de jur-împrejur și apoi îi dădu cheia, se simţiră un vânt puternic și o bătaie puternică a geamurilor apartamentului. Toată lumea se întoarse și se holbă. Elicopterul Lordului Mellow trecu pe lângă ferestre și în următoarea clipă ateriză pe acoperiș.

— O, Doamne! spuse Cynthia Hyde-Lemon și toată camera se cufundă în liniște. Chiar și cei de la serviciul de catering se opriră din servit.

Apoi, după câteva minute, ușile de la apartamentul Lordului Mellow se deschiseră și el intră încă purtând casca. Era însoţit de Sir Luke Trimingham, care purta o haină Burberry și eșarfa. Lordul Mellow se uită în jur, își dădu casca jos și traversă camera direct la Henry.

— Nu ești tânărul care a scris asta? întrebă el. Vino să ţi-l prezint pe Sir Luke Trimingham. Ţi-a citit scenariile.

Cei prezenţi se opriră din discuţiile lor și se întoarseră să se holbeze cum Lordul Mellow îl luă pe Henry de braţ și îl conduse în partea cealaltă a camerei direct la actorul cavaler, care îl măsură pe Henry de sus și până jos.

— Măi să fie, deci tu ești tânărul care *este fans et origo* pentru prezentul amestec, spuse Sir Luke cu tonul lui faimos. Ei bine, este întotdeauna fascinant să întâlnești un autor. Sunt întotdeauna remarcabil de dezamăgitori. Totuși poate nici chiar Marele Bard nu era nu știu ce minune la petreceri.

1. *Fons et origo* – (lat.) sursa și originea.

— Nu cred că se poate ști asta, spuse Henry.

— Sir Luke are niște reflecţii la scenariul tău, spuse Lordul Mellow.

Invitaţii se strânseră toţi în jurul lor și era o atmosferă de liniște totală.

— Da, l-am citit, spuse Sir Luke. Pe un zbor nebun din Statele Unite. E chiar îngrozitor, nu-i așa?

— Zborul? spuse Henry cu speranţă în glas.

— Nu, scenariul tău, spuse Sir Luke Trimingham. O lucrare total netalentată de amator, un simplu artefact mecanic fără calitate sau substanţă. Un ţesut de emoţii false și elocvenţă denaturată. Căreia îi lipsește în totalitate adevărul moral sau orice altfel de seriozitate umană reală. Care eșuează îngrozitor să lărgească cadrul sau să sporească posibilităţile artei dramatice cu cea mai mică iotă sau fleac. Confirmând

telespectatorul în cele mai banale sentimente. Flatându-i nebunia, vanitatea, nostalgia lui vulgară, avariţia naturală, cinismul barbar. A, da, mi-a plăcut foarte mult.

— I-a plăcut, spuse Lordul Mellow.

— V-a plăcut? spuse Mark Hasper, care se întorsese de la telefon, cu neîncredere.

Invitaţii începură să râdă și să se sărute unii pe alţii.

— Mai ales scena extraordinar de banală și total falsă de la sfârșit, spuse Sir Luke. Cred că o să pot juca scena aia foarte frumos.

— Deci sunteţi fericit să jucaţi în film? întrebă Mark Hasper.

— Dragă băiete, aștept să joc în el, spuse Sir Luke. De fapt, am crezut că asta s-a stabilit cu mult timp înainte. De asta au inventat avocaţii noștri acea mare instituţie, contractul obligatoriu. Am încredere că o să îl onorezi,

Mellow: am ordonat deja mari cantităţi dintr-un vin foarte fin.

— Bineînţeles, spuse Lordul Mellow cu grabă.

— Dar nu aţi venit la repetiţii, spuse Mark Hasper.

— Nu ţi-au spus, băiete dragă? spuse Sir Luke. Nu vin niciodată la repetiţii. Știu deja exact ce o să fac. Ar fi stupid să-i las pe alţii să vadă de dinainte. S-ar putea să își îmbunătăţească propria prestaţie actoricească și nu dorim asta.

— Excelent, spuse Lordul Mellow. Ne întrebam doar dacă obiectezi la…

— Ukeleie? spuse Sir Luke. Un detaliu fericit.

— Nu am introdus un ukelele, spuse Henry.

— În episodul șapte, spuse Sir Luke. Majoritatea oamenilor nu se gândesc să caute acolo. De asta citesc întotdeauna mai întâi capitolul șapte.

— Dacă tu nu ai pus, atunci cine? întrebă Lordul Mellow.

Toată lumea se uită împrejur după Cynthia Hyde-Lemon, dar ea dispăruse. Și la fel și asistenţii regizorului, o ladă cu vin și cheia de la camera Iui Henry.

— Atunci propun un toast! spuse Lordul Mellow urcându-se pe biroul lui alb. Pentru *Daune serioase.*

Invitaţii își ridicară paharele și se mai sărutară. Până Lordul Lenticule se trezi.

— Pentru o filmare bună și un buget echilibrat, strigă Lordul Mellow și toate paharele se ridicară. Pentru un program bine urmat și toate desfășurate la timp. Pentru multe premii și multe încasări. Pentru faimă și avere. Pentru reînnoirea contractului nostru. Pentru starurile noastre minunate și pentru talentaţii noștri designen. Pentru iscusitul nostru autor, Harold Pinter. Prieteni, cred că recunosc un învingător când îl văd și văd unul acum. Asta e o poveste care are de toate. Dragoste și putere. Trecut și prezent. Lacrimi și zâmbete. Raţiune și simţire. Mergeţi și îl faceţi, cu toţii. îl vreau epic, îl vreau tragic. îl vreau ieftin.

— Asta înseamnă că și-a dat acordul? întrebă Henry cu nerăbdare, căutând-o pe Cynthia Hyde-Lemon.

— Cred că da, tinere, spuse Sir Luke Trimingham. Ai face bine să ni te

alături la cină. Doar dacă nu ai alte planuri. Asta nu e o seară pe care un om ruinat să o petreacă singur.

— Nu cred că am, spuse Henry. Un om ruinat?

— Bineînţeles, spuse Sir Luke. Îţi dai seama că momentul acesta marchează sfârșitul carierei pe care l-ai fi putut avea vreodată ca scriitor serios? îţi dai seama de dispreţul cu care te vor privi toţi? Hai să mergem să ne îmbătăm tare de tot, tinere. Mi-am luat măsuri de precauţie, așa cum fac mereu, de a-mi umple buzunarele cu vin.

Și Henry se duse. Și în salonul celui mai bun hotel din oraș se îmbătară.

11

În dimineaţa următoare, cele vreo două sute de membri străluciţi ai echipei care porniseră să creeze *Daune serioase* și cărora urmau să li se mai alăture și alţii pe parcursul weekendului se instalară în mijloacele de transport aranjate, fluturând biletele cu reducere cumpărate la preţuri ce îţi tăiau respiraţia de către capabila și eficienta echipă de producţie a lui Roger Trothammer, pentru aeroportul Heathrow, către Elveţia, și pentru Ziua Unu a programului de filmare care urma să înceapă luni dimineaţă la ora opt.

Au umplut aeroportul și au umplut avioanele elveţiene, discutând și tachinând și râzând și ţipând, căci doar erau niște călători neobișnuiţi. Au blocat totul la biroul de imigrări și au provocat mai multe probleme la controlul de securitate căci au descărcat din bagajele lor camere de filmat și monitoare, benzi de filmare și arme de foc, și fitiluri și explozibil pentru a arunca în aer anumite case în scenele mai dramatice. S-au dus în magazinele duty-free cu diferitele lor oferte la preţuri reduse și practic le-au golit. Au fumat în zonele pentru nefumători ale sălilor de așteptare și, când însoţitoarele de bord au venit și le-au spus să se oprească, au încercat să le seducă. Au clătinat autobuzul care i-a condus la avion. Au ocupat aproape toate locurile în aproape toate zborurile către Zürich – actorii principali, regizorii, cameramanii și Lordul Mellow la clasa întâi, echipa de producţie și design la buşiness class, iar echipele de machiaj, de costume și dublurile la clasa a doua; exact ca în viaţă. Au mâncat cu toţii câte trei prânzuri și apoi s-au ridicat și au dansat pe culoarele dintre scaunele avionului. Au băut toată șampania de pe cărucioarele cu băuturi și l-au rugat pe stewardul-șef, care purta o legitimaţie nefericită pe rever pe care scria *Die Airline,* să se ducă și să mai aducă.

La Zürich, s-au dat jos din avion împiedicându-se și tușind imediat ce au pășit în aerul proaspăt elveţian, au stat în cozi groase la vamă râzând zgomotos de vameși, apoi s-au revărsat în aeroportul bine organizat și cu angajaţi politicoși și și-au cumpărat kirsch, au încercat ceasuri cu cuc și au agitat nou achiziţionatele tălăngi. Au făcut o agitaţie teribilă încercând să schimbe nu doar lire, ci și krugerranzi, forinţi unguresți, și chiar și desuuri de damă în stabilul franc elveţian la biroul de schimb elveţian unde toată lumea era trează și banii sunt luaţi foarte în serios. În hol, găsiră semne mari pe care era scris *Daune serioase: pe aici* și, făcând ca niște bufniţe și

gâște, au urmat instrucţiunile către pista de afară unde îi așteptau alte mijloace de transport. Acolo erau limuzine mari cu semne pe care scria *D.S.* pentru Lordul Mellow, actorii principali, cameramanii și regizorul și autobuze mari pentru restul. Apoi flotila o porni la drum, condusă de un bărbat pe motocicletă, prin văi verzi, până sus în dealurile împădurite și înspre munţii împăduriţi de pe lângă și până unde începe zăpada la

Gstumbli, staţiunea alpină exclusivistă aflată la mare altitudine, unde urmau să lucreze pentru primele săptămâni ale filmării.

Mașinile și autobuzele i-au descărcat spre locurile de cazare. Actorii principali, Lordul Mellow, regizorul, directorii executivi și cameramanii stăteau la faimosul și incredibil de exclusivistul hotel de șapte stele Paradisohof, unde până și piscina era un lac lung de trei mile. Echipa de producţie și design și cei cu roluri mici dar cu replici stăteau la mai modestul hotel Ratskeller, unde mirosea a găluște și se auzeau vuietul unui bar zgomotos. Echipele de machiaj, costume și figuraţia fără replici stăteau la etnicul și primitivul Gasthof Bumli, care se afla la o distanţă considerabilă sus în munte și învăluit total în nori. Flotila de camionete de la Eldorado conţinând toate resursele atent planificate pentru producţie, recuzita și costumele și generatoarele și toaletele portabile, care plecaseră din Marea Britanie cu câteva zile înainte, sosiseră deja, cu excepţia uneia, care intrase cu botul într-o râpă. Din fericire era încărcată numai cu costume contemporane care puteau fi ușor înlocuite la multele buticuri cu preţuri mari din această staţiune șic.

Odată ajunși, cei din echipa de la *Daune serioase* începură să se instaleze confortabil. Rezervară mese pentru fiecare noapte pentru următoarea lună la restaurantele locale. Angajară schiuri în caz că vremea s-ar fi schimbat din starea ei actuală de ploaie blândă cu grindină în zăpadă pufoasă. Stabiliră comunicaţiile cu Marea Britanie, Statele Unite, Australia, Japonia și Taiwan, închinară un urs și trei dresori pentru a doua săptămână de filmări, rezervară un versant de munte, plătiră poliţia locală să îi lase să parcheze oriunde și să facă ce voiau, puseseră la punct detaliile pentru un joc de golf undeva la cincizeci de mile pentru Lordul Mellow și Sir Luke Trimingham și, în general, se apucară de făcut o mare serie pentru televiziune.

Henry nu îi însoţea. Îi dădu prin cap să le spună că s-ar putea să fi fost de folos din când în când, rescriind replici și explicând celor din echipă ce însemnau scenariile atunci când erau rostite lucruri; dar Mark Hasper spuse că el nu dă voie scriitorilor pe platou atunci când lucrează, iar Roger Trothammer aprobă în mod entuziast. Henry își făcuse treaba și acum era timpul s-o taie, să se întoarcă în sat și în atelierul din grădină să vadă în ce stare de neglijare ajunseseră. Mai stătu în marele oraș trist pe timpul weekendului, să își revină după petrecerea de rămas bun și să își strângă lucrurile. Luni dimineaţă se duse la turnul de sticlă de la Eldorado pentru a-și aduna ce lucruri mai avea acolo ca să poată pleca. Acum era liniște pe holul care văzuse atâta activitate; semnul de pe ușă pe care scria *Daune serioase* dispăruse. Marele birou era complet gol, cu excepţia unei persoane

stând într-un colţ îndepărtat vorbind la telefon; era fata cu genunchiere a cărei funcţie nimeni nu părea să o știe sau să o înţeleagă.

Henry se duse la biroul lui și începu să arunce mari teancuri de scenarii respinse în coșul de hârtii și să își pună câteva din comorile lui, precum mașina de scris Remington, în cutii. Fata cu genunchiere puse jos telefonul care sună din nou.

— Da, Lord Mellow, spuse ea. E aici. Îi făcu semn cu mâna lui Henry. E Lordul Mellow de la Gstumbli. Vrea să vorbească cu tine. Nu cred că e prea bine dispus.

— Alo, spuse Henry în receptor.

— Te vreau aici, spuse Lordul Mellow. Te vreau aici în hotelul acesta imediat. Te vreau în avion într-o oră. Te vreau pe muntele ăsta până la ora ceaiului.

— Deja am… spuse Henry.

— Nu îmi pasă dacă ai o întrevedere cu regina, te vreau aici, spuse Lordul Mellow. Te vreau în primul metrou și apoi în primul avion de la Heathrow spre Zürich. Aș trimite elicopterul meu după tine, dar e în service. Acum dă-o înapoi pe fata aia stupidă din birou și o să îi spun ce trebuie să facă. Vine cu tine, e clar?

— Este vreo problemă? întrebă Henry.

— Ai putea spune că este o problemă, spuse Lordul Mellow. E o problemă cât o bombă atomică. Pornește imediat și o să pun să te aștepte o mașină la aeroport cu motorul pornit pentru când ajungi. Să te uiţi după un semn pe care scrie *Daune serioase.* Acum dă-mi-o pe fată.

— Este o problemă, explică Henry fetei cu genunchiere. Trebuie să plecăm în Elveţia imediat.

— Ai pașaportul? întrebă fata luând receptorul din mâna lui. Da, Lord Mellow…

După aceea multe lucruri se întâmplară, toate într-un mod încâlcit și tăiat. De exemplu:

1/1. INTERIOR. CABINĂ TELEFONICĂ. ZIUA

B., un bărbat mai degrabă scund decât înalt, între treizeci și șaizeci de ani, stă în cabină uitându-se la camera de fotografiat. Este clar îngrijorat în privinţa viitorului. Are o geantă de voiaj pe umăr. Se aude sunetul cărucioarelor de bagaje și un anunţ de ofertă specială pentru Andrex lasă să se înţeleagă că se află într-un supermarket. O voce feminină strigă nervoasă din afara cabinei.

Bărbatul se întoarce. Camera face poza cu bliţul.

SCHIMBARE DE CADRU:

1/2. EXT. PISTA DE DECOLARE, AEROPORTUL DIN LONDRA. ZIUA.

Un avion, cu ușile închise, pe punctul de a decola.

O camionetă mică se grăbește pe pistă. Camioneta se oprește.

Bărbatul, B., coboară, urmat de o femeie, X.

Ușa de pasageri a avionului se deschide din interior și sunt coborâte scările. B. și X. se grăbesc pe scări.

SCHIMBARE DE CADRU:

1/3. INT. AVION ÎN ZBOR. ZIUA.

Bărbatul, B., stă pe scaun într-un avion aglomerat.

Femeia, X., stă lângă el, toarnă whisky într-un pahar de plastic, i-l înmânează.

B. din pdv al lui X. Este înnebunit.

X. din pdv al lui B. Este grasă, dar atractivă.

SCHIMBARE DE CADRU:

1/4. INT. AEROPORTUL DIN ZÜRICH. ZIUA.

Sala de sosiri cu pasageri grăbiţi. O voce în difuzor anunţă sosirea zborului Boeing de Londra.

O atmosferă de aglomeraţie de nedescris.

Un bărbat, S., ţine un semn și se uită la pasageri. Pe semn era scris *Daune serioase.*

Bărbatul, B., vine de la sosiri, urmat de femeie, X.

Văd semnul și se duc la bărbat, S.

Bărbatul S. se duce spre ieșire.

B. îl urmează pcă.

X. Îi urmează pe S. și B.

O atmosferă de confuzie totală.

SCHIMBARE DE CADRU:

— Doamne, ce ţi-a luat atât timp, Harold, am spus să ajungi până la ora ceaiului, spuse Lordul Mellow, care se afla în apartamentul său cât un palat, cu vedere spre lac, de la hotel Paradisohof. Am ajuns la șampanie. Ce dracu' crezi că faci lăsându-ne să stăm așa așteptându-te?

De fapt Lordul Mellow nu stătea deloc, ci era întins pe o masă de masaj și o maseuză drăguţă îi frământa fesele. Dar Joss și Rog, Cyn și Mark stăteau cu toţii în marele salon, ţinând în mâini pahare de șampanie și având pe feţe expresii de tristeţe extremă.

— Nu a fost ușor, spuse Henry, punând jos geanta de voiaj. A trebuit să îmi fac un pașaport temporar.

— Nu lucrăm în televiziune pentru că e ușor, spuse Lordul Mellow. Nu-i așa, Cynthia? Lucrăm pentru că este o infinită, permanentă, incurabilă zăpăceală. Doamne, omule, vrei să spui că ești un scriitor vestit în toată lumea și nu ai pașaportul la tine tot timpul?

— Am venit cât de repede am putut, spuse Henry. La următorul zbor după primul.

— Te-aș concedia, Harold, dacă nu aș avea nevoie de tine, spuse Lordul Mellow. Am pierdut două ore întregi de filmare. Ar trebui să te taxez pentru ele, dar nu cred că ai putea plăti. Un scriitor profesionist serios ca tine ar trebui să știe că nu poţi ţine o producţie de zece milioane de lire să stea degeaba în timp ce tu îţi cauţi pașaportul.

— Lordul Mellow e supărat, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Port lumea pe umeri și lumea mă dezamăgește, spuse Lordul Mellow. Harold, măcar scoate-ne din încurcătura asta.

— Ce încurcătură? spuse Henry.

— Mark, spune-i despre încurcătură, zise Lordul Mellow. Nu mă lăsa

pe mine să fac totul.

— Am început să filmăm locaţiile dimineaţă la ora opt, spuse Mark Hasper.

— Știe asta, spuse Lordul Mellow. A citit programul.

— E scena din afara clinicii de psihiatrie în episodul unsprezece, spuse Mark.

— Își amintește scena, spuse Lordul Mellow. El a scris-o.

— Am găsit locaţia ideală, e o clinică foarte faimoasă chiar în josul străzii, spuse Roger Trothammer.

— Jonquil Pouvoir își așteaptă tatăl să vină, spuse Mark Hasper.

— Se plimbă de acolo colo afară, spuse Cynthia.

— Se oprește, spuse Joss Pride.

— Se uită împrejur, spuse Mark Hasper.

— Ia o decizie, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Intră, spuse Mark Hasper.

— Da? spuse Henry.

— A intrat, spuse Mark Hasper, și s-au uitat la ea și nu au mai lăsat-o să iasă.

— Se pare că e dusă, spuse Lordul Mellow. Cine a introdus scena cu ospiciul ar trebui să se arunce de pe muntele ăla. Și asta imediat.

— Au oprit-o acolo? spuse Henry.

— Au încuiat-o și au pus cheia într-o cutie de valori fără număr, spuse Lordul Mellow. Vreau să scoateţi personajul acesta din scenariu imediat.

— Dar e personajul principal, spuse Henry. Acela a rolul principal. Ea este unul dintre mușchii poveștii.

— Exact, Harold, spuse Lordul Mellow. De asta avem nevoie de tine.

— De ce nu angajaţi o altă actriţă? spuse Henry.

— Știi o actriţă faimoasă care ar accepta un așa rol? întrebă Mark Hasper. Dar nimeni nu ar putea accepta mai devreme de o lună.

— Uite ce e, Harold, știi ce înseamnă când un star se caca pe o producţie mare? spuse Lordul Mellow. Brutarii mei elveţieni sunt oameni foarte precauţi. De asta ei reușesc unde noi eșuăm. Vor să tai totul. Să îl ciopârţesc, să anulez proiectul cu totul. Le-am spus, daţi-ne o șansă, băieţi. Avem un scriitor faimos în toată lumea care se ocupă de asta și el să o repare totul.

— Înţeleg, spuse Henry. Nu am putea să amânăm filmările pentru o vreme?

— Fetei ăleia – o, Doamne, ce fată, o să facă șaizeci în curând – o să îi curgă curent electric în cap pentru următorii doi ani, spuse Lordul Mellow. Vor fi reînnoit franciza până atunci. Harold, vreau să o scoţi pe cucoana asta afară, de tot. Tăiată. Eliminată. Tocată. Fărâmiţată. Vreau povestea total restructurată astfel încât nimeni să nu se știe că a fost și ea vreodată în ea.

— O să pierdem tot interesul publicului feminin, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— OK, introdu o femeie seducătoare care să intre în scenele pe care le filmăm după cea de-a patra săptămână, spuse Lordul Mellow. Dar scoate

rolul ăsta din scenariu.

— Problema este, spuse Henry, că întreaga poveste depinde de ceea ce află ea.

— Nu veni la mine cu probleme, Harold, spuse Lordul Mellow. Am și eu destule. Sunt destui oameni în poveste care pot face descoperirea. Am o distribuţie de optzeci de oameni. Fă astfel încât să descopere unul dintre ei. Ghidul montan elveţian. Vărul bancher din Geneva.

— Nu ar merge, spuse Henry.

— Nu îmi pasă ce faci, spuse Lordul Mellow. Pune-l pe Sir Luke Trimingham să moară pentru mai mult timp. Dar apucă-te de rescrierile alea, Harold, sunt scrise în contractul tău. îl am în buzunar. Așa cum am și afurisitul de pașaport. OK, e o mașină de scris în dormitorul meu. îl vreau epic, îl vreau dramatic, îl vreau funcţional și îl vreau gata dimineaţă.

— Ce scenă filmăm dimineaţă? spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Patul de moarte al Lordului Bourdalou, spuse Mark Hasper.

— OK, nu face nicio schimbare la asta, e sfântă, spuse Lordul Mellow. Cu restul te mai poţi juca. Brad o să te ajute. Mark o să te ajute. Joss o să te ajute. Cyn o să te ajute. Cu toţii o să te ajutăm. Intră în dormitor și o să trimitem room service-ul să îţi aducă un sandviș. E timpul să mergem cu toţii la cină.

S-a dansat pe terasa hotelului Paradisohof în noapte aceea. Oameni frumoși în ţinute de seară Gucci și Pierre Cardin râdeau și flirtau. În restaurant toţi mâncau caviar Beluga. Mica și exclusivista orchestră Palm Court era dirijată de Solti. Chelneri în haine aurii făceau friptură flambată turnând coniac de zece stele peste ea lângă mesele acoperite cu damasc. Sir Luke Trimingham o văzu pe Joan Collins la o altă masă și aceasta îl convinse să se ridice și să recite mesenilor solilocviul lui Hamlet. La o masă alăturată un antreprenor grec cumpără o companie aeriană în timp ce mânca *cheese fondue.* Frumoase spioane rusoaice flirtau cu diplomaţi germani și obţineau mari secrete de stat în schimbul unor promisiuni de favoruri sexuale. Prinţi din ţări arabe bogate în petrol au întâlnit și, mai târziu în noaptea aceea, s-au dus la culcare cu staruri faimoase de la Hollywood ai generaţiei Brat Pack. Nigel Dampster stătea într-un colţ și lua notiţe. Mark Thatcher intră, dar nu stătu mult. Caspar Weinberger stătea la masă cu Eduard Shevarnadze în clubul de noapte de la parter și exersau diplomaţia în stil Gorbaciov la un suc de portocale, iar până la miezul nopţii rezolvaseră o nouă problemă privind tăierea armelor nucleare.

Dar Henry nu văzu nimic din toate astea. Avea și el niște tăieri de făcut. În marele apartament al Lordului Mellow, care avea și un Rembrandt agăţat pe perete, el lucra cu foarfece și pastă corectoare și bandă scotch. Muncea și muncea și muncea cum nu mai muncise vreodată. Eliminarea lui Jonquil Pouvoir însemna că aproape în toate scenele mari personajele vorbeau cu cineva care nu era acolo despre lucruri care nu se întâmplaseră, iar scenariul era acum mai scurt cu două episoade.

Ceilalţi nu ajutau prea mult, deși mai băgau capul pe ușă din când în când după cină. Cynthia Hyde-Lemon părea să își fi pierdut orice interes

pentru mușchii lui și se duse la culcare foarte devreme, zăngănindu-și cheile în direcţia lui Joss Pride, care plecă și el la scurt timp. Mark Hasper se scuză și spuse că trebuie să dea niște telefoane importante la Hollywood legate de un proiect cu Robert Redford pentru a verifica doar câteva chestii. Lordul Mellow dispăru cu maseuza și nu se întoarse toată noaptea. Brad spuse că îl apucă crampele scriitorului și se duse la culcare. Numai fata masivă cu genunchiere rămase și ajută cât de cât, dând fuga jos după pateuri și pastă corectoare și făcând niște mici sugestii folositoare.

O mare lună albă se ridică peste Alpi. Zăpada, marii gheţari și marele lac de sub fereastră străluceau în lumina ei. Un frumos vârf înalt se ridica în norii roșiatici. Păreau să se audă lupi urlând pe zăpezile îndepărtate, în timp ce Henry lucra și lucra, începu să observe ceva. Era ca și cum o aromă ciudată, obscură și tăcută intră în scenariu acum când Jonquil Pouvoir ieșise din el. O dată ce ea plecase, nu mai era nevoie ca nimeni să explice nimic nimănui. Pentru o poveste de dragoste, scenariul suferea acum de o lipsă de persoane de care alte persoane să se îndrăgostească, așadar totul trebuia să fie despre ceva cu totul diferit. Poate nici nu trebuia să fie despre ceva anume sau nu în sensul lui „despre” cu care suntem obișnuiţi. Multe evenimente se întâmplaseră, dar se întâmplaseră disparat, obscur, exact ca în romanele lui. Într-adevăr totul avea acum o calitate clară beckettiană. Henry se opri din șters și tăiat. Fata cu genunchiere, mai de ajutor ca niciodată, a cărei funcţie nu o știuse nimeni până acum, se dovedi a fi o foarte rapidă dactilografa și putu să dactilografieze tot ce spunea el după dictare liberă. împreună, parcurseră enormul scenariu, explorându-i golurile și spaţiile, scriind pe margini. Când personajele trebuiau să vorbească, Henry le lăsă să vorbească cu aproape oricine: cu copacii, animalele, mobila, florile și oglinzile – mai ales oglinzile. Dar o mare parte din timp le permise să tacă. Stăteau în mari dormitoare de hotel scriind în liniște, în timp ce puteau auzi alături mari petreceri și ospeţe. Se duceau afară în liniște să se uite la marii gheţari la lumina lunii sau să vâslească noaptea într-o barcă pe un lac în lumina stelelor tăcute. Se căţărau pe vârfuri de munte ascuţite ca un vârf de creion, în timp ce lupii urlau în tundră.

Soarele răsări peste vârful munţilor, colorând zăpada de pe vârfuri într-o culoare roșie. Henry scrise și despre asta, făcând din ea scena finală. Apoi, tăcut, din pdv-ul lui se uită la X., peste mașina de scris. Din pdv-ul ei ea se întoarse, tăcută, și se uită la B. Nu încăpea îndoială; era categoric o atmosferă de așteptare erotică. B. ieși pe hol și agăţă semnul *Nu deranjaţi* de ușă. Era apartamentul Lordului Mellow; dar, la urma urmei, el respectase întotdeauna scriitorul.

12

Într-un minunat vechi sanatoriu de lemn, construit în stilul unui castel, chiar pe vârful unui munte elveţian, într-o pădure învăluită în ceaţă, străbătută de o cale ferată veche și splendid tăiat de lumea comună dedesubt, dragul și bătrânul Lord Bourdalou urma să își dea duhul.

În scaunul de lângă marele lui pat stătea o soră medicală în vârstă,

dar drăguţă, citind *Cosmopolitan* și fluierând cântece ale celor de la Pink Floyd. Dincolo de ușa ornată cu coarne de cerb stătea Wolf, bătrânul și credinciosul ghid montan elveţian care, cu patruzeci de ani înainte, îi salvase viaţa Lordului Bourdalou pe muntele Eiger tăind o funie la un anumit moment crucial. Acești doi bărbaţi o împărţiseră pe Felicity, în tinereţea ei iresponsabilă, dar Felicity se afla la Londra acum apărând într-o producţie a Teatrului Naţional, așadar nu putea fi pe munte. Wolf era bătrân acum și două fete amuzante îi puneau o perucă *ce* – așa cum spusese una dintre ele – îl făcea să pară categoric trecut de perioada lui de glorie. Lângă el stătea fiul lui, Fritz, un bancher elveţian de succes pe care nu-l văzuse de cel puţin douăzeci de ani. Purta un costum de afaceri și ţinea în mână o servietă Samsonite și vorbea cu un bărbat în haine de jogging și cu o panglică antiperspiraţie în jurul capului care spunea că chiar e un bancher elveţian. Fritz se tot uita împrejur, poate după Hermione, dragostea vieţii lui, fiica

Lordului Bourdalou. Dar Hermione nu era de găsit azi, în mare parte pentru că era internată într-un sanatoriu elveţian adevărat în valea Gstumbli de dedesubt.

În camera în care Lordul Bourdalou zăcea în marele lui pat, se întâmplau diferite lucruri. Cineva îndreptă o lumină puternică asupra lui și altcineva îi măsură nasul cu o ruletă. Un mare număr de fotografi se plimbau de jur-împrejur făcându-i fotografii Lordului Bourdalou în starea lui aproape de moarte. De partea opusă a patului faţă de sora medicală, un bărbat se plimba în sus și în jos pe o macara și se uita încontinuu la bărbatul muribund printr-o lentilă. Două fete drăguţe se apropiară de bărbatul pe moarte. Una începu să îi machieze obrajii cu griul cenușiu specific morţii și cealaltă îi desenă o dâră gelatinoasă de salivă pe bărbie.

— O, dragele mele, spuse muribundul Lord Bourdalou. Nu vă pot spune ce mult am așteptat scena asta. Olivier a avut una, după cum știţi, iar Gielgud se poate lăuda cu câteva. Au fixat un standard în *rigor mortis* care va fi greu de bătut. Dar am fost recunoscut întotdeauna pentru că accept provocările. O, ce stimulativ o să fiu. O să fiu emoţionant. O să ating corzile inimii.

— Încetaţi, Sir Luke, spuse una din fete, în timp ce bătrânul Lord Bourdalou trase de bretelele care îi ţineau partea de sus a rochiei. Vă stricaţi dâra de salivă.

— O, Charles, spuse slăbitul Lord Bourdalou celui ce se ocupa de focalizarea imaginii și care îi fixa ruleta pe vârful nasului, hai să-ţi spun cum o s-o fac, băiete drag.

Secretele meseriei. O să gâfâi la sfârșit. O să mă ridic pe jumătate sculat, dacă vrei să-mi scuzi limbajul. Apoi o să alunec înapoi foarte, foarte încet. Gura o să mi se deschidă. Ochii o să-mi strălucească. Și o să scot un ultim strigăt, „Felicity!” Capul o să-mi cadă într-o parte. Înţeleg că o să mă filmezi de aproape atunci.

— Contaţi pe noi, Sir, spuse cel ce se ocupa de focus.

— O, soră, soră, spuse sărmanul Lord Bourdalou. Când eu gâfâi și tu te

apleci în faţă și îţi spui replica întrebându-mă de ce am nevoie, nu-ţi pune capul în faţa capului meu. Amintește-ţi că trebuie să ţin un discurs de moarte lung de trei pagini, și vreau să mi se vadă bine expresia.

— Sunteţi un ticălos bătrân, Sir Luke, spuse sora.

Henry stătea la marginea platoului și urmărea toate astea, alături de alţi aproape cincizeci de oameni care veniseră pe munte în acea dimineaţă să îl vadă pe dragul bătrân Lord Bourdalou cum își dă ultima suflare. El deja considera că acea locaţie de filmare era plictisitoare și consta mai mult în scene ce nu se filmau și credea că nu erau prea multe de făcut pentru un scriitor faimos în toată lumea. Mai mult decât atât, puţini veniseră să vorbească cu el, având lucruri mult mai interesante de făcut cu vieţile lor, ca de exemplu ţinutul unei rulete și cititul revistei *Cosmopolitan.*

— Sir Luke pare să se distreze de minune, spuse Joss Pride venind și el. Ei bine, Henry, asta e marea ta scenă de final.

— De ce o filmăm la început? întrebă Henry.

— Pentru că se potrivește cu programul elveţienilor, spuse Joss Pride.

— Eu am scris-o pentru o casă englezească de la ţară, spuse Henry.

— Îmi amintesc, spuse Joss. Ceva asemănător cu castelul Howard, dar mai mare, parcă așa ai spus. Dar dacă filmăm totul cu finanţatori elveţieni pe o locaţie continentală nu trebuie să plătim taxe Marii Britanii.

— El trebuia să fie o ordonanţă credincioasă, nu un ghid montan elveţian, spuse Henry.

— Bancherii elveţieni au cerut ceva actori elveţieni, spuse Joss Pride.

— Totul ar trebui să se întâmple în cea mai puternică furtună de zăpadă a secolului, spuse Henry.

— Nu îţi face griji, Henry, așa o să se întâmple.

— Henry, dă-te la o parte, ești în cadru, spuse Mark Hasper. Liniște, vă rog. Începem prima dublă.

Philip, primul asistent al regizorului, începu să vorbească la walkie-talkie cu oameni invizibili care se aflau, evident, afară.

— Dă-mi o furtună de zăpadă, spuse el.

Se auzi un tumult dincolo de ferestre în timp ce un echipament extraordinar de tehnologie se ridică și ziua însorită se transformă într-un vârtej de zăpadă.

— Aruncătorii de zăpadă, începeţi să aruncaţi zăpada, spuse Philip.

Câţiva bărbaţi care se pare că stătuseră sub ferestre începură să arunce zăpadă artificială în aer.

— Dă-mi niște vânt, spuse Philip.

O altă instalaţie montată imediat în apropierea sanatoriului începu să facă zgomote de vânt.

— OK, acum, succes. Să marcăm scena, spuse Mark Hasper.

O fată cu o clachetă fugi înainte, lovi clacheta și spuse:

— Scena patru, dubla unu.

În pat, gura Lordului Bourdalou se deschise larg, convingător. El gâfâi. Apoi gemu. Făcu din mână slab către sora medicală care stătea în scaunul de lângă patul lui.

— Ce este, stăpâne? întrebă sora.

— Adu-mi… se bâlbâi Lordul Bourdalou, adu-mi-o pe… Hermione.

— Nu poate veni, nu-i așa? E la casa de nebuni, strigă Mark Hasper. Tăiaţi tăiaţi tăiaţi.

— Asta e replica, spuse Sir Luke Trimingham. Întotdeauna îmi studiez scenariile foarte atent, oricât ar fi de siropoase.

— Știu că asta e replica, spuse Mark Hasper. Unde e Henry, unde e scriitorul? Am crezut că personajul ăsta a fost tăiat.

Henry veni aproape bucuros că are ceva de făcut.

— Lordul Mellow a spus că scena asta este sacră, spuse el. Mi-a spus să nu mă ating de ea.

— Ei, bine, atinge-o acum, spuse Mark Hasper. Ticălosul ăsta bătrân trebuie să moară și are nevoie de cineva căruia să-i spună discursul ăla de trei pagini pe carei Lai scris. Trebuie să cheme pe cineva care există. Pe cine să cheme?

Henry se uită împrejur și îl văzu pe Wolf, bătrânul ghid elveţian stând și urmărind totul dintr-un colţ al platoului.

— Wolf, bătrânul ghid montan elveţian, spuse el.

— Hans-Joachim, vino încoace, spuse Mark Hasper. Asta e marea ta ocazie, Hansie, ja?

— *Ja,* spuse Wolf, bătrânul ghid elveţian.

— Poţi să preiei toate replicile lui Hermione, ea nu mai are nevoie de ele, spuse Mark Hasper. Verifică doar să aibă sens. M-ai înţeles, Hansie?

— Sigur, bine, *ja, ja,* e bine, le iau, spuse Wolf, bătrânul ghid elveţian, sprijinindu-se de bastonul lui de alpinist.

— OK, spuse Mark Hasper.

— Furtună de zăpadă, aruncători de zăpadă, vânt, spuse Philip în walkie-talkie.

— Marchează, spuse Mark Hasper.

— Scena patru, dubla a doua, spuse fata cu clacheta.

— Aduceţi-mi… aduceţi-mi-l pe vechiul meu prieten Wolf, spuse Lordul Bourdalou.

— Aici sunt, tăticule, spuse Wolf bătrânul ghid elveţian, intrând în cadru.

— Tăiaţi tăiaţi tăiaţi, strigă Mark Hasper. Nu e tatăl tău.

— În scenariu spuse „tăticule”, îi spuse Wolf bătrânul ghid elveţian.

— OK, luaţi o pauză. Henry, Henry, vino-ncoace, strigă Mark Hasper.

— Da? spuse Henry.

— Henry, stai jos cu ticălosul ăsta prost și aranjează replicile, spuse Mark Hasper. Și rescrie totul și pentru Lord Bourdalou.

Henry se așeză cu bătrânul ghid elveţian și începu să îi schimbe replicile. Să lucrezi pe platou era foarte plictisitor, dar poate că scriitorul avea câteva lucruri utile de adăugat din când în când, în afară de a scrie întregul scenariu peste noapte. Se uită în sus și văzu că venise și Lordul Mellow și se uita la totul împreună cu cei patru finanţatori elveţieni care îl acompaniau peste tot și se uitau acum la ceasurile lor japoneze și foloseau

calculatoare de buzunar.

— Văd că o să mor mult timp, spuse Sir Luke. Are cineva Times-ul de azi?

— Nu aici sus, spuse Mark Hasper? Grăbește-te, Henry. Da? Gata? Hai să-ncepem.

— Furtună de zăpadă, aruncări de zăpadă, vânt, spuse Philip oamenilor de afară.

— Marchează, spuse Mark Hasper.

— Scena patru, dubla a treia, spuse fata cu clacheta.

— Ce este? spuse sora.

— Aduceţi-mi… aduceţi-mi-l pe Wolf, spuse Lord Bourdalou.

— Aici sunt, bătrânul mein prieten, spuse Wolf, bătrânul ghid elveţian, intrând în cadru.

— Ah, Wolf, Wolf, murmură Lordul Bourdalou. Wolf care mi-a salvat viaţa pe munte. Cum este acum, Wolf, acolo pe munte…?

Acolo pe munte începu deodată un sunet extrem de neplăcut de huruieli și scârţâieli, excavări și răzuieli. Venea direct de pe vârfuri. Își trimitea ecoul până pe vale. Răsuna pe tot platoul.

— Tăiaţi tăiaţi tăiaţi tăiaţi tăiaţi, strigă Mark Hasper. Ce naiba e asta? Ăsta nu e unul dintre efecte.

— Ce naiba e asta? întrebă Philip în walkie-talkie. Nu pot să cred. Mark, au început să taie pădurea de partea cealaltă a râpei.

— Nu pot face asta, spuse Mark Hasper. Nu știu că filmăm aici un mare proiect de televiziune?

— Nimeni nu a crezut că se poate întâmpla, spuse Philip, dar se pare că pădurea moare din cauza ploilor acide. O s-o taie pentru multe săptămâni.

— Atunci trimite pe cineva acolo să le spună să se oprească, strigă Mark Hasper. Plătește-i oricât trebuie. Cumpără pădurea dacă e nevoie. Cât va trebui să așteptăm?

— Vreo oră, spuse Philip, după ce se consultă în walkie-talkie. Trebuie să se ducă până jos în vale și apoi să urce pe partea cealaltă.

— OK, luaţi cu toţii o pauză lungă, spuse Mark Hasper. Iată cum ni se strică tot programul. Luaţi micul dejun, faceţi o plimbare, respiraţi niște aer proaspăt. Aici putem închide prăvălia, stingeţi luminile.

— Văd că ne așteaptă o zi de filmare foarte lungă, spuse Sir Luke. Pot să-mi dau jos machiajul acesta deprimant?

— Te rog, Sir Luke, spuse Cynthia Hyde-Lemon, venind și ea. Îmi pare tare rău de întârzierile astea.

— Nu îţi face griji, draga mea, spuse Sir Luke, bătând-o ușor peste mână. Contractul meu îmi aduce sume substanţiale dacă depășim termenul. Acum, spune-mi, tânără domnișoară, cum am fost?

— Minunat, Sir Luke, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Și eu cred la fel, spuse Sir Luke. Nu crezi că avem perspectiva unui încântător punct culminant?

— Un punct culminant extraordinar, spuse Cynthia Hyde-Lemon.

— Așa crezi, draga mea? spuse Sir Luke gânditor. Pot să îţi spun câteva din părerile mele legate de scenă?

— Desigur, Sir Luke, spuse Cynthia Hyde-Lemon stând pe pat. Vreţi să vă referiţi la mușchi și alte lucruri asemănătoare.

— Într-adevăr, spuse Sir Luke.

Era clar că nimic interesant nu avea să se întâmple pentru ceva timp, așa că Henry părăsi platoul și se duse în aerul îmbătător de munte. Lordul Mellow stătea într-un troian de zăpadă cu bancherii elveţieni, care vorbeau cu el energic. Majoritatea celor din distribuţie și din echipa de filmare se strânseseră lângă camionul cu gustări și răcoritoare, mâncând șuncă și fasole, ceea ce păreau să facă tot timpul când nu lucrau. Păreau la fel de neimpresionaţi de frumuseţile naturale din jur cum păreau de persoana lui. Era un drumușor de-a lungul coamei, pentru cei ce voiau să se plimbe pe munte, și Henry urmă acel drumușor. Deasupra văii pluteau ceaţa și norii și de acolo se ridica hidosul huruit al marilor mașini de tăiat care doborau pădurea, precum și zgomotul copacilor care cădeau. Dar deasupra se ridicau vârfurile înalte ale Alpilor, pure și albe, calme și indiferente, exact ca un scriitor faimos în întreaga lume. Henry se căţără către ele, respirând tot mai greu în aerul rarefiat. Apoi, deodată, zgomotul din vale încetă. Emisarul de la Eldorado își făcuse, evident, treaba, și avea să înceapă din nou filmarea. Henry se întoarse și începu să se grăbească înapoi spre sanatoriu, prin curtea cimitirului din spate și apoi în marea clădire de lemn, închisă cu mult timp înainte până când să fie redeschisă pentru scopul *Daunelor serioase.*

Când se întoarse în camera cu marele pat mortuar, luminile se reaprinseră, dar platoul părea să se fi schimbat într-un mod misterios. Lordul Bourdalou zăcea din nou în patul de moarte. Pe obraji avea culoarea cenușie a morţii. O dâră de salivă îi curgea pe bărbie. Gura i se deschisese dizgraţios. Ochii îi sticleau. Dar de data asta și Cynthia Hyde-Lemon era în pat. Părea să fie goală, în afară de un cearșaf tras la repezeală în jurul ei, și plângea îngrozitor. Fotografii făceau o grămadă de fotografii.

— Îmi pare rău, spunea ea, nu aveam cum să știu că o să se suprasolicite. Părea foarte în formă și plin de vitalitate pentru un bărbat de vârsta lui când am început.

— Poate avea o problemă cu atmosfera, spuse consolator Philip, primul asistent al regizorului. Suntem la aproape două mii de metri altitudine aici. Nu contează, Cyn. Nu și-ar fi putut dori o ieșire mai bună.

— A spus că vrea ca serialul să se termine cu un bum, spuse Michael, cel de-al doilea asistent al regizorului.

— Întotdeauna a vrut să joace cea mai bună scenă de moarte, spuse Dick, cel de-al treilea asistent al regizorului.

— Iisuse, ce s-a întâmplat aici? întrebă Lordul Mellow, intrând.

— E Sir Luke. A murit în timpul actului.

— Am filmat scena? întrebă Lordul Mellow.

— Nu ar fi fost potrivit, spuse Mark Hasper.

— Iisuse, nu pot să cred, spuse Lordul Mellow întorcându-se către

bancherii elveţieni. Vreau ca acela care e responsabil să fie înecat într-o baie de acid.

Cynthia Hyde-Lemon începu să plângă foarte tare.

— Vreau să luaţi cadavrul de pe platou și să îl îngropaţi în liniște și cât de repede se poate, spuse Lordul Mellow. Dacă se poate, cu demnitate. Vreau un doctor care să certifice că a murit de efort depus la baie. Nu vreau niciun cuvânt despre asta în presă și vreau ca toţi de aici să jure tăcere. Vreau scena asta scoasă și vreau să veniţi cu toţii în apartamentul meu diseară să vedem ce putem salva din producţia asta blestemată. Și îl vreau pe Harold.

— Henry, spuse Henry.

— Henry, spuse Lordul Mellow, dragul meu tânăr, poţi...?

— Mă îndoiesc foarte tare, spuse Henry.

— Nici dacă-ţi dăm un comision dublu? întrebă Lordul Mellow. Nici dacă îţi cumpărăm mașină de scris de aur? Henry, e în joc o investiţie de zece milioane de lire.

— El era celălalt mușchi, spuse Henry.

Târziu în acea noapte, în apartamentul lui ca un palat de la hotel Paradisohof, Lordul Mellow stătea în patul lui îmbrăcat în pijama, cu o banderolă neagră la mână, și își ţinu întâlnirea. Cei patru bancheri elveţieni ai lui – Franz Stubli de la Züger Brugerbank, Hans Frumli de la Züricher Volkscredit, Max Patli de la Bruger Zügerbank și Jean-Luc Ruber de la Crédit Mauvais din Geneva – se aflau lângă el. La fel erau acolo și Henry și Joss și Brad și Mark și Philip și Dick. Cyn era în camera ei suspinând. Și nimeni, pentru ceva timp, nu îl văzu pe Roger Trothammer.

— Ce ne facem? întrebă Lordul Mellow. Henry îmi dă semnale negative. Unul dintre starurile noastre principale este la casa de nebuni și celălalt este la morgă. Nu avem ce filma, nu avem cu cine filma, și am epuizat deja jumătate din buget. Și nu îl găsesc pe Roger Trothammer.

— Umblă un zvon nefericit despre el pe care nu l-am putut confirma încă, spuse Joss Pride. Unul dintre șoferi l-a dus la Zürich ieri. A cerut să fie dus la una dintre băncile elveţiene care se specializează în conturi nenumerotate. Apoi a vrut să fie dus la aeroport. Nu s-a mai întors la mașină, așa că șoferul s-a dus și l-a căutat. I s-a părut că La văzut îmbarcându-se destul de fericit într-o cursă sper Ecuador.

— A verificat cineva contul producţiei din seiful hotelului? întrebă Lordul Mellow.

— A dispărut, spuse Joss Pride.

— Poţi să sari de la balcon, Joss, spuse Lordul Mellow și se întoarse către bancheri. Ei, asta e situaţia, domnilor. Ca abili finanţatori și vrăjitori economiști, v-aș fi recunoscător dacă ne-aţi oferi sfatul dumneavoastră de experţi.

Bancherii se întoarseră și se uitară unul la celălalt, își deschiseră servietele cu cifru și pentru un timp nu spuseră nimic.

— Poate că în climatul macroeconomic sunt investiţii mai avantajoase decât un mare serial de televiziune, spuse Franz Stubli în cele din urmă,

destul de încet.

— Perspectivele pentru investiţii se schimbă foarte mult acum în Londra deoarece vă place să aveţi un mare big bang, spuse Max Path.

— *Aussi il-y-a une chose nouvelle de conséquence, le projet TSB1,* spuse Jean-Luc Ruber.

— Deci, cu alte cuvinte, am vrea să vă sfătuim să vă tăiaţi singuri proiectul, spuse Hans Frumli.

Așadar, Lordul Mellow, stând în pat cu o banderolă neagră la mână, luă o decizie; și serialul de televiziune care urma, dacă ar fi fost făcut, să fie probabil intitulat *Daune serioase* fu, trebuie să o spunem cu riscul de a fi cam duri, tăiat.

Postfaţă

Începutul romanului *Tăieturi* de Malcolm Bradbury pare să fie o introducere în manieră realist-jurnalistă în deceniul al optulea al secolului trecut, un deceniu măcinat de profunde schimbări politice, industriale, economice și implicit culturale. Anul 1986, în plină perioadă de mandat al premierului Margaret Thatcher, aducea, o dată cu introducerea privatizării, importante schimbări, cel mai adesea de ordinul tăierilor de vechi programe, dar și de personal, atât la nivel politic, economic, cât și cultural. Semnele acestei transformări se resimţeau în toate sectoarele vieţii, de la cel impersonal al arhitecturilor clădirilor, care își înlocuiau vechile cărămizi roșii cu noile structuri de metal și sticlă, până la noul libertinaj promovat în media și până la noile provocări ale vieţii personale forţate să ţină pasul cu o lume ce se mișca după un nou ritm tehnologic, antreprenorial și cultural.

Esenţialmente, lumea anilor ’80 asista la o nouă regie a realităţii și actorii, oamenii obișnuiţi, erau fie asimilaţi de noul iureș, fie se pierdeau în el negându-i existenţa. Asta face Henry Babbacombe, eroul romanului, care sub umbrela protectoare a esteticii lui romanești neagă realitatea înconjurătoare neînlocuind-o cu nimic altceva palpabil decât o altă lume – a gândirii – nici aceea clar conturată de filosofia lui. Micul oraș de provincie, Smallby (nume mai mult decât edificator), în care s-a retras pare să reziste fermentului contemporan prin învelișul unei bule care începe să își piardă capacitatea protectoare din cauza perforărilor pragmatismului contemporan ce a reușit să atingă și cercurile profund meditative ale lumii academice.

Dar Bradbury aduce aceste fapte între paginile cărţii nu ca pur document istoric, ci prin intermediul parodiei și ironiei. O parodie puternică a unui spectacol ce a devenit viaţa în lumea în care media dictează totul. De aceea el alege lumea filmului pentru a reduce la scară întreaga scenă a vieţii și pentru a o pune între cadre marcate de o clachetă. Bradbury ne face încă o dată martori la spectacolul vieţii dându-ne posibilitatea să ne amăgim că suntem doar spectatori și nu cădem în ridicolul și vulgaritatea spectacolului. Nou creata hiper-realitate se dovedește însă o corupătoare puternică a „adevăratei” realităţi pe care ne-am fi putut-o construi independent dacă mai e posibilă o asemenea evadare din meandrele sistemului contemporan.

Și nu doar omul comun este atras spre noul miraj, ci și vechii creatori. Scriitorul simte și el magnetismul universului media și crede astfel că va deveni el însuși nu doar o figură populară, ci Textul însuși. Se naște astfel un nou mit contemporan: cel al televiziunii care devine noul altar de închinăciune care va satisface zeii – telespectatorii. Noua industrie care se naște acum nu este acum a mașinilor grele și macaralelor de construcţie, ci aceea a caravanelor de știri și a macaralelor de filmare; noua religie a înlocuit icoanele cu panourile publicitare, și toată lumea devine actor în jocul manipulării și al participării. Acesta este tipul de prizonierat pe care îl prezintă Bradbury în *Tăieturi* – atragerea unui consumator care devine imitator, o entitate ce nu își mai poate câştiga independenţa comportamentală și gândirea individuală în afara spectacolului „realităţii” media. Autorul exagerează intenţionat o serie de aspecte ce trebuie să aducă spectatorul mai aproape de acel extaz al comunicării de care vorbea Jean Baudrillard în eseul cu același nume încă din 1985. Personajul Lordului Mellow este cel mai edificator pentru relevarea aspectului de emfază, dar și pragmatism, care sunt ingredientele principale ale celor ce regizează spectacolul media. În acest context, scriitorii înșiși nu sunt decât imagini ce pot fi cumpărate și vândute. Bradbury anticipează astfel într-o manieră acut intuitivă teorii legate de lumea comunicaţională precum cea a lui Fredric Jameson, care în 1991 în studiul *Postmodernism, or, the Cultural Logic of Late Capitalism* vorbea despre era proteică și narcisistă a reţelelor de televiziune și în care și platoul de filmare devine un complicat sistem recunoscut semiotic, și asta pentru că implică nu doar spectatori și echipe de producţie, ci și regizori și acţionari, ratinguri și departamente de publicitate, toate fiind ghidate de doi noi vectori: comanda și controlul. Această pornografie a informaţiei și comunicării pare să menţină în viaţă doar funcţia comunicării, oamenii devenind simpli receptori fără conștiinţă și judecată proprie. În termenii lui Baudrillard, omul este prins într-un vertigo provocat de obscenul delir al comunicării și acesta este spaţiul pe care Bradbury a trebuit să îl prezinte ca noul univers al scriitorului contemporan. Din spatele mașinii de scris el a fost proiectat în spatele monitorului și apoi chiar al camerei de filmat. Doar eroul romanului de faţă nu reușește să facă tranziţia până la capăt, el rămânând suspendat undeva între lumea de provincie și cea a metropolei, între lumea tradiţional-reconfortantă a scriitorului boem și idealist și cea a scenaristului care își trage seva din cocktailul ameţitor al lumii contemporane. El încearcă, dar eșuează în încercarea de a învăţa un nou tip de comunicare cu cititorii/spectatorii, și asta duce la o deteriorare a condiţiei sale de intelectual – prezentat oricum într-o lumină parodică – și la o agravare a condiţiei sale de schizofrenie a gândirii.

Scopul romanului se dezvăluie astfel a fi acela de a semnala celor ce sunt total dedicaţi rolului lor de spectatori fie natura de tip surogat a spectacolului pe care îl vizionează, fie un portret viu al vieţii mărunte, banale, pline de platitudini pe care o duc. În acest proces de semnalare a acestor aspecte, Malcolm Bradbury dovedește că a scris un roman ce

reușește să fie actual și astăzi, douăzeci și cinci de ani mai târziu, și să prezinte foarte realist mentalităţile manifeste și în al doilea deceniu al celui de-al treilea mileniu (precum trioul rasă-clasă-gen, problema tehnologiei sau a cercurilor academice) și schimbările acestora sub impactul mișcărilor politice și culturale.

Televiziunea devine, așadar, sub ambele ei aspecte – acela de media lipsită de profunzime culturală, dar și de fenomen cu un vast potenţial de educaţie și de inovare – noul mediu cultural arhetipal al modernităţii și noul „canal" de promovare a sinelui. De aceea conceptele de contaminare a culturii străine și prezervare a identităţii naţionale au ajuns să fie larg dezbătute. În această dispută, Malcolm Bradbury, el însuși un specialist în scenarii de televiziune, rămânea de părere că romanele își păstrează „o subtilitate, un adevăr și o intimitate, o consistenţă creativă și o energie ce nu pot fi găsite în scenariile pentru televiziune" *(The Modern British Novei).* De aceea romancierul prezintă fiascoul încercării de face un film pentru televiziune, un demers ce se dovedește a fi un spectacol vulgar, ridicol, banal, obscen de scump și fără final (itate).

Romanul lui Bradbury reușește să atingă așadar două problematici: pe de o parte el opune procesul scrierii romanelor celui al scrierilor scenariilor de televiziune, ultimul fiind profund ridiculizat, iar pe de altă parte el critică procesul suprainterpretării și al analizei structuraliste sau semiotice obsesive a textului literar. Critica obsesiilor analitice vine tocmai din partea unui critic de profesie, dar Bradbury s-a dovedit întotdeauna, cel puţin în romanele sale (chiar cele cu un profund caracter metaficţional), adeptul scrisului, și nu al teoretizărilor abstracte exagerate.

Într-o astfel de perioadă și vocabularul zilnic s-a schimbat dramatic, încât cineva, trăind într-un deceniu anterior, ar avea dificultăţi în a înţelege: noi nu mai vorbim, ci telefonăm, nu mai frunzărim paginile cărţilor, ci schimbăm canalele, nu mai reînnoim, ci upgradăm, nu mai luăm notiţe, ci descărcăm, nu mai mărim, ci dăm zoom, nu mai informăm, ci diseminăm, nu mai selectăm, ci dăm click (and drag), totul într-un demers tehnico-televizionistic-computeristic ce a pus capăt afectului și a dat naștere unui nou tip de individ conectat la reţele și canale, dar și unui nou tip de realitate creat de media.

Acest nou tip de realitate face foarte ușoară alunecarea pe panta kitsch-ului și apariţia unor personaje superficiale și pragmatice care gândesc nu în termenii esteticii, ci ai vandabilităţii. De aceea, Lordul Mellow din romanul de faţă afirmă cu seninătate: „îmi place calitatea, dar îmi place să fie ieftină". P. 6) iar mai târziu: „Ceea ce căutăm este un proiect câştigător de premii care va transforma întreaga istorie a serialelor de televiziune. Vreau artă, vreau sentiment. Vreau vânzări în întreaga lume și oameni plăcuţi. Vreau să fie filmată într-o locaţie străină luxuriantă unde poţi bea whisky de malţ". (p. 20).

Un alt punct savuros este maniera în care Malcolm Bradbury părăseşte orice încercare de a renegocia statu- sul autorului şi devine un editorialist acid ce înregistrează starea deplorabilă în care romancierul academic a decăzut şi s-a lăsat sedus de lumea televiziunii. Bradbury joacă şi aici rolul ambivalent de scriitor-critic şi scenarist pentru filme de televiziune, îndeletniciri pe care le-a practicat la scară largă, dovadă stând numeroasele

studii critice, romane şi scenarii pentru televiziune.

Superficialitatea consumului de imagini a invadat şi lumea academică şi campusul universitar devine tributar satisfacerii aceleiaşi nevoi de senzaţional şi reînnoire. De aceea asistăm la goana prorectorului după studenţi străini, la folosirea universităţii pe post de podium de prezentare a sponsorilor şi la schimbarea curriculumu- lui şi a denumirii şi obiectului de activitate a catedrelor şi departamentelor:

De un an sau chiar mai mult fermenta de tot felul de idei noi de genul ăsta, încurajând, de exemplu, cursurile sponsorizate, astfel că lectorii discutau acum poeziile lui Catullus sau ecuaţii matematice purtând tricouri şi şepci inscripţionate cu „Boots" sau „Babycham". Pe toate coridoarele, erau anunţuri mari pe care scria „ Angajaţii acestei universităţi poartă cu toţii încălţăminte de la Mark and Spencer". într-o manieră chiar mai îndrăzneaţă, încercase să determine toate catedrele din universitate să fie sprijinite de organizaţii comerciale sau chiar persoane fizice: catedra Westland de relaţii anglo-americane, catedra Kingsley Amis de studii feministe, catedra Durex de limbi franceze erau doar câteva din ideile pe care le dezvolta în prezent. Impulsionat de presiunea guvernului să introducă discipline noi mai relevante, încerca să desfiinţeze departamente mai vechi precum catedra de studii clasice sau de engleză şi să le înlocuiască cu unele mai moderne, precum departamentul de studii *snooker*.

Dar *Tăieturi* nu are defectele eroilor pe care îi prezintă în ciuda aprecierii insuficiente manifestate de critică la momentul publicării ei. Malcolm Bradbury reuşeşte să creeze un tablou ce dovedeşte clar un scris de o profundă fineţe. Acesta reconstruieşte satiric punctele tari, dar şi cele (foarte) slabe ale unei epoci, dezvoltă pasaje în stil jurnalistic ce contribuie la conturarea unui roman despre starea naţiunii şi realizează o parodie a lumii filmului, toate aceste demersuri sprijinindu-se pe inventivitatea lingvistică a unui maestru. Această calitate a autorului se dezvoltă fie la nivelul dialogurilor savuroase, fie la nivelul meticulos al folosirii aceluiaşi verb la începutul fiecăruia dintre cele 12 capitole într-o expresie mai mult sau mai puţin apropiată de sensul primar al acestuia, fie la cel mai subtil al prezentării metaficţionale ce alcătuieşte primul capitol al romanului. Aici Bradbury reuşeşte să găsească nu mai puţin de 43 de verbe sinonimice dar din acelaşi câmp semantic al verbului „a tăia", verbul pivot al romanului ce sugerează măcelărirea economică, culturală şi spirituală a unui naţiuni.

ANDREEA IRINA SUCIU